

revista shqiptare e turizmit rajonal

travel

albaniantravel.info

Nr. 22 / 2017

"Itineraret më të bukura 2017"

Destinacionet më të mira që revista Travel jua sugjeron çdo fillim viti në bashkëpunim të ngushtë me partnerët e saj dhe dashamirësit e udhëtimit janë pa asnjë hezitim përvojat më të veçanta që mund të keni përjetuar në jetën tuaj, një përvojë që do ta shijoni me të gjitha shqisat, prej larmisë së pashoqe të vendeve të sugjeruara, mënyrave për t'i arritur ato, gjërave që mund të bëni atje dhe ushqimeve që mund të shijoni gjatë këtyre udhëtimit në zonat lokale ku këto itinerare shtrihen.

Albanian Great Escapes 2017

Periodike / Botim i Blue Agency / ÇMIMI/PRICE Shqipëri 300 lekë / Kosovë, Matri Zi 3 € / Maqedoni 160 Den. Greqi, Itali 5.5 €

**REPORTAZH NGA
MAJA E NGRIRË E QORES**

**NË DALMACE, TEK
MISTERET E ARBËRVE**

**NUK ËSHTË PARISI
ËSHTË KORÇA!!!**

**KISHA E ÇETËS, DËSHMI
ROMANO-GOTIKE**

**SHTUTGART 2017
SHKËLQEN SHOIPËRIA**

PREMIUM RESORT

The most luxurious holidays you may ever enjoyed...

Adress: Mali Robit, Golem, Durres, Albania; Cel: +355 69 70 01 353; Fax: +355 55 800 800; Email: info@fafa.al; Website: www.fafa.al

Shega Air

feel the difference...

*"Edhe atëherë kur tregojmë për veten,
protagonistët e vërtetë jeni Ju.
Ju zgjidhni kohën e fluturimit dhe destinacionin, ne do kujdesemi për
çdo detaj që t'ju ofrojmë një fluturim unik.
Figuri, besueshmeri dhe efikasitet nuk janë vetëm
karakteristikat e flotës sonë por edhe të stafit të Shega Air."*

Shërbimet që ofrojmë:

- Transport VIP me avion charter dhe Helicopter
 - Guidë për turistë vëndas dhe të huaj
- Transport për misione të ndryshme filmike dhe fotografike (private apo për televizione)
 - Fluturime për grupe parashutistësh
 - Shërbimi i evakuimit mjekësor nga ajri
- Transport udhëtarësh për evente të ndryshme (dasma, mbërme mature etj)
 - Kontroll ajror të linjave energjitike,
 - Kontroll ajror të linjave të tubacioneve të naftës dhe gazit
 - Shërbim për kompanitë telefonike dhe celulare

Autostrada Tiranë – Durrës,
Km 12 Bërxull, Tiranë, Albania

Tel.: +355 4 2408418 / 419

Fax.: +355 4 2408420

Mob.: +355 68 80 30355

Mob.: +355 68 40 30143

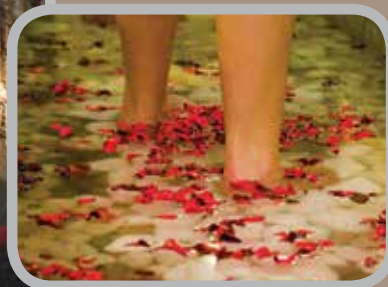
E-mail: info@shega-air.com

www.shega-air.com

RADIKA

HOTEL & SPA RESORT

Hotel Radika
V. Leunovo Mavrovo
Republic Of Macedonia
© Radika.Com.Mk
Contact:
Telephone+389 42 22 33 00
Mobile+389 75 32 53 06
E-Mail Info@Radika.Com.Mk

RADIKA

HOTEL & SPA RESORT

SENATOR HOTEL

Rr. "Fortuzi" nr 47, Tirana, Albania; Tel.: +355 4 244 4222; Mob: +355 67 42 22 444
reservations@hotelsenator-al.com; www.hotelsenator-al.com

Situated 600 m from Skenderberg Square in Tirana, Senator Hotel features a restaurant, bar and free WiFi throughout the property. Free private parking is available on site. All rooms are air-conditioned and feature a flat-screen cable TV, a minibar and a safe. Private bathrooms come with a shower, a hairdryer and free toiletries.

Guests can use the services of the on-site hairdressers. The hotel also offers car hire.

Sky Tower is 1.2 km from Senator Hotel, while National Arts Gallery is 400 m from the property. The nearest airport is Tirana Airport, 13 km from Senator Hotel.

Përmbajtja/Contents

Pranvera ka ardhur tashmë dhe ka sjellë me vete dëshirën për më shumë adrenalinë, e cila kësaj radhe na vjen nëpërmjet një sporti jo shumë të përhapur në Shqipëri por shumë premtues; Sërfit. Në plazhin e Semanit, ku erërat dhe klima favorizojnë jo vetëm këtë sport por edhe sporte të tjera si kite-surf, ushtruar nga njerëz të apasionuar pas aventurës dhe adrenalinës.

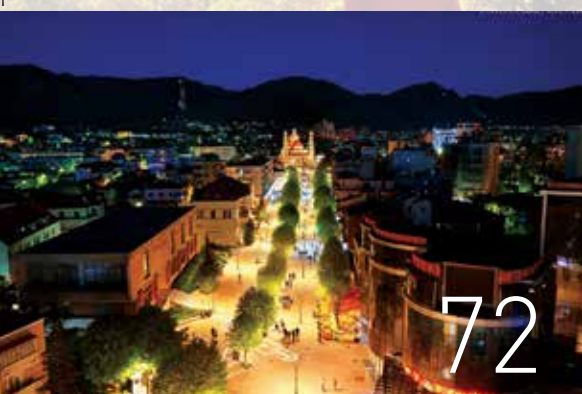
Në foto: Artur Sulejmani ©

24

22

72

44

92

Rubrika / Articles

- 8** **Editorial**
Veliera versus Vazhdimësia
Flora Xhemani Baba
- 24** **Intervista**
Alma Çupi: Ata që merren me turizmin, janë lënë vetëm,
të bëjnë ç` të mundën
Irhan Jubica
- 16** **Fokus**
Hoteli i shpërndarë dhe Turizmi i kroçierave
Brunilda Liçaj
- 53** **Reportazh**
Reportazh i ngrirë nga Maja e Qores
Ermal Hasimja
- 70** **Traveller**
Një blogere shqiptare udhëtimesh nëpër botë
Sonila Qesaraku

Itineraret më të bukura 2017

Great Escapes 2017

- 44** Nëpër savanat e pafundme të Vjosës
Through the endless savannas of Vjosa River
- 47** Njihuni me mbretëreshën tonë, Midhjen e Butrintit!
Meet our Queen, the mussle of Butrinti!
- 50** Misteret e Arbërve / Mysteries of the Arbërs
Trashëgimi arkeologjike dhe natyrë në Luginën e Drinit
Archaeological and natural heritage in the valley of Drin
- 54** Puka, parajsja e fshehur e turistëve të aventurës
Puka, the hidden paradise of the adventure tourism
- 57** Tepelena, Toskëria e bukur / *Tepelena, the beauty of Toskëria*
- 60** Ballkani është kaq i vogël... me biçikletë / *Balkan Bike Tour*
- 64** Përmes maleve, drejt detit, në gjurmët e Skerdilajdit
Through the mountains, towards the sea, in the tracks of King Skerdilajd
- 67** Shtegu i Shijes / The trail of Taste
Kosovë - Mal i Zi - Shqipëri

Events

38 **Kryeveprat Italiane**
16.01 - 02.04.2017

Start Up Tourism Shkodra
19-20 Prill 2017

Administrator: Florian Baba

Kryeredaktor:
Irhan Jubica

Koordinatorë:
Flora Xhemani Baba

Konsulentë
Arjan Konomi
Sophia Clingenberg

Gazetare:
Irena Kanani

Bashkëpunëtorë:
Adriana Mile, Anila Çollaku, Brunilda Liçaj, Ermal Hasmiqja, Ermir Hoxha, Eteleva Nallbani, Ilirjan Gjika, Ismail Hoxha, Kristina Fidhi, Melisa Çerenishiti, Mirjana Pashkaj, Pier Paolo Ambrosi, Sonila Hoxholli, Sonila Qesaraku, Soraldo Nebo, Tatjana Bajraktari, Xhimi Begeja.

Falënderojmë:
Bashkinë e Fierit, Bashkinë e Pukës, Bashkinë e Tepelenës, AADF - Fondacionin Shqiptaro-Amerikan të Zhvillimit, Cesvi Përmet, Shoqata "Dajti Alpino Turistik", Vis Albania, Klubin "Discover Albania", Dorarta Koka.

Fotografia: AADF, Artur Sulejmani, BID Korça, Aler Travel, Blue Albania, Caravan Riding Centre, Cesvi Përmet, Enea Verija, Elvi Kote, Enklajd Zeneli, Eteleva Nallbani, Fabio Ivo, Leonard Koka, Nebo Tours, Vis Albania, Klubi "Discover Albania", Xhimi Begeja.

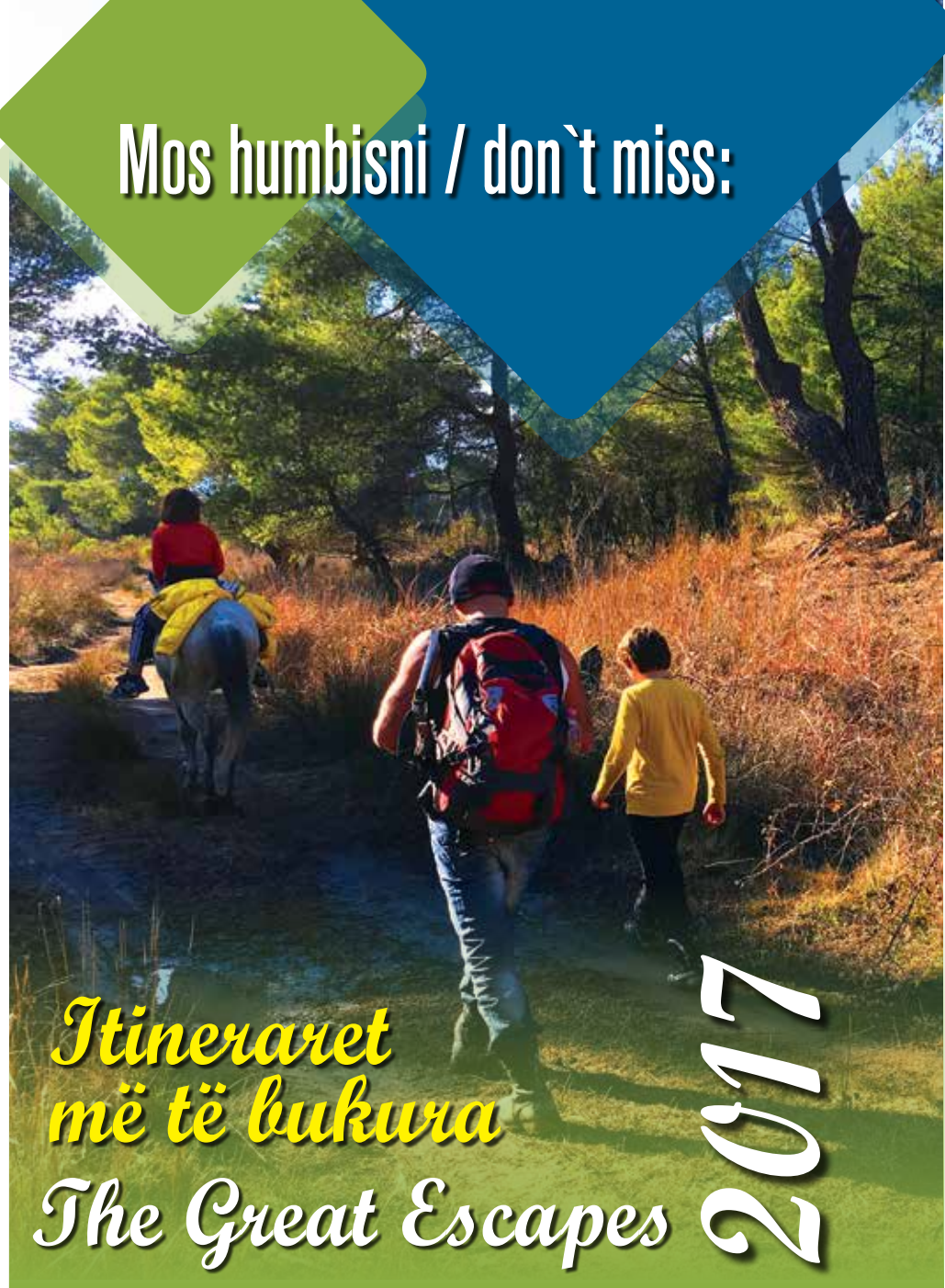
Designer:
Anisa Kaso, Adriatik Baba

Marketingu
Blue Agency

Distribucioni:
Shqipëri: Adrion L.Td,
Posta Shqiptare
Kosovë: Rilindja, Buzuku
Maqedoni: TDS Kiosqe Sh.p.k.

Përgjegjës botimi për Maqedoninë
TDS Kiosqe Sh.p.k.

Mos humbisni / don't miss:

Itineraret më të bukura The Great Escapes 2017

Të dashur lexues!

Destinacionet më të mira që revista Travel jua sugjeron çdo fillim viti në bashkëpunim të ngushtë me partnerët e saj dhe dashamirësit e udhëtimeve janë pa asnjë hezitim përvojat më të veçanta që mund të keni përjetuar në jetën tuaj, një përvojë që do ta shijoni me të gjitha shqisat, prej larmisë së pashoqe të vendeve të sugjeruara, mënyrave për t'i arritur ato, gjërave që mund të bëni atje dhe ushqimeve që mund

të shijoni gjatë këtyre udhëtimeve në zonat lokale ku këto itinerare shtrihen. Edhe nëse për arsye të ndryshme ju nuk do të mund t'i prekni dot nga afër këto vende, vetëm leximi i tyre në përshkrimin e bërë në rubrikën e gjatë "Itineraret më të mira 2017", do t'ju krijojë ndjesi të papërshkruara! Por a është kjo gjithçka që ju kemi ofruar në këtë numër të ri? Absolutisht jo! Shfletojeni këtë numër dhe do na jepni të drejtë.

Dasma Myzeqare 3 mars në teatrin "Bylis"
Manifestimi i një rituali unik i trevës së Myzeqesë.

SCARDUS

— H O T E L —

Kodra e Diellit, 1220 Tetovë, Tetovo, Macedonia; +389 44 361 227; info@hotelscardus.com

www.hotelscardus.com

- 4 stars standard
- Pool
- Jacuzzi
- Sauna
- Turkish Sauna
- Sport activities
- Room services
- Free Wi-Fi

Stay with us and feel like home...

MONDIAL HOTEL

Welcome

Make your visit to Tirana, Albania an enjoyable experience by staying at the Hotel Mondial.

At the Mondial you will find the right combination of comfort and convenience.

Now already there are **25 years** of service, dedicated to you in everything and a lot of delighted facilities to make you stay an unforgettable experience in Albania.

Rr. "Muhamet Gjollësja", 1023,
Tirana, Albania

Tel.: +355 4 22 58 121/2 | Tel.: +355 4 22 32 372

Cel.: +355 68 20 04 642

E mail: info@hotelmondial.al | Web: www.hotelmondial.al

NË SHIFRA

10.000.000.000

dollarë ishin shpenzimet e 1.2 milionë turistëve kinezë në Australi në 2016, shifër kjo që pritet të shkojë në 13 miliardë në 2020. Të dy vendet e shpallën 2017 Viti i Turizmit.

40.000.000

euro do të investojë Bashkimi European në projekte pilot për turizmin në Korçë, Shkodër, Berat dhe Fier. Ky fond lëvrohet në 2018 dhe fokusohet sidomos në promovimin e trashëgimisë kulturore.

1.500.000

turistë më pak se në 2015 e vizituan Parisin gjatë vitit të kaluar, nga frika e sulmeve të mundshme terroriste. Konvertimi në të ardhura i kësaj humbjeje është 1.3 miliardë eur më pak për kryeqytetin.

1.000

turistë me destinacion Butrintin, zbarkuan në Sarandë nga njëra prej 56 anijeve që pritet të vijnë në 2017 në këtë port, i cili vitin e kaluar priti 251 mijë udhëtarë.

368

milione euro shpenzuan shqiptarët për udhëtime jashtë vendit për 3-mujorin e 3 të 2017, ose 2 herë më shumë se sa turistët e huaj lanë në Shqipëri për të njëjtën periudhë (153 milionë euro).

27

% është ulur numri i turistëve në Turqi gjatë 3-mujorit të fundit 2016, ndërsa për krejt vitin rënia është gati 30%. Megjithatë, të ardhurat nga turizmi në këtë vend kapën shifrën e 22 miliardë dollarëve.

4

% pritet të rritet industria e turizmit në shkallë botërore për vitin 2017, ndërsa në Europë kjo rritje mund të shkojë deri në 3%. Një vit më parë, numri i turistëve ishte 620 milionë, ose 2% më shumë se në 2015.

Arkeologia franceze prof. Abadie Reynal përgjatë një rruge romake në Pallatin e Kulturës në Durrës.
Foto: reporter.al ©

Veliera Versus Vazhdimësia

Flora Xhemani Baba*

Të gjithë e dimë dhe jemi dëshmitarë të ndryshimeve të mëdha që po bën Shkupi, sidomos me qendrën e tij historike e cila është shndërruar thuajse plotësisht duke u mbushur bollshëm me ndërtesa e institucione qeveritare e publike, me statuja buste e monumente krejtësisht e të reja heronjsh, prijësish të vjetër, kryesisht të sajuar e të paqenë, me qëllimin e vetëm për të krijuar një histori vazhdimësie që do ta shpinte atë në kohët e lashta e të lavdishme të Aleksandrit të Madh, për të cilin fatkeqësisht nuk kanë asnjë gjurmë përveç emrit. Ndonëse kjo është një përpjekje donkishoteske me historinë, këmbëngulja e Maqedonisë është për t'u admiruar, sepse kërkon të krijojë një identitet që nuk e ka.

Diku në një provincë të Romës, pronarët e një filiali të vogël McDonald, mundën të fillonin aktivitetin e tyre, duke siguruar lejen të cilin e kishin fituar pas shumë përpjekjesh. Dhe gjatë punimeve të lokalit, dolën në dritë mbetje të Rrugës Antike Apia, që dikur kalonte përmes Romës për në jug të Italisë. U deshën plot dy vjet punë dhe 300 mijë euro investim, që kjo copë rruge jo vetëm të mos mbulohej a prishej, por të kthehej në një sit të vizitueshëm falas për të gjithë klientët e fast food-it, ndërkohë që investimi u bë prej pronarit të tij.

Në Vjenë, rrënojat arkeologjike ndodhen mu në mes të sheshit të mbushur plot me ndërtesa klasike e katedrale, duke e shtuar akoma më shumë interesin e turistëve.

A ka nevojë Roma për disa gurë më shumë nga "Via Appia" për të treguar identitetin e saj të lashtë? Natyrisht që jo. Por ne kemi shumë nevojë për gurët e varrosur të Rrugës Egnatia, në hyrje të Portit të Durrësit. Kemi shumë nevojë edhe për mozaikët që i zuri poshtë pallati shumëkatësh. Kemi nevojë edhe për gjylet e topit, të cilat me siguri fshehin poshtë shtresa të tjera jete deri në mijëvjeçarët para Krishtit, sepse dihet tashmë që Durrësi është vendosur

e mbivendosur nga mijëvjeçari në mijëvjeçar, pa e ndërprerë asnjëherë jetën.

Ne nuk jemi as arkeologë që të merremi me shtresëzimet, as specialist të trashëgimisë kulturore, që të vlerësojmë shkallën e rëndësisë së një objekti apo siti të lashtë. Ne jemi njerëz që merremi me turizmin dhe një gjë dimë ta themi pa hezitim fare; edhe guri më i parëndësishëm, edhe topi më i pavlerë, edhe gjylja më e padobishme, kanë shumë herë më shumë interes për

Me 6 milion euro mund të shpronësoheshin pronarët e shtëpive brenda Amfiteatrit. Me 6 milion euro, nxirreshin në dritë gjithë rrënjët antike të Durrësit. Dhe e dini sa do të shkone fitimi nga turistët që do të dyndeshin aty viti pas viti? 666 milion euro!!!

turistët e huaj, se çfarëdolloj vepra publike urbane e kohëve të sotme, sado e dobishme dhe moderne të jetë ajo. Dhe nuk është vetëm dhe thjeshtë është vetëm çështje identiteti kombëtar. Me vlerat e tyre le të merren specialistët. Këto rrënoja, gjenerojnë pafundësisht të

ardhura dhe e vetmja gjë që kërkojnë është t'i zbulosh, jo t'i varrosësh. Do të ishin burim të ardhurash të përjetshme dhe si kantiere të hapura, do zgjonnin akoma më shumë interes sepse do të ofronin gjëra të reja vit pas viti. Projekti "Veliera" sipas kryetarit të bashkisë së Durrësit ka një vlerë prej rreth 6 milion euro. 6 milion euro për një velierë betoni!!! Me 6 milion euro mund të mbarohej kati i dytë i Muzeut Arkeologjik. Me 6 milion euro mund të shpronësoheshin pronarët e shtëpive brenda Amfiteatrit. Me 6 milion euro, nxirreshin në dritë gjithë rrënjët antike të Durrësit. Dhe e dini sa do të shkone fitimi nga turistët që do të dyndeshin aty viti pas viti? 666 milion euro!!!

* Travel Magazine

Bjeshkët e Sylbicës, Tropojë, AL

Cilësuar si bjeshkët më të bukura në Shqipëri, Bjeshkët e Sylbicës, me lumenjtë e kulluar dhe shtatë liqenonet mahnitëse akullnajore, janë bërë tashmë sfida e shumë të rinjve të apasionuar pas natyrës dhe aventurës. Falënderojmë Dorarta Kokën, (vajza në foto) që na solli këtë panoramë të mrekullueshme.

Photo: Leonard Koka
© Dorarta Koka

Te Stela Beergarden

Ushqim i përzgjedhur që shijohet përsosmërisht me birrat e freskëta të prodhuara dy hapa më tej. Çdo të premte e të shtunë, në skenë zbresin artistët më në zë të skenës shqiptare.

Te Stela Poolbar

Pishinë e hapur e kombinuar për fëmijë e të rritur me kapacitet prej 200 vendesh. Gjatë netëve verore në këto ambiente organizohen festa të ndryshme tematike.

Te Stela Evente

Për mysafirët tanë në udhëtim biznesi, Te Stela Evente ofron ambiente dhe facilitete për takime pune, mbledhje, trajnime e konferenca.

Te Stela Sport Center

Struktura sportive e Te Stela Resort përfshin dy pishina të mbyllura gjysmëolimpike ku ofrohen sauna e banjo turke, mësimë noti kurativ e sportiv, gjimnastikë aerobike, masazhe relaksuese e terapeutike.

Te Stela Hotel

Te Stela Hotel, një oaz i vogël qetësie. Me kapacitet 100 dhoma, me pamje mbi pishinë dhe ndriçim të bollshëm natyral. Hotel i relaksit dhe i shërbimit special.

Vetëm 7 km nga aeroporti, 6 km nga qendra e Tiranës dhe 200 m nga QTU (Qendra Tregtare Univers), Te Stela Resort, Autostrada Tiranë - Durrës, km 7. Cel. 067 20 33 309; info@testela.al; www.testela.al; facebook.com/StelaResort

Kolë **Idromeno**, nga fotografia te piktura religjioze

Ermir Xh. Hoxha

Pjetër Marubi dhe Jani Zengo, njihen si fotografët e parë që vepruan në trojet shqiptare që pas mesit të shekullit të XIX, respektivisht në Shkodër e Dardhë të Korçës. Më pas këtë gjini artistike e prekën artistë të tjerë si Kolë Idromeno apo Vangjel Zengo. Të gjithë këta artistë, për disa dekada, ushtruan si fotografinë ashtu dhe pikturën brenda mureve të të njëjtave studio. Ndryshimi mes tyre ishte orientimi stilistik. Nëse Marubi e Idromeno dallohen për trajtimin realist me frymë perëndimore, Zengot njihet kryesisht si piktor ikonograf. Marrëdhënia e këtyre artistëve të fundshekullit me fotografinë ishte mjaft e ndryshme. Marubi që në prezantimin e tij të parë u formatua si fotograf që rrallë herë e preku gjininë e pikturës, ndryshe nga Idromeno, që më shumë se me fotografinë u mor me pikturë dhe arkitekturë. Zengot, në anën tjetër të vendit e përdorën atë kryesisht si mundësi për të dokumentuar punimet e tyre nëpër kishat ku punonin. Marrëdhënia e pikturës dhe fotografisë u prek nga artistë të njëjtë, në sasi dhe forma të ndryshme, ndërsa në disa momente rrugët e tyre dhe u kryqëzuan. Shembuj të këtij dialogu gjenden të shumtë në piktura frymëzuar nga fotografi dhe vice-versa, aq sa dhe fotografi të pikturura sipër, një trend tjetër klasik i kohës.

Në Fototekën Marubi, vitin e kaluar u zbuluan dhe një seri mjaft intriguese fotografish, realizuar nga Kolë Idromeno, si mjet për ta ndihmuar në procesin e kryerjes së pikturave religjioze, realizuar në dekadën e fundit të shek. XIX. Negativët e zhvilluar iu paraqitën publikut në ekspozitën "Dy Rrugët e Idromenos", kuruar nga Ardian Paci, e cila vazhdon të jetë e hapur në Muzeun Kombëtar të Fotografisë "Marubi" deri më 30 Prill 2017. Paci vjen si kurator i kësaj ekspozite e cila vendos përballë një seri fotografike të Kolë Idromenos me pikturën e tij të mirënjohur "Dy Rrugët". Pjesë e kësaj ekspozite janë edhe disa punime në pikturë të Idromenos, të paeksponuara më parë: "Shën Pjetri e Shën Pali me katër ungjilltarët" si dhe "**Betimi i rremë**".

Hoteli i shpërndarë dhe Turizmi i kroçierave

Dr. Brunilda Licaj

Eksperte turizmi. Pedagoge në Universitetin "A. Moisiu" Durrës

Turizmi është ekonomi. E dëgjojmë shpesh. Por mund dhe duhet të jetë kulturë dhe mirësjellje. Vetë termi turizëm nënkupton zhvendosje, në kohë dhe hapësirë (destinacion).Sot vlerën e një destinacioni e përcaktojnë turistët: janë në fakt ata që bëjnë rekomandimin e radhës, kritikojnë apo pozicionojnë atë.Gjithnjë e më tepër flitet për Reputacionin e Destinacionit (Destination`s Reputation).

Vitin e kaluar, Shqipëria ishte një destinacion i kërkuar në tregun turistik. Shtimi i pjesëmarrjes në panairët ndërkombëtare të turizmit, një bashkëpunim më i ngushtë midis sektorit publik dhe privat por edhe rrethanat e krizave politike në vendet e rajonit e favorizuan këtë rritje. Ky vit solli shumë ndryshime në mentalitetin e drejtuesve të strukturave akomoduese. Fluksi i lartë i turistëve në shumë raste i gjeti të papregatitur në lidhje me shumë aspekte të produktit turistik, ku cilësia e shërbimit ishte njëra prej tyre. Mjafton të hedhësh një vëshitim të shpejtë në komentet e klientëve, në portalet e ndryshme të prenotimit dhe gjen "këmbana alarmi" mbi të cilat mund dhe duhet të reflektohet, me qëllimin për një fillim të mbarë të sezonit turistik në vitin 2017.. Koncepti i turizmit dhe pushimeve tashmë ka ndryshuar. Prej vitesh, turizmi ka kaluar nga modeli 4S (Sand,Sun, Sea, Sex) në 3 L (Leisure, Learning, Landscape). Pritshmëritë tona si klient kanë ndryshuar sidomos pas njohjes së ofertës turistike rajonale apo Evropiane. Kjo është arsyeja pse oferta turistike duhet të drejtohet mbi motivet të cilat shtynjë në udhëtime.

Në këtë artikull, do të mundohem të paraqes shkurtimisht disa mundësi të cilat ekzistojnë për rritjen e ofertës turistike, si akomoduese ashtu edhe të produkteve të veçanta duke diversifikuar zgjedhjet e klientëve në kushtet e konkurrencës, në territorin shqiptar.

Hoteli i shpërndarë apo horizontal (Termi original: Albergo Diffuso A.D. Anglisht: Difussed hotel)

Hoteli i shpërndarë, nënkupton "dhoma të cilat gjenden në ndërtesa të ndryshme (maksimumi 200 metra distance nga njëra-tjetra) por të arritshme në harkun kohor të disa minutave, në kushte atmosferike normale prej ndërtesës kryesore e cila luan rolin e infopoint dhe receptionit". Albergo Diffuso si koncept u krijua nga Giancarlo Dall'Ara, vite më parë në Itali, me synim përdorimin e shtëpive të

pabanuara për qëllime turistike. Hoteli i shpërndarë, mund të përdoret duke ristrukturuar ambientet e banesave të papërdorshme, apo dhoma brenda strukturave banuese ekzistuese dhe përshtatjen e tyre në formën e dhomave për qëllime turistike. Ky koncept ka gjetur përkrahje në vende të ndryshme evropiane dhe bazuar në këtë koncept tashmë ekziston dhe " Shkolla e Specializimit në Albergo Diffuso".

Qëllimi kryesor i AD është, "zhvillimi i turizmit tradicional në mënyrë të qëndrueshme dhe të përgjegjshme, duke shfrytëzuar kapacitetet aktuale, duke ruajtur traditën dhe nën frymën e bashkëpunimit në komunitetin".Arsyet pse mund të përdoret janë të shumta si p.sh.: gjeneron një produkt me cilësi të lartë turistik; ka më pak ndikime negative në mjedis (sepse nuk kërkon ngritjen e strukturave të reja akomoduese), zhvillon një rrjet lokal të ofertës turistike; rrit numrin e të punësuarve në turizëm (kryesisht të gjinisë femërore); ruan traditën dhe nxit turizmin e eksperiencës.

Turistët ndihen si në shtëpi (në vend të shërbimeve profesionale në hotel), sigurojnë autenticitet, njohin më tepër territorin dhe traditat e tij, krijohet kontakt me banorët vendas në një mjedis informal. Zona të tilla, ku mund të aplikohet ky koncept në territorin tonë mund të gesh kudo, si në zonat historike e arkeologjike urbane, ashtu dhe ato rurale. Në fshatrat e bregdetit te jugut, Vuno, Qeparo, Palasë, shumë banesa mund të përdoren për këtë qëllim, pa ndryshuar urbanistikën ekzistuese. Berati, Gjirokastra, Korça, Shkodra por dhe zona më të panjohura, si zona e Lunxhërisë, Libohovës, Kurveleshit, Rehovës, Gostivishtit, Bylisit, Belshit, Gramshit, Ndroqit, Tamarës, Zogajt, Ardenicës, etj., atje ku ndërtime masive nuk mund të përfshihen më në planet vendore mund të gjejë përdorim ky koncept. Kërkohej një organizim, krijimi i projekteve të integruara, që fillimisht të realizohet infrastruktura e mirëfilltë turistike dhe një trajnim për elementët minimalë të mikpritjes. Si rezultat, oferta akomoduese dhe jo vetëm ajo ndikon në ekonominë e territorit.

1.Turizmi i Kroçierave (Termi orgjinal : Cruiser)

Kroçierat (term i huazuar nga italishtja) njihen si "pallate lundruese" ku "banorët" kanë mundësinë të shijojnë çdo moment të udhëtimit të tyre në destinacione të cilat ndryshojnë vazhdimisht, duke koordinuar kohën midis lundrimit dhe vizitës në destinacionin e radhës. Itinerari i udhëtimit të kroçierave, zgjidhet me shumë kujdes, bazuar në shumë elementë, si infrastruktura portuale, infrastruktura turistike, siguria e jetës së vizitorëve, bukuria

e territorit i cili mund të vizitohet gjatë kohës së qëndrimit në breg, trashëgimia arkeologjike, kulturore e natyrore, cilësia e shërbimit etj. Përzgjedhja fillon 2-3 vite më parë dhe tenderimi i agjencisë e cila merr përsipër menaxhimin e situatës në portin e radhës kryhet nëpërmjet procedurave, ku eksperiencia dhe kënaqësia e vizitorëve është elementi parësor. Çmimi i ofruar për paketën e udhëtimit nga agjencia pritëse, vlerësohet si element plotësues por jo vendimtar.

Historia e kroçierave fillon prej 1835, por lidhja me Shqipërinë për herë të parë, shfaqet në arkiva në vitet '20- '30 të shekullit të kaluar. Ndryshimi në lidhje me realizimin e udhëtimit në territor, është se në ato vite, turistët zbrisnin nga "Avullorja" dhe vizitonin territoret me automobilat luksozë. Ishte pikërisht koha, në të cilën mungonte ligji i turizmit, dhe nuk ekzistonte një rregullore për levizjen e makinave të huaja në territorin shqiptar. Pas bisedimesh të shumta lindi dhe Klubi i Automobilizimit dhe në 1933 u miratua Ligji i Turizmit.

Ajo që bie në sy në arkivat e kohës, janë udhëzimet dhe rekomandimet për pritjen e vizitorëve. Më 10 mars 1929, me mbërritjen e avullores "Meteor", Valeriana Salas në telegramin e dërguar për pritjen e gjermanëve do të shprehë: "Meqenë që pritja e vjetshme në Vlorë u ka banun një përshtypje shumë të mirë të huajve, lutemi që dhe kësaj here mos kursehen autoritetet tona në mikëpritje dhe të përkujdesen që të kënaqen këta turista në tokë të Shqipnisë, e të marrin një kujtim të mirë, sepse për sot turizmi asht një propagandë e shëndoshë për vend tonë mbasi prej tij ka një fitim të mirë populli i jonë."

Ndërsa në dokumente të tjera, kërkohet që për turistët lajmërimi të bëhet me "tëllall" dhe të merren masa që mos mungojnë nëpër tregje, produkte të artizanatit nga treva të ndryshme shqiptare.

I solla faktet e mësipërme, për të bërë një krahasim me zhvillimin e këtij sektori vitet e fundit në Shqipëri. Saranda mund të konsiderohet mbretëresha jo vetëm e midhjes për momentin, por dhe e këtij produkti. Me 74 kroçiera të planifikuara deri në këtë moment për 2017¹ është padyshim qyteti më i përkëdhelur nga MsC Poesia por dhe kompanitë e tjera të sektorit.

Durrësi vitin e kaluar, "festoi" 10 vjetorin e përfshirjes në itineraret

e kroçierave dhe pse me shifra shumë me modeste se Saranda edhe pse viti turistik 2015, u hap me vizitorët e një kroçiere e cila mbërriti në 2 janar. Ndërkaq në vitin 2015, qyteti i Brindisit në Itali, përfitoi nga ndryshimi i itinerareve në detin Mesdhe dhe si pasojë e ristrukturimit të bankinave në momentin e fundit, përfitoi plot 60 prekje nga kroçierat e linjes MsC Musica (simotra e MsC Poesia), të cilat nëse do ishim treguar më "vigjilentë" mund të ishin pjesë e ankorimit në territorin shqiptar.

Sipas CLIA (Shoqatës Ndërkombëtare të Linjës së Lundrimit), numri i pasagjerëve globalë në 2016 ka arritur në 24 milion në vit. Ne nuk mund të konkurrojmë me shifra akoma rastet e Dubrovnikut (i cili kufizon numrin e vizitorëve në 8000 në ditë) por që ka deri në 280 ditë në vit prekje nga kroçierat, por mund të përfitojmë nga krijimi i itinerareve të reja sidomos në kuadër të projekteve të EUSAIR, ku turizmi i kroçierave, është pjesë e rëndësishme e një prej shtyllave të tij "Rritjes Blu". Pavarësisht se ky lloj turizmi, nuk shfrytëzon akoma njësitë akomoduese të qytetit, mendoj se për mënyrën e organizimit dhe kordinimit është një mundësi e mirë për shumë të punësuarit në sektorin turistik. Me mbërritjen e kroçierave, një numër i konsideruar autobusësh, udhërrëfyesish turistikë, baresh, restorantesh apo dhe dyqanesh me produkte artizanati janë në funksion të tyre. Kjo në ekonominë qarkulloese ka shumë rëndësi. Zakonisht rreth 50-70% e klientëve të kroçierave, zgjedhin të zbresin në portin e radhës (studimi i bërë në Durrës) dhe i përkasin grupmohave të ndryshme, me të ardhura të konsiderueshme. Ajo që duhet të kushtohet më tepër vëmendje është përfshirja e vizitorëve më tepër në jetën e qyteteve por duke krijuar evente në territor në datat e itinerareve të përcaktuara më parë si dhe duke sugjeruar produkte autentike shqiptare kundrejt propozimeve kineze që gjenden kudo.

Modelet e zhvillimit të turizmit duhet të marrin parasysh forma të reja dhe krijuese të produktit turistik, duke filluar prej ndërtimit të tij bazuar në burimet e territorit. Hoteli i Shpërndarë dhe Turizmi i Kroçierave, janë vetëm dy prej tyre, por ekzistojnë mundësi pa fund që presin të eksplorohe. Vitin 2017 do ta tregojë më së miri.

¹<http://www.cleancruising.com.au/port.asp?port=ALSAR>

Autorja

Rehovë

Vuno, projekti "The Mysterious South" për rivitalizimin e fshatrave të Jugut

Profesorë dhe studentë të huaj dhe shqiptarë në Sarandë

Hotelet-zinxhir

RISIA MË E FUNDIT NË TREGUN TURISTIK SHQIPTAR

Tatyana Bajraktari

Administratore e ALER GROUP - www.alertravel.com

Zinxhiri i hoteleve dhe apartamenteve është risia më e fundit në tregun turistik shqiptar, duke e përmirësuar ndjeshëm këtë sektor jo vetëm me kapacitetit prites, por edhe me standarte. I tillë është është edhe zinxhiri i Aler Hotels & Luxury Apartments, i cili tashmë numëron disa hotele dhe apartamente luksoze në zonën e Sarandës dhe Durrësit, dhe që shumë shpejt do të shtrihet edhe në Vlorë. Aler Hotels & Luxury Apartments është pjesë e Aler Group, kompanisë shqiptare e cila u bë thujt një dekadë që operon në tregun turistik shqiptar, si një sipërmarrje e shëtrirë në sektorin e udhëtimit, akomodimit dhe imobiliareve, duke ofruar shërbime kryesisht për turistët që vijnë nga Ukraina dhe të gjitha vendet rusishtfolëse. Me krijimin e zinxhirit të hoteleve dhe apartamenteve turistike, Aler Group, ka për qëllim që të ofrojë shërbim më cilësor, duke qenë se edhe kërkesat nga Ukraina për standarte të larta kanë ardhur duke u rritur, por edhe sepse tregu shqiptar ka prapë prapë të mëdha në shërbim dhe kjo do të bënte që prurjet e turistëve të rrezikoheshin seriozisht. Pasja e një zinxhiri hotelesh nga një kompani e vetme sjell avantazhe të mëdha sepse mundëson një menaxhim më të mirë të ofertës turistike, duke kontrolluar çmimet dhe duke i ofruar ato në nivel më të moderuar sesa një numër hotelesh të ndryshëm në çdo zonë. Nëse do të ishit të interesuar se çfarë zotëron aktualisht Aler Group në tregun turistik, ne po ju bëjmë një pasqyrë të hoteleve dhe apartamenteve si më poshtë:

Hotels chain

the most recent innovation in Albanian tourism market

The Chain of hotels and apartments is the most recent innovation in Albanian tourism market, which significantly improves not only accommodation capacity sector, but standards as well. Such is the chain Aler Hotels & Luxury Apartments, which already counts several hotels and luxury apartments in Saranda and Durres, and soon will be extended to the South. Aler Hotels & Luxury Apartments is a part of Aler Group - Albanian company which almost a decade works in Albanian tourism, as a venture company in the sector of travel, accommodation and real estate, providing services mainly for tourists coming from Ukraine and the whole area of russian language speaking countries. With the creation of the chain of hotels and apartments Aler Group, it aims to provide quality service, as Ukrainian request for high standards has increased, but also to provide great service in Albanian market which would make the flow of tourists increase seriously. A hotel chain from a single company brings great advantages because it allows a better management of tourist offer, checking prices and offering them at a more moderate level than a number of different hotels in each area. If you are interested what Aler Group offers to the tourist market, we have done an overview of hotels and apartments as follows:

Aler Holiday Inn Saranda 4* +

Aler Holiday Inn Saranda is one of the new hotels recently built on the coast of Saranda. Aler Holiday Inn 4* is located 278 km away from the airport and only 3 km from the city center. It is a modern 6 storey building. Staff speaks English, Russian and Ukrainian. The hotel has a restaurant with buffet open breakfast, lunch and dinner with daily menu by chefs who have an experience of several years. The hotel has a capacity of 20 rooms. Rooms include balconies, air conditioning, double beds, closet, minibar and TV. Bathrooms are with a shower and hygiene accessories provided by the hotel. Cleaning of the room is on a daily basis while replacement of linen is 1 time in 4 days. 16 standard rooms have a sea view and a side sea view, rooms are 35 square meters, family rooms are with a sea view and a side sea view, 45 square meters each with bathroom with a shower cabin, as well as family rooms de luxe which have a sea view. There is a terrace which has a view over Corfu island. The beach is located very close to the second line; it is private, pebble. The hotel does not provide towels for the beach.

Aler Luxury Apartment Durres 4*

Aler Luxury Apartment Durres 4 are apartments which lie on the coastline of Durres, only 40 km from the capital of Albania, Tirana and are located only 25 km from the airport of Rinas. Luxurious modern building with facilities. Apartments have free Wi-Fi, parking and exchange.

They include 17 apartments of 68 square meters each.

Each apartment is composed of a private balcony, air conditioner, TV, towels while the bathroom has a hairdryer, shower and hygiene products for washing, sitting room consists of an armchair, TV with satellite channels, dining table with chairs, kitchen equipped with all the utensils and a washing machine. While bedrooms are made out of the closet and 1 double bed (160-200 cm). Cleaning service is done once in 2 days while bed linens are changed 1 time in 4 days.

The apartments are located very near from the sea on the second line at a distance of about 70 meters, public beach, sand. Sunbeds and umbrellas are free for tourists. The apartments have balconies and a terrace where tourists can have their breakfast or at the restaurant that is located on the roof, also have some drinks in the hotel bar for charge.

Aler Hotel Saranda 3* +

Aler Hotel Saranda is qualified as one of the best options for tourists. Aler Hotel Saranda 3* is located 278 km away from the airport and only 3 km from the city center. 4 storey hotel has composition comprising ground floor restaurant and reception. Staff speaks English, Russian and Ukrainian. The hotel has a restaurant with buffet open breakfast, while lunch and dinner are the daily menu. The hotel has 18 rooms in total, 10 of which are standard rooms of 33 square meters, most of them with a sea view, 6 superior rooms of 40 square meters each and two family rooms without sea view. The beach is public and it is located only a few meters away as the hotel is situated on the second line. This hotel does not also involve the payment for sunbeds and umbrellas for the beach.

Aler hotel Durres 3* +

Aler hotel Durres is located in the coastal area of Durres, only 30 km from the airport. 3 storey building is situated on the first line near the sea. Surrounded by nature between the trees and the Adriatic Sea, the hotel also offers a modern restaurant. The restaurant provides European cuisine with all kinds of dishes. The hotel has a beach-bar to enable tourists to take some exotic drinks to the sounds of music. Staff speaks English, Russian and Ukrainian.

Buffet breakfast while lunch and dinner are a la carte. Bar and restaurant offer their service from 7:30 -24:00. The hotel has wi-fi, free parking, exchange, strongbox in reception. The hotel strictly prohibits animals. It has 15 rooms, air conditioning, double bed, wardrobe, fridge and TV, while the bathroom has bath towels and washing cosmetics, a hair dryer is at the reception. Cleaning in the room and change of linen is 1 time in 2 days. Standard rooms are from 20 square meters and have a sea view or a park view. The beach is private, sand. Sunbeds and umbrellas are included in the price. Beach towels are not offered.

Aler luxury apartment Saranda 4*

Aler luxury apartment Saranda are apartments in Saranda with a view to Corfu island. They have a distance of 278 km from the main airport of Rinas and only 3 km from the center of Saranda. Free parking is offered. There are 12 apartments plus 1 bar that works with six hours 08:00 - 24:00. Free wi-fi, exchange and a strongbox are at the reception. All apartments are with balconies, equipped with air conditioning, TV, towels, bathroom has a hair dryer, bath accessories. Guest rooms consist of sofas that can be used also for sleep, a table with chairs for eating, kitchen with all cooking utensils, washing machine, iron with ironing board. Each bedroom has a closet and a comfortable double bed size 160 x 200 cm., closet in other rooms and bed size 100 x 200 cm. Cleaning is daily and bed linen is changed 1 time in 2 days. There are 9 1 + 1 apartments of 68 square meters with a sea view. 3 2 + 1 apartments of 85 square meters, each has a sea view. The apartments are located on the second beach line 70 meters from the sea. The beach is public, pebble. Regarding umbrellas and tents they are paid and everyone has an opportunity to choose paying optionally. Tourists at these apartments have an opportunity to enjoy a sea view from their verandas or have breakfast or lunch in Aler hotel Saranda which is situated in front on the other side of the road.

Aler Holiday Inn Saranda 4 +

Një ndër hotelet më të rinj dhe më prestigjiozë të ndërtuar së fundmi në bregdetin e Sarandës, i cili ofron pamjet fantastike të Detit Jon.

Aler Luxury Apartament Durrës 4

Aler Luxury Apartament Durrës janë apartamente luksoze të cilat shtrihen në qytetin bregdetar të Durrësit vetëm 40 km larg kryeqytetit të Shqipërisë, Tiranës dhe gjithashtu ndodhet vetëm 25 km larg aeroportit të Rinasit

Aler Hotel Saranda 3* +

Aler Hotel Saranda cilësohet si një ndër opsionet më të mira për turistët të cilët kanë vendosur të pushojnë në qytetin bregdetar të Sarandës. Aler Hotel Saranda 3 ndodhet 278 km larg nga aeroporti dhe vetëm 3 km larg qendrës së qytetit.*

Aler Hotel Durrës 3* +

Aler Hotel Durres ndodhet në zonen bregdetare të Durrësit, vetëm 30 km larg aeroportit. Ndertesë 3-katëshe ndërtuar në linjën e parë buzë detit.

Aler Luxury Apartment Saranda 4*

Aler Luxury Apartament Saranda janë apartamente luksoze dhe mjaft cilësore të cilat ofrojnë pamje panoramike të qytetit të Sarandës, Detit Jon dhe deri të Ishullit të Korfuzit. Apartamentet 1+1 janë 9 të tilla, 68 metra katrore dhe kanë pamje ballore nga deti ose përbri tij.

Melisa Çerenishti
Menaxhere ekzekutive e Fafa Resort
www.fafa.al

Menaxherja e Fafa RESORT Melisa Çerenishti, thotë se kapaciteti pritës do të rritet akoma për shkak të kërkesës së lartë por edhe për shkak të strategjive afatgjata që themeluesit e këtij resorti kanë. Qenia e tij në një zonë bregdetare fushore, me një vijë ranore të konsiderushme, e bën resortin shumë të përshtatshëm për pushues familjarë, që është edhe lloji i turistit me numrin më të madh të sektorit të turizmit masiv.

Fafa Resort

I vetmi me shërbimin "all inclusive" në tregun turistik shqiptar

Vitet e fundit Shqipëria ka patur një rritje të turizmit, i cili megjithë problematikën e përhershme që e shoqëron në sektorë të ndryshëm të industrisë turistike, ka kapur një progression rritje prej 25-30 % çdo vit. Dhe rritja më e madhe, qoftë në nivel financiar, qoftë në nivel numerik, ka qenë në sektorin e turizmit masiv. Një numër i madh turistësh, kryesisht nga vendet e Evropës Lindore, kërkojnë tashmë të kalojnë pushimet verore në Shqipëri. Dhe pushime verore do të thotë, det, ushqim i mirë dhe akomodim i mirë. Këto janë tri shtyllat bazë që kërkon turizmi masiv dhe që shoqërohen më pas me shërbime të tjera më të vogla, si ekskursionet, aktivitetet apo kalimi i kohës së lirë, që plotësojnë një paketë turistike. Zakonisht pushimet masive kërkojnë nën paketën "all inclusive", që do të thotë se turisti blen në vendin origjinës një shërbim të mbyllur ku të përfshihen fjetja, ushqimi, transporti dhe shërbime të tjera të ndërmjetme që mund të jenë të përfshira në paketë. Por ky shërbim është i vështirë të ofrohet në Shqipëri për shkak se infrastruktura pritëse e hoteleve nuk e ka mundësinë që ofron fjala vjen Turqia, me resortet e saj gjigande, kapaciteti i të cilave arrin dymijë ose tremijë dhoma. Megjithatë, përpjekjet e para për të ofruar këtë shërbim vijnë nga bregdeti i Kavajës, në plazhin

e Malit të Robit, ku është ngritur Fafa RESORT, një kompleks pritës i cili sot numëron një kapacitet me rreth njëmijë shtretër dhe që është aktualisht numri më i madh i shtretërve që ofrohen nga një resort i vetëm. Me hotelet e saj Fafa Beach Resort, Fafa Premium Resort dhe Mel Holiday Resort, të cilët ofrojnë një shërbim nga tre deri në pesë yje, shtrirë në një hapësirë prej me shumë se 5 hektarë, në vijën e parë të bregdetit, Fafa, është resorti i parë në Shqipëri që ofron shërbimin "all inclusive". Ky shërbim përfshin tri vaktet e ngrënies dhe dy vakte të ndërmjetme, fjetjen, shërbimet e plazhit dhe aktivitetet e shumta që resorti ofron gjatë të gjithë ditës. Konsiderimi i këtij resorti nga operatorët turistikë shqiptarë si baza e akomodimit për turistët që vijnë nga vendet e Evropës Lindore, tregon se standarti i ofruar është i pëlqyer nga turistët e huaj, kurse shtimi i numrit të tyre çdo vit, është tregues i mbarëvajtjes pozitive.

Menaxherja e Fafa RESORT Melisa Çerenishti, thotë se kapaciteti pritës do të rritet akoma për shkak të kërkesës së lartë por edhe për shkak të strategjive afatgjata që themeluesit e këtij resorti kanë. Qenia e tij në një zonë bregdetare

The hotels of Fafa Resort and their facilities:

FAFA PREMIUM 5 *****

It is the newest and the most prestigious hotel in Albania.

Positioned in the area of Mali i Robit, Kavaje, this 5- stars hotel, inaugurated in June 2016, offers the luxury and the best service.

One of the most beautiful hotels in Durres region, located near the Adriatic Sea, with its own private beach, offers privileged opportunities to those who desire to experience a unique holiday with all the colors and chances of nature.

Fafa Premium is located in the area of Mali i Robit, Kavaje - 15 km from Durres city center and 35 km from Tirana International Airport.

Fafa Premium has: 60 Standard Rooms, 40 Twin Rooms, 20 Triple Rooms, and 20 Junior Suites.

All rooms are fully equipped with: Air Conditioned, Minibar, Safe box, TV LCD, Key-Card, and Hairdryer.

The Resort offers: 1 A la Carte Restaurant, 1 Main Restaurant All Inclusive where the Traditional and European Cuisine are combined together, 1 Pool Bar, 1 Beach Bar, 2 Outdoor swimming pools for adults and children, Private Sand Beach, 1 Conference Room for 120 people capacity, 1 Meeting Room for 50 people, Playground, Wi-Fi, Parking.

fushore, me një vijë ranore të konsiderushme, e bën resortin shumë të përshtatshëm për pushues familjarë, që është edhe lloji i turistit me numrin më të madh të sektorit të turizmit masiv. Ajo shton gjithashtu se pak vite më parë projekti FAFA e kishte drejtuar më shumë fokusin e tij tek sektori imobiliar por rritja e madhe e kërkesës për akomodim në zonën e malit të Robit, bëri që me pak nuhatje, projekti të ndryshohej rrugës dhe gjithçka të shkonte drejt resortit turistik. E siç ndodh zakonisht, rritja e kërkesës rrit edhe cilësinë, gjë që sot ka sjellë një standart të akomodimit me pesë yje në një pjesë të mirë të dy hoteleve të ngritura së fundmi, si Fafa Premium apo Mel Holiday.

Ndoshta shërbimi "all inclusive" në Shqipëri, nuk është i njëjtë për nga larmia dhe përmasa, me atë që ofrohet sot në resortet e mëdha të Turqisë apo vendeve të tjera me turizëm masiv, por është pa dyshim po aq i mirë e ndoshta më i mirë se shumë prej resorteve që ofrojnë një shërbim të tillë në rajon. Dhe kjo na jep shpresë që edhe në Shqipëri do ta kemi më në fund këtë shërbim edhe nga struktura të tjera pritëse, që të ndikojnë në rritjen e mëtejshme të turistëve që kërkojnë të shijojnë bregdetin tonë nëpërmjet pushimeve verore. Për momentin le t'i urojmë drejtuesve të FAFA RESORT suksese dhe vazhdimësi rritëse në aktivitetin e tyre të përditshëm turistik.

Mel Holiday 4****

Mel Holiday is located in the area of Mali i Robit, Kavaje - 15 km from Durres city center and 35 km from Tirana International Airport.

Located near the Adriatic Sea, with its own private beach, offers privileged opportunities to those who desire to experience a unique holiday with all the colors and chances of nature.

Mel Holiday 4**** provides: 60 Standard Rooms, 4 Deluxe Suites with Jacuzzi, 25 Junior Suites.

All rooms are fully equipped with: Air Conditioned, Minibar, Safe box, TV LCD, Key-Card, and Hairdryer.

The Resort offers: • A la Carte Restaurant • Main Restaurant All Inclusive • 1 Pool Bar • 1 Beach Bar • 1 Outdoor swimming pools for adults and children • Private Sand Beach • Conference Room for 100 people capacity • Mini Club for children • Playground for children • Wi-Fi • Parking

Fafa Beach Hotel 3***

Fafa Beach is located in the area of Mali i Robit, Kavaje - 15 km from Durres city center and 35 km from Tirana International Airport.

Located near the Adriatic Sea, with its own private beach, offers privileged opportunities to those who desire to experience a unique holiday with all the colors and chances of nature.

Fafa Beach provides: 18 (Apartment 1+1), 6 (Apartment 2+1), 23 Studio, 21 Double Standard Rooms.

All rooms are fully equipped with: Air Conditioned, Fridge, TV, and Hairdryer.

The Resort offers: • A la Carte Restaurant • 1 Pool Bar • 1 Beach Bar • 2 Outdoor swimming pools for adults and children • Private Sand Beach • Playground for children • Wi-Fi • Parking

Adress: Mali Robit, Golem, Durres, Albania

Cel: +355 69 70 01 353; Fax: +355 55 800 800

Email: info@fafa.al; Website: www.fafa.al

Kisha e Shënepremtes

në Çetë të Kavajës, i vetmi monument romano-gotik në vendin tonë

Ilirjan Gjika

E shihja shpesh në ato vite të ateizmit sa herë udhëtoja me tren. Atëherë më pëlqente shumë të ulesha në të djathtë të vagonit të udhëtarëve me qëllim që të mos e humbisja peisazhin. Kur treni nisej nga Kavaja në drejtim të Durrësit mundohesha ta fokusoja me sy atë objekt enigmatik dhe me një formë të veçantë që ndodhej në brezin lindor të kodrave rrethuar nga selvitë dhe ullinjë shekullore. Ishte kisha e Shënepremtes në Çetë e cila ndodhet edhe sot po aty si një monument i rëndësishëm kulture dhe me një bukuri të veçantë.

1

U nisëm nga qyteti i Kavajës në një mesditë dimri për të shkuar drejt zonës kodrinore të Zigxhafjes që ngrihet butë në lindje të saj. Pasi përshtesha vetëm disa kilometra në brezin e kodrave ku ndodhen një sërë objekte arkeologjike, nga të cilët si stacioni më i përmendur është kalaja ilire që mban të njëjtin emër dhe që i përket shekujve IV-II pk. Por objektivi ynë këtë radhë ishte tjetër, një objekt që daton që nga koha e mesjetës së vonë. Pas një rruge të shkurtër mbërritëm në Çetë, ku u ndalëm për të vizituar kishën e njohur në altarin e së cilës janë falur gjatë shekujve katolikët dhe ortodoksët. Dhe ashtu "krenare" mes gjelbërimit, Shënepremtja të ofronte një pamje të magjishme mes qetësisë shekullore. Ndërkohë, vlerat e saj janë vërtet të jashtëzakonshme sepse kjo faltore ka disa veçori të cilat e dallojnë atë nga simotrat e saj. Sipas Aleksandër Meksit, studiuesit të shquar të Arkitekturës Mesjetare të Shqipërisë, Shënepremtja e Çetës është i vetmi monument romano-gotik që ruhet tërësisht në vendin tonë dhe njëkohësisht ndërtesa e këtij drejtimi arkitektonik që shtrihet në kufirin më jugor të vendit (Meksi, 1983, f. 132).

E ndërtuar diku në shekullin e XIII-të, kohë kur në këtë rajon nis aktivitetin e saj kisha katolike me qendër kryepeshkopatën e Durrësit, ky objekt u përdor gjerësisht nga anëtarët e këtij besimi. Ndërsa më vonë pas pushtimit turk, kur katolicizmi u tërhoq në aktivitetin e tij drejt veriut dhe veriperëndimit të Shqipërisë, kjo faltore u shdërrua diku në shekullin e XVII-të, në një kishë ortodokse. Një gjë të tillë e pamë edhe ne me sytë tanë. Pasi kundruam nga jashtë arkitekturën e saj romanike me një vëllim të konsiderueshëm, ku bie në sy frontoni që ndodhet në ballinën e saj, hymë brenda dhe ndeshëm menjëherë në motivet e ikonografisë bi-

zantine, që dekorojnë muret e brendëshme të kishës.

Kjo përbën të veçantën e saj ku janë shkruar nga jashtë-brenda, dy stilet kulturore të perëndimit dhe lindjes.

2

Shënepremtja e Çetës është një kishë që përbëhet nga narteksti, naosi dhe kthina e altarit. E ndërtuar me mure solide prej guri ajo përbëhet nga dy vëllime, atë të vetë kishës dhe absidës me planimetri drejtëkëndore (Meksi, 1983, f. 132). Si material ndërtimi janë

përdorur gurë, copëra tullash dhe tjegullash, ndërsa për shpatullat dhe arkitrarët janë përdorur pjesë mermeri të marra nga ndërtimet antike. Kisha është e pajisur me një sërë dritaresh kryesisht në faqen jugore dhe është e mbuluar me çatil (Po aty, f. 133).

Nga brenda vizitori shquan një vëllim të madh hapësire ku ikonostasi ndan naosin nga kthina e altarit, në të cilin ndodhen protezisi, diakonikoni dhe një tavolinë shërbesash prej guri.

Ikonat e ikonostasis kanë qënë të pikturuara dikur nga mjeshtri i shkëlqyer i miniaturave, Kostandin Shpataraku në vitin 1767 (Popa, 1998, f. 64). Ndërkohë që një pjesë e konsiderueshme e mureve të saj janë dekoruar me afreskte të ikonografisë postbizantine.

Dëshmitë e dokumentuara historike na tregojnë se në portën e kishës në pjesën perëndimore të saj ka qenë edhe një pllakë guri. Një gjë të tillë e gjejmë në librin e studjuesit Theofan Popa, "Mbishkrime të Kishave të Shqipërisë", ku shkruhej: " Jan Milio, konsull dhe Ruso dhe Petro, vëllezërve të tij, viti 1690, korrik 15". Sipas Popës mbishkrimi plotësonte një akt të Patrikanës së Ohrit sipas së cilit, kisha ishte rindërtuar dhe dhuruar si metoh kësaj patriarkane në vitin 1691, prej arkondëve Jan Milias, konsullit të Francës , zotit Gjikhë dhe zotit Rosiut (Popa, 1998, f. 59).

Theofan Popa na jep midis edhe shumë të dhëna të tjera si gojëdhana për ktitorët e këtij objekti edhe përmasat e tij prej 16 x 8.25 m. Ndërkohë që hyrja kryesore për në kishë ndodhet në pjesën ballore nga perëndimi për të cilën folëm më sipër. Po kështu një tjetër hyrje është nga ana e jugut ku ndodhet edhe një portik i ndërtuar më vonë. Ndërsa një hyrje e tretë e mbuluar me hark ndodhet në pjesën veriore pranë absidës. E shpallur monument kulture që nga viti 1963 kisha pati fatin ti shpëtonte furisë ateiste të vitit 1967, që shkatërroi me qindra objekte kulturi në Shqipëri e cila pikënisjen e saj e pati nga qyteti fqinj i Durrësit.

Gjithsesi këto pasazhe i mbeten historisë dhe arkitekturës ndërsa për vizitorët dhe turistët është i rëndësishëm fakti që drejt saj shkohet shumë shpejt dhe se nga portiku i saj hapet një pamje e mbrekullueshme e fushës së Kavajës, nga e cila duket qyteti, rrethinat tij dhe bregdeti. Një ndjesi të tillë që përjetuam edhe ne ua rekomandojmë të gjithë lexuesve të Travel. Nëse gjatë kësaj vere do të vizitoni Durrësin, Golemin, Kavajën apo monumentet dhe plazhet e tyre, mos nguroni të vizitoni edhe Çetën dhe kishën sa romano-gotike po aq dhe bizantine të Shënepremtes.

INTERVISTË ME GAZETAREN ALMA ÇUPI: DEMBELE JANË

Ata që jetojnë me

JANË LËNË...

VETEM

TË BËJNË Ç'TË MUNDEN

INTERVIEW WITH JOURNALIST ALMA ÇUPI: MEDIA IS GETTING LAZY, NOT THE PUBLIC

Those who survive from tourism are left alone, and they are doing what they can

Znj. Çupi! Përpara televizionit, ju keni një përvojë të konsiderueshme në shtypin e printuar. A mendoni se jo vetëm gazetat, por edhe vetë televizioni e ka gjithnjë e më të vështirë përballë internetmedias?

Natyrisht që internetmedia e konsumon informacionin në kohë të shpejtë dhe kudo. Atëherë lind pyetja: pse duhet të shohim televizor? Kësaj pyetje duhet t'i japin përgjigje të gjithë ata që punojnë pas një ekrani.

Mrs. Çupi! Before getting engaged in television, you have had a considerable experience in the printing press. Do you think that not only newspapers, but also television itself has increasingly harder in front of internet media?

Basically the internet media consumes information quickly and everywhere. Therefore it is rised the question: why we have to watch TV? All staff working behind the TV screen

BËRË MEDIAT, JO PUBLIKU

turizmin

Zakonisht janë të tjerët që rrëfejnë histori për të. Histori të thjeshta, të vogla e të mëdha. Por të gjitha interesante dhe të veçanta, përmbledhur në një minutazh të shtrydhur brenda një emisioni televiziv në ABC News. Por këtë herë është ajo që rrëfen për ne përshtypjet dhe mendimet e saj për vendet që ka shkelur, dhe historitë që ka dëgjuar, thuajse në të gjithë Shqipërinë. Një rrëfim i bërë me zemër.

Usually the others confess stories to her. Simple stories, great or small but always special ones, included inside a short Tv time at ABC News Television. This time is she that confesses to us her impressions and opinions about these stories, gathered almost all around Albania. A confession which comes directly by her heart.

Mbajtja e shikuesve lidhur me një hapësire televizive është përgjegjësi profesionale dhe qytetare. Nëse ekranet ofrojnë programe të plota, cilësore, profesionalisht të realizuar bukur dhe me passion, atëherë televizori mbetet i dashur, një imazh i ngrohtë dhe zë i plotë.

Nëse televizionet japin informacion të cunguar, thjesht për të tërhequr vëmendje, sikurse bëjnë mediat online, askush nuk ka pse të kapë pultin me dorë.

Gara është e fortë, por jo e pamundur për ta mbajtur publikun edhe pas ekranit.

is answering.

Keeping viewers connected with the TV space, it is a professional and civic responsibility. If TV shows high quality programs, beautifully and fully passionate realized, then TV remains so kind, an warm image and a sound complete.

If TV provides restricted information, simply to draw attention as the virtual media does, no one will catch the TV remote control.

The competition is hard but not impossible to keep the

A mendoni se fluksi i madh i informacionit që hidhet në rrjetet sociale e ka çoroditur dhe e ka bërë dembel lexuesin, aq sa media ka pësuar njëfarë metamorfoze drejt përpilimit të titujve që duke mos dëftuar asgjë, tentojnë ta joshin publikun me fjalët "Ja çfarë...", "Kështu i tha...", "Ky është..." etj?

Mendoj se dembele janë bërë mediat. Publiku thjesht kërkon. Atëherë stafet duhet të konsultohen për të kuptuar se çfarë duhet t'i ofrohet publikut më shumë se sa i ofrojnë rrjetet sociale.

Njerëzit e sotëm natyrisht nuk janë si ata të kohës kur u shpik kinemaja, por kjo nuk do të thotë se nuk duan informacion profesional, kjo nuk do të thotë se nuk arrijnë të bëjnë dallimin e një emisioni komercial me një analitik, social apo kulturor.

Flitet gjithmonë në tryezat e gazetarëve, se njerëzit kanë më interes për gjëra pa vlerë. Unë nuk dua dhe nuk e besoj këtë. Publiku edukohet. Dhe mendoj se media ka rol të rëndësishëm në këtë drejtim.

Por kur publiku gjen në ekrane të njëjtin ushqim tip fast-food, pa cilësi, si në mediat online që konkurojnë me klimike atëhere krejt natyrisht, mendoj se do të largohen.

Si e mbani gjallë nevojën për të shkruar, apo kamera jua ka fashitur këtë dëshirë?

Kamera nuk e fashit dëshirën e të shkruarit. Unë thjesht përpiqem të gjej harmoninë mes imazhit dhe të shkruarës. Një reportazh për gazetë ka tjetër stil. Përshkrimi është më i plotë dhe më i detajuar, aq sa i nxit imagjinatën lexuasit për ta parë vendin që unë kam parë, apo personazhin.

Ndërsa në reportazhin televiziv i le vend imazhit, batutës, grimasës, humorit. Nuk ka qenë e lehtë fillimisht të gjeja harmoninë e duhur, pra kur duhej të flisja unë dhe kur imazhi.

Kush ka qenë personi i parë që keni intervistuar si gazetar televizive?

Kanë qenë tre kryetarë bashkie, Sali Kelmedi, Albert Brojka dhe Edi Rama.

Ndërkohë që punoja në gazetën "Albania", më kërkon Vizion Plus për një emision ku do të trajtoheshin ankesat e qytetarëve të Tiranës. Emisioni quhej "Një letër për ju" Më thanë se do të jetë Rama drejtpërdrejt në studio (sa ishte zgjedhur kryetar Bashkie i Tiranës) dhe unë intervistova dy ish-kryetarët për t'i ballafaquar me të në studio.

Sa prej vendeve që keni vizituar nëpër Shqipëri ju kanë zgjuar interes dhe dëshirë për të jetuar e në cilin prej tyre nuk do të donit të shkëlqit më?

Nuk ka vend në Shqipëri që nuk dua ta shkel. Shqipëria është një mrekulli, megjithë shkatërrimet që i janë bërë. Do të jetoja me qejf në Lëpushën e Kelmendit. Lëpusha ka ngjyra dhe imazhe që më kujtojnë pikturat e impresionistëve.

Sa herë jeni ndjerë e rrezikuar, e kërcënuar apo e censuruar gjatë punës suaj në terren?

public in front of the screen.

Do you think that the huge influx of information thrown in social networks has perverted and has become a 'lazy' reader, therefore the media has undergone some metamorphosis towards compilation of titles that are approved anything, tend to attract the public with the words 'Here's what ... ', 'So he said ... ', 'This is ... ' etc.?

I think the media have become lazy. The public simply requires, and the staff should be consulted to find out what the public should be provided more than provides the social networks.

Nowadays, people of course are not as in times when cin-

Nuk më është dhënë shansi të bëj gazetari hetuese për t'u ndjerë e kërcënuar. Që në fillimet e punës time kam zgjedhur të mbuloj çështjet sociale, pasi në fusha të tjera je si në një tokë të minuar. Kam preferuar reportazhin duke rrëfyer histori njerëzore, pasi nuk e duroj censurën. Brenda këtij zhanri kam gjetur lirinë time. Më pas pata fatin të punoj për media të huaja, si Europa e Lirë, Radio France, gazeta "La Province" në Marsejë dhe WPIR ku kam qenë krejt e lirë për të raportuar çfarë ndodh në Shqipëri.

Meqë prej shumë vitesh tregoni histori shqiptare nga terreni, a mendoni se në mediat tona ka shumë dhunë të çdollojshme, e cila nga ana e saj gjeneron modele të dhunshme?

ema was invented, but it doesn't mean they don't want professional information, it doesn't mean that they can't make difference in between a commercial show and an analytical, social or cultural one.

Always several journalists claim that people have more interest on worthless things. I don't want to believe on it. The public audience have to be educated, and I think media has a relevant role on it.

But meanwhile the public is served by the same fast-food meal in screens without qualities, similarly as online media which compete to achieve the number of clicks, for sure they are leaving...

How do you keep alive the need to write or the camera has blunted you this desire?

The camera can't avoid the desire writing. I just try to find harmony between image and writing, although a newspaper report has another style. The description is more completed and detailed, so as the readers stirs their imagination to see and understand the place and its character I have visited.

Meanwhile the TV report leaves some space to the image, replicas, mopes, humour. At the beginning it was easy at all to find the right harmony when I was speaking and when the image was displaying.

Who was the first person to have interviewed as a television journalist?

There were three mayors Mr.Sali Kelmedi, Mr. Albert Brojka and Mr. Edi Rama.

While I was working at the newspaper ALBANIA, the Vision Plus Television required me for a program in which would address the complaints of the citizens in Tirana. The show was called "A letter for you". They told me that Mr. Rama was going to be live in the studio (he was elected mayor of Tirana) and I interviewed two former mayors to deal with him in studio.

How many places have you visited in Albania, and tell us some of them who sparked interest and desire to live in, and in which of them you don't want to tread anymore?

There is no place in Albania in which I don't want to commit. Albania is a miracle, despite the destruction that is made.

I will live luxuriously in Lëpusha of Kelmend, in the North of Albania. Lëpusha has colors and images that remind me of Impressionism paintings.

How many times have you felt endangered, threatened or censored during your work on the terrain?

I never had chance to be an investigative journalist and as consequence to feel threatened. Since the beginning of my work I have chosen to cover social issues, as in other areas are like a mined field. I preferred coverage confessing human stories, as I don't tolerate censoring. I find my freedom within this genre. Later I was lucky to work for foreign media, such as Free Europe, Radio France, the newspaper "La Province" in Marseille and WPIR where I

Kjo pyetje ka shumë debat gjithmonë edhe në vende të zhvilluara. Media e bën këtë pa dashje dhe për mungesë profesionalizmi.

Unë këmbëngul në atë që gazetarët duhet të trajnohen. Edhe kur e bëjnë, e bëjnë se aq dinë.

Përse i lihet kaq pak hapësirë bukurisë, mirësisë dhe pozitives në jetën shqiptare?

Kjo është komplekse. Lidhet me atë çfarë ka kaluar një vend. Ne vimë nga një sistem i dhunshëm komunist, më pas e gjetëm veten në një demokraci gjithnjë në tranzicion, kaluam një shock ekonomik me firmat piramidale, më pas e pamë njëri-tjetrin me armë në dorë në '97'. Kemi parë shumë dhunë... shumë.

Këto etapa reflektohen në jetën dhe këndvështrimin e gjithësecilit prej nesh.

Unë i përkas një brezi që ia kam kaluar të gjitha këto faza të vendit tim.

Ndaj unë zgjodha të krijoj "Histori Shqiptare". Çfarëdo lloj sprovash që i duhet të kalojë një komb, ka gjithmonë heronj të heshtur. Ata nuk vdesin asnjëherë. Ata janë gjithmonë frymëzimi dhe shpresa e të gjithëve ne. Vetëm se duhen zbuluar. Media shqiptare ka nevojë për t'u dhënë hapësirën këtyre njerëzve.

Ju njiheni gjithashtu për disa qëndrime kritike ndaj kryeministrit, por edhe jugut të vendit për abuzimet në turizëm. Vazhdoni t'i mbronni këto qëndrime dhe pse?

E urrej arrogancën e njerëzve, aq më pak të një kryeministri. I adhuroj njerëzit që bëjnë gjëra të mëdha, në thjeshtësi.

Mendoj se në Shqipëri arroganca nuk ka vend. Njerëzit janë të lodhur, qofshin këta gazetarë, biznesmenë, artistë apo njerëz të zakonshëm. Në një atmosferë të tillë të pak-tën batuta apo sjellje arrogante të mos shohim.

Të njëjtën arrogancë kam parë dhe në bizneset pritëse të turistëve në jug. Varfëria nuk është turp, as mungesat në një hotel nuk janë fundi i botës, por një sjellje arrogante e nxin edhe detin e bukur të jugut.

Sipas jush, cili është aseti që mund ta veçojë turizmin shqiptar prej konkurrencës së rajonit?

Agroturizmi i ndërthurur me traditën. Shqipëria ka një thyerje gjeografike të mrekullueshme, një biodiversitet të larmishëm, ka një traditë mikëpritje mahnitëse, etnografi unike. Ne nuk mund të konkurojmë me resorte gjigande. Të gjithë të huajt që kam takuar pëlqejnë bujtinat, mikëpritjen, ushqimet tradicionale të prodhuara në kopshtin e shtëpisë, mishin e bagëtisë së shtëpisë.

Originaliteti është arma e fortë për të qenë ndryshe.

Prapa një vije ujore prej qindra kilometrash të Shqipërisë, qëndron niveli i ulët i vetëdijes dhe i shërbimit turistik. A mendoni se fuqizimi i ngadaltë i agroturizmit, bashkë me turizmin e zi të komunizmit, janë ndër alternativat që duhen mbështetur për të përplotësuar e ndoshta edhe për t'i prirë ofertës turistike shqiptare?

was quite free to report what is happening in Albania.

Since many years you tell Albanian stories from the field, do you think that our media has many kind of violence, which generates its violent models?

This question is always a debate in many developed countries. Media does so unintentionally and by the lack of professionalism.

I insist on the idea that journalists need to be trained. They do what they know to do, nothing more...

Why the media gives so little space to the Albanian beauty, goodness and the positivity of our life?

It is complex. It depends on what a country is passed by. We come from a violent communist system, then we

Unë mendoj se të gjithë ata që jetojnë me turizmin janë lënë vetëm të bëjnë ç'të mundën. Kam parë bujtina të suksesshme, kam parë fshatra me mijëra vizitorë nga e gjithë bota, por kudo ku kam shkuar më thonë se askush nuk kujtohet t'i ndihmojë.

Kjo ka bërë që ata të mos dinë si të orientohen dhe të gabojnë. Përpyekja e tyre është përtej të imagjinueshmes. Shkoni në Valbonë. Aty do të gjeni vetëm një hartë dhe atë e ka vënë Katerina, një amerikane e Valbonës. Shkoni në Vermosh, do të gjeni disa bujtina që i shënojnë vetë shtigjet. Ne kemi pika turistike pa tabela, pa informacion. Qytete të lashta historike që të huajt duhet të pyesin çdo kilometër deri sa t'i gjejnë.

Intervistoi: Irhan Jubica

found ourselves in an increasingly democratic transition, we spent an economic shock with pyramid schemes, then on 1997 we found each other with weapons on hands. We have seen too much violence ...

These stages are reflected in everyone's life and by all point of views.

I belong to this generation that was passing by all the troubled phases of the country.

I choose to create "Albanian Story", because whatever testing we are passing by, there are always silent heroes. They never die, they are always inspiration and hope to all of us. They only need to be revealed. Albanian media needs to give space to those people.

You also get acquainted to some critical of the prime minister, but also for abuses south of the country in tourism. Continue to defend these positions and why?

I hate the arrogance of people, less of a prime minister. I admire people who do great things in modesty.

I think there is no place for arrogance in Albania, because people are tired, wether journalists, businessmen, artists or common people. In such an atmosphere, at least we can't accept to make jokes or to have arrogant attitude.

I descry the same pride at the businesses of tourism in the South. Poverty is not a shame, as in a hotel shortages are not the end of the world, but also tarnishing the arrogant behavior of the beautiful South Sea.

According to you, what is the asset that can set him apart from the competition Albanian tourism region?

Agritourism intertwined with tradition. Albania has a wonderful geographical fracture, a diversified biodiversity, has a tradition of hospitality stunning, unique ethnography. We can't compete with giant resorts. All foreigners I have met, they like hostels, the hospitality, the traditional food produced in the garden of the house, the meat of cattle grown up at homes.

Originality is the strongest leverage to be different.

Behind a line of hundreds kilometers of blue Albania, it is the low level of awareness and tourist service. Do you think that strengthening of slow agrotourism and black tourism of communism would be among the alternatives that should be supported to supplement and perhaps to lead the Albanian tourist offer?

I think that all those who live with tourism are left free and alone to do what they can. I saw hostels getting successful, I saw villages with thousands of visitors from around the world, but wherever I go, people claim there find no aid from public policies and funds.

It gives them no orientation and many times they do wrong. Their efforts is beyond the imaginations in many times... for example if you go in Valbona... There you will find only a map that Catherina compiled, an American woman in Valbona. Let's go in Vermosh, and you will find some guesthouses that mark the paths themselves. We have tourist spots without tables, without information, historical ancient cities that foreigners should ask every kilometer until they find them.

Irhan Jubica

Klinika Dentare **Toti & Gurakuqi**

Eksperiencë

Profesionalizëm

Besueshmëri

• Mbi 20-vjet eksperiencë në Implantologji orale (metoda me mbjellje të dhëmbëve).

• Ortodonci (me aparate fikse dhe të lëvizshme) me mjek të specializuar të fushës.
• Si dhe të gjitha shërbimet e tjera dentare.

Rikthejmë buzëqeshjen tuaj...

Rikthejmë buzëqeshjen tuaj!

Ortodonci me aparate fikse dhe të lëvizshme, me mjekë të specializuar të fushës

Mbi 20 vjet eksperiencë ne Implantologji orale

(metoda me mbjellje të dhëmbëve)

Të gjitha shërbimet dentare me materiale cilësore dhe jetëgjata

Adresa: Rruga "Muhamet Gjollesha" nr 81, Tiranë, Albania

Tel.1: +355 4 2258 429; Tel. 2: +355 4 2249 494

email: almirogurakuqi@hotmail.com; www.toti-gurakuqi.al

SHKURT

Një ekspozitë me 30 foto të pasurive të shumta nënujore të Shqipërisë, përfshi edhe mbetjet e 38 anijeve të mbytura në detin Jon, u hap nga Agjencia Kombëtare e Bregdetit në varësi të Ministrisë së Turizmit. Një pjesë e këtyre anijeve mendohet se janë mbi 2 mijë vjeçare.

7-8 SHKURT

Shqipëria u prezantua në Panairin Ndërkombëtar të Tur-

izmit në Izrael "IMTM 2017", mbajtur në kryeqytetin e vendit, Tel Aviv. Në mesin e 58 vendeve pjesëmarrëse, ministrja e Turizmit Milva Ekonomi u takua edhe me homologun e saj izraelit, me të cilin u diskutua vendosja e një linje direkte fluturimesh Tel Aviv - Tiranë, mundësisht që nga sezoni turistik i këtij viti.

JANAR-SHKURT

Në prag të 550-vjetorit të ikjes nga Shqipëria (25 prill 1467), ikona e Zojës së Shkodrës

është restauruar nga ekspertët restauratorë të Palazzo Spini në Firenzë të Italisë. Vepra mendohet se i përket shekullit XIV dhe ka përmasa 45x40. Për nder të ikonës, emrin e të cilës mban edhe Kisha rrëzë Kalasë Rozafat, 26 Prilli festohet si Dita e Zojës së Shkodrës.

DHJETOR-SHKURT

Ka përfunduar restaurimi i ikonës së Shën Joan Pagëzorit, e shekullit XVIII, me përmasa 89 x 65,5 x 2 cm.

Ikona është pjesë e koleksionit të Muzeut ikonografik "Onufri" marrë nga Kisha e Shën Kollit në Sinjë të Beratit dhe u restaurua nga Laboratori i Muzeut Onufri në këtë qytet.

JANAR

Ministria e Turizmit shpalli procesin e licensimit të operatorëve, agjencive dhe guidave turistike në Shqipëri. Sipas legjislacionit dhe kriterëve të caktuara përmes tij, ky proces licensimi do të përfundojë para nisjes së sezonit turistik.

3 SHKURT

Përurohet në Belsh Shtegu i Biçikletave, në ditën e "Festivalit të Ushqimit në Liqenin Seferan, Belsh", një event që synon të promovojë dhe të zhvillojë turizmin në këtë rajon me vlera të veçanta natyrore, por edhe me tradita kulturore dhe kulinarie.

5 SHKURT

Vazhdon në të gjithë vendin vendosja e tabelave të informacionit turistik nga Agjencia Kombëtare e Turizmit dhe GIZ. Vetëm në Elbasan, sipas ministres së Turizmit, Milva Ekonomi, janë vendosur 60 tabela informuese në dy gjuhë. Tabela informuese janë vendosur gjithashtu në disa prej

Zonave të Mbrojtura nga Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura.

20 SHKURT

264 objekte të trashëgimisë kulturore të humbura dhe vjedhura gjatë 25 viteve të fundit janë sekuestruar gjatë një operacioni të gjerë në kuadër të mbrojtjes së trashëgimisë kulturore. Kështu njoftoi ministri i Brendshëm nga Apolonia, ku mori pjesë në një takim, me nxënës në praninë të ministres së Kulturës.

22 SHKURT 2017

Mblidhet në Tiranë Këshilli i Ministrave të Kulturës të Europës Juglindore me temë "Nxitja e kulturës për zhvillim të qëndrueshëm". Të pranishëm ishin ministra të kulturës dhe titullarë të ministrive të vendeve të SEE: Shqipëria, Bosnje Hercegovina, Bullgaria, Kroacia, Greqia, Modlavia, Mali i Zi, Ruania, Serbia Sllovenia, Turqia dhe Maqedonia.

23-26 SHKURT

AKT prezantoi Shqipërinë në Panairin "IFT Beograd". Vendi ynë mori pjesë për herë të dytë në Panairin Ndërkombëtar të Turizmit në kryeqytetin serb.

23-26 SHKURT

Karnalet e Shkodrës u mbajtën për 4 ditë, përmes aktiviteteve të ndryshme, që nga muzika, bejti e deri te parakalimi dhe djegia simbolike e dor-dolecit. Temat e këtij viti ishin droga dhe drejtësia.

26 SHKURT

Edhe Berati i është kthyer traditës së viteve '40 të shekullit të kaluar me organizimin e karnavelave. Në manifestim morën pjesë 15 shkolla, 10 kopshte, si dhe grupe rinore. Në total ishin mbi 350 të rinj dhe fëmijë që prezantuan kostumet dhe maskat e përgatitura vetë.

“MESSE SHTUTGART 2017”

NJË TELENOVELË SHQIPTARE PËR PUBLIKUN GJERMAN

Flora Xhemani Baba
Travel Magazine

Kur një gazetar ndjek nga afër një aktivitet ose ngjarje të caktuar, detyra e tij është të pasqyrojë me vërtetësi e madje edhe me sy kritik ngjarjen, të shohë se çfarë nuk shkoj, ku ishin problemet dhe nëse aktiviteti ka një cikël përsëritës, të evidentojë se çfarë mund të bëhet më mirë në të ardhmen. Mirëpo kur kjo ngjarje dikton vetvetiu edhe një përfshirje emocionale, siç ishte fjala vjen Panairi i Shtutgartit që u zhvillua në datat 14-22 Janar 2017, është e vështirë të qëndrosh i ftohtë, asnjëses, raportues apo edhe kritik, në një aktivitet ku jo thjesht prezantohet vendi yt dhe ku dëshira për të qenë i pëlqyer nga vizitorët është shumë e madhe, por edhe sepse aty brenda është shpirti i tij i trupëzuar në imazhe, këngë, valle, tradita, kulinari, veshje popullore e njerëz që përpiqen ta përfaqësojnë atë me dashuri. Kështu pra, thirrja e brendshme e gazetarit për të qenë kritik, u mbyt paksa nga dëshira e ethshme e njeriut, për të përcjellë sa më shumë shpirt nga vendi i tij, por duke u përpjekur njëkohsisht për të qenë sa më i vërtetë.

Për Shqipërinë, jehona e Panairit të Turizmit "Messe Shtuttgart 2017" natyrisht që nuk do të zgjasë vetëm sa dhjetë ditët e zhvillimit të tij. Përveç efektit të pritshëm që mendohet e shpresohet të ketë në këtë sezon turistik, vlen shumë që të flitet për këtë eveniment të rëndësishëm edhe për mënyrën se si Shqipëria u prezantua në të. Investimi i bërë në këtë panair ka qenë vërtetë i frytshëm, sepse edhe jehona e pranisë së Shqipërisë ishte e ndjeshme dhe prekshme. Për herë të parë Shqipëria ishte vend partner në një panair të përmasave të mëdha, i cili për nga shifrat dhe statistikën, vjen i dyti në Gjermani pas Panairit të Berlinit por është gjithashtu një panair i rëndësishëm edhe në rang botëror. I konceptuar plotësisht si një panair i konsumatorit, ky aktivitet të jep mundësinë të takohesh drejtpërdrejt me turistin e mundshëm që do të vizitojë vendin tënd nesër dhe të kuptosh se çfarë kërkon ai, me qëllim që të përmirësosh ose të specifikosh ofertën sipas kërkesave që ai ka. Dhe në fakt, vizitorët në stendën e Shqipërisë ishin të shumtë dhe kërkesat e tyre ishin gjithashtu të larmishme. Pjesa më e madhe e interesit ishte e përqendruar tek udhëtimet në natyrë, qëndrimi në Shqipëri me kampera ose karavanë, udhëtimet me motor por edhe me biçikleta. Por jo i pakët ishte interesi edhe për kulturën dhe traditat shqiptare.

Kishte shumë gjëra që në këtë panair ndodhën për herë të parë dhe jo vetëm fakti i të qenit vend partner, gjë që e bëri panairin vërtetë një ngjarje jo vetëm për t'u mbajtur mend por edhe për të analizuar në të ardhmen se si Shqipëria duhet të prezantohet në një panair turizmi. Si asnjëherë më parë në stendën e madhe të Shqipërisë u këndua, u kërcye, u zhvilluan takime e prezantime të rëndësishme, u prit e gjithë media audio-vizive dhe e shkruar e Shtutgartit

dhe jo vetëm, u gatua kuzhinë shqiptare dhe u shkëmbyen përvoja të vërteta. Një Shqipëri e vogël do të thojë, erdhi e u ul këmbëkryq në vendin më të dukshëm të hollit nr 4, e pamundur të mos vihej re prania e saj, jo vetëm për shkak të përmasave të stendës por në radhë të parë për shkak të gjallërisë së pasqyrosë që kjo stendë përcolli për dhjetë ditë me radhë. Që në ceremoninë spektakolare të hapjes, ku më shumë se 1500 të ftuar i kishin sytë nga Shqipëria, nga ky vend i vogël që pothuajse nuk e njihnin, ku përveç fjalëve të ndjerra të ministres Ekonomike dhe drejtorit të AKT-së Çollaku që nuk bënë thjesht "detyrën", fjalës pasionante të mikut të Shqipërisë Z. Rezzo Schlauch, fjalës dashamirëse të ministrit gjerman Guido Wolf, ajo që ndezi jo vetëm interesin por edhe admirimin dhe shpirtin e gëzueshëm të të pranishmëve, ishte Vallja e Tropojës dhe vallet e gjithë Shqipërisë, ekzaltuar nga tupanat e Malcisë, hiret e vashave tona të bukura, virtuoze të mjeshtrit të valleve e sidomos prania aq domethënëse dhe përcjellëse e traditës, e vogëlushtit kërcimtar, me të cilin u dashuran të gjithë. Ajo që vijoi më pas ishte thjesht një përvojë turistike që çdo turist mund ta prekte me dorë, para se të vinte në Shqipëri, për të shijuar më pas qëndrimin e vërtetë. Bukuritë e vendit tonë që kalonin gjatë të gjithë ditës nëpër vëmendjen e vizitorëve përmes videoprojektioneve, nuk mbetën thjesht imazh, që përcillej përmes ekraneve dhe fletëve të shtypura të broshurave promovuese. Jo, oferta turistike shqiptare mund të shihej e të përjetohej, përmes këngëve me shpirt brenda, të Grupit Polifonik Karakteristik të Himarës, këngëve e valleve të grupeve të shumta që shfaqën më të mirën e tyre në stendën e Shqipërisë dhe në skenën e madhe të panairit, tradita e Shqipërisë mund jo vetëm të shihej përmes kostumeve të mrekullueshme popullore e zbukurimeve të tjera tradicionale, të sjella nga Artizanët e Krujës dhe Grupi i Himarës, apo nga kostumet e grupeve të valleve por mund të përjetohej drejtpërdrejt, me punimin e qeleshes, realizuar nga djemtë e grupit të Artizanëve të Krujës. Kuzhina e Shqipërisë, nuk u përcoll vetëm nga imazhet e bukura nëpër foto e video por u shijua çdo ditë, sjellë nga duart e arta të mjeshtrit të kuzhinës Sokol Prenga. Ushqimet e pastra shqiptare, mjalti, vaji i ullirit, djathrat, gatimet aq të shijshme, i lanë pa fjalë gjermanët, shumica e të cilëve nuk e njihnin fare Shqipërinë. Viset e bukura shqiptare erdhën aq të gjalla, nën përshkrimin e ngrohtë të grupit të GLZ, që ka bërë një punë aq të madhe për evidentimin e fshatrave të Jugut, më projektin "Mysterious South", duke nxjerrë në pah bukurinë e pasqyrosë të tyre, përzier me bukurinë e natyrës së Bregut.

Aventurat që turisti mund të përjetojë në Shqipëri nuk mbetën më pas, duke pasur si përfaqësuese dinjitoze të tyre Federatën e Aeronautikës dhe Shoqatën Dajti Alpino Turistik, duke ofruar kështu mundësi për pushime të paharruara të interesuarve të shumtë por edhe fotot mbresëlënëse të Fation Plakut nga çdo cep i Shqipërisë.

SHQIPËRIA, MBRETËRESHA E PANAIRIT

Por thelbi i një panairi zakonisht është komunikimi i drejtpërdrejtë që shpjegon me detaje dhe që u jep përgjigje pyetjeve të shumta që lindin nga kureshtarët vizitorë, sidomos për një vend si Shqipëria, thuajse i panjohur për banorët e Shtutgartit. Dhe për këtë komunikim dhanë më të mirën vajzat dhe djemtë e Agjencisë Kombëtare të Turizmit dhe operatorët turistikë, të cilët nga mëngjesi deri në mbyllje të çdo dite shpjeguan pa u lodhur gjithçka në lidhje me Shqipërinë turistike. Por po kaq të palodhur e kontribues u treguan të gjithë, ashtu si i kudondodhuri Xhimi Begeja që dha shpirtin bashkë me vajzat dhe djemtë e shoqatës së tij të alpinistëve, jo vetëm në prezantim dinjitoz por edhe në logjistikë. Po kaq të pakursyer u treguan edhe shqiptarët e Shtutgartit, ata që ndajnë të përditshmen e tyre me popullin gjerman por që shpirtin e kanë padyshim në trojet shqiptare.

Ky panair nuk do të kishte qenë i përmasave të tilla nëse nuk do të kishte pasur mbështetjen e madhe të Zyrës së Bashkëpunimit Teknik Gjerman GIZ, e cila shpeshherë në mënyrë të heshtur por gjithaq edhe të dukshme, ka bërë një punë kolosale në mbështetje të zhvillimit të turizmit shqiptar, sidomos në zonat e pazhvilluara që kanë potenciale turistike. Bukurinë e panairit e shtuan gjithashtu shfaqjet e Grupit të Valleve të Tropojës, prania e të cilit u mundësua aty nga Z. Kadri Morina, president i grupit INSIG-EUROSIG, ashtu siç prania e Artizanëve të Krujës, u bë e mundur nga mbështetja e Fondacionit Shqiptaro-Amerikan për Zhvillim. Ishte vërtet një numër i madh njerëzish që kjo festë doli aq e bukur.

A kishte mangësi e gjëra për të bërë më mirë ky panair? Kishte plot. Por ne nuk do të merremi me këtë pjesë, së paku jo kësaj radhe, aq më tepër që problemet që dolën, kishin të bënin më shumë me organizimin e brendshëm dhe nuk u pasqyruan aspak në prezantimin që iu bë publikut. Ne do të përiqemi të shijojmë, të analizojmë e të shqyrtojmë efektin e dukshëm që pati kjo ngjarje e madhe turistike dhe do shpresojmë rezultatin e pritshëm në verë, duke u përpjekur fort që ta menaxhojmë sa më mirë e që të mos na kthehet në bumerang, në këtë Shqipërinë tonë me shumë probleme, por me një turizëm që po ecën për lart. Shqipëria duhe ta përsërisë Shtutgartin dhe jo vetëm në Gjermani por sidomos në vendet e Europës Lindore, nga ku numri i turistëve që vijnë në Shqipëri, po rritet dita-ditës.

Stand	Aussteller
4E31	Abano Montegrotto
4D62	ADAC
4D42	ADAC Ischia
4D63	Agri. San Cristoforo
4D18	AIDA Cruises
4B10	Albanien Partnerland
4E42	Algund
4B30	Alternativ Tours
4A30	America Unlimited
4B75	Andalusien

Pak info për Panairin e Shtutgartit

Datat: 14-22 Janar 2017

Panairi CMT Shtutgart është një nga panairët më të rëndësishëm ndërkom-bëtarë, me përvojë 40-vjeçare në fushën e turizmit, ku destinacione të ndryshme nga e gjithë bota promovojnë potencialin e tyre turistik, aktivitetet sportive që ofrojnë, kroçerat, kamping. Në këtë panair i kushtohet një vëmendje e veçantë, kategorisë së turistëve, të cilët pëlqejnë të ndihen shumë pranë natyrës dhe të bëjnë kamping.

Të dhëna të përgjithshme mbi panairin:

Vizitorët:

- 241,000 vizitorë
- 7% e tyre vinin nga Bavaria
- Moshë mesatare e vizitorëve për vitin 2015 ishte 48 vjeç
- Përqindja e blerësve u rrit nga 8% në 13%
- 70% e vizitorëve ishin të interesuar për seksionin e turizmit, 30% e tyre, për seksionin Kamper.
- 84% e kanë rekomanduar pjesëmarrjen në CMT

Ekspozuesit:

- 2,012 ekspozues nga 98 vende dhe 365 rajone dhe qytete
- 79% e ekspozuesve duan të marrin pjesë përsëri vitin e ardhshëm
- 95% e ekspozuesve e kanë rekomanduar panairin CMT

Panairi:

- 105,000 m2 hapësirë ekspozuese
- Morën pjesë mbi 1.500 gazetarë të akredituar nga 21 vende
- Të pranishëm ishin media dhe TV më prestigjioze
- Numër i lartë eventesh dhe forumesh
- Fitues të cmimit "Ekspozita më e mirë e turizmit" pesë herë, bazuar në numrin e lartë të pjesëmarrësve në këtë panair.

Ky panair fokusohet në promovimin e turizmit të aventurës dhe ofrimi i paketave turistike për pushimet ideale. Bazuar në këtë tematikë synohen të promovohen të gjitha vlerat e vendit tonë duke i lidhur me turizmin e aventurës.

Konkretisht u promovuan:

- Historia
- Tradita
- Kultura
- Turizmi malor
- Turizmi detar
- Turizmi i aventurës (duke promovuar sportet e aventurës në vendin tonë)
- Kulinaria

Të gjithë këto elementë u promovuan në stendën e Shqipërisë ku kishte një hapësirë të rezervuar për:

- Shfaqjen e videove të cilat promovuan të gjithë elementët e lartpërmendur. Një hapësirë e veçantë iu kushtua imazheve dhe videove për turizmin e aventurës duke promovuar sportet e aventurës që mund të zhvillohen në zonat malore, bregdetare dhe si pasojë duke promovuar edhe historinë, traditat, kulturën dhe kulinarinë e këtyre zonave.
- Hapësirë për promovimin e kulinarisë
- Hapësirë për promovimin e produkteve artizanale
- Hapësirë për shfaqje artistike me grupe valltarësh dhe këngëtarësh

Të gjitha këto ide janë bazuar në mesazhin e përcjellë nga vetë panairi:

"Enjoy and experience a holiday mood with international folklore, culinary delights and entertaining shows"

Bazuar në axhendën e aktiviteteve të hartuar nga AKT, u realizuan shfaqje artistike në skenën kryesore të panairit dy herë në ditë përgjatë një hapësire kohore prej gjysëm ore secila. Grupet të cilat kanë përfomuar janë:

Grupi folklorik i Tropojës

Grupi polifonik i Himarës

Grupi i fëmijëve valltarë nga Shoqata Pavarësia, rezidentë në Shtuttgart

Grupi folklorik i Pukës

Grupi folklorik i Mirditës, rezidentë në Shtuttgart

Zj. Benita Pula, këngëtare rezidente në Shtuttgart

Gjithashtu këto grupe kanë përfomuar në stendën përfaqësuese dy deri në tri herë në ditë.

Ditën e parë të këtij panairi u zhvillua ceremonia zyrtare e hapjes, në të cilën u prezantua Shqipëria si vend partner dhe si destinacion turistik për t' u vizituar. Në ceremoninë e hapjes ishin të ftuar mbi 1,500 personalitete të fushës të gazetarisë, turizmit dhe veprimtarive turistike. Fjalën e hapjes për shtetin shqiptar e mbajti Ministrija e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes znj. Ekonomi, duke vijuar me z. Rezzo Schlauch, i cili theksoi bashkëpunimin e frytshëm të dy vendeve partnere si dhe promovoi Shqipërinë si destinacion turistik. Në vijim fjalën mbyllëse e mbajti Drejtori i Përgjithshëm i Agjencisë Kombëtare të Turizmit, z. Çollaku, i cili ftoi pjesëmarrësit të vizitojnë stendën e Shqipërisë për të zbuluar atraksionet turistike që vendi ynë ofron. Kjo ceremoni u mbyll me performancën e suksesshme të Grupit Folklorik të Tropojës e cila u prit me mjaft interes nga të ftuarit.

Në vijim u zhvillua vizita, në stendat e panairit, të delegacioneve zyrtare pjesëmarrëse në ceremoni. Gjatë vizitës në stendën e Shqipërisë u realizua një shfaqje artistike nga grupi i Tropojës dhe grupi i fëmijëve valltarë të Shoqatës "Pavarësia", rezidentë në Shtuttgart.

Gjatë ditës së parë u zhvillua gjithashtu konferenca për shtyp, e cila u mbajt nga znj. Ekonomi dhe u shoqërua me një pritje të realizuar me gatimet tradicionale të vendit tonë nga shefi i mirënjohur i kulinarisë shqiptare z. Sokol Prenga. Gatimet dhe pijet tradicionale të vendit tonë përbënë një interes të veçantë për vizitorët në stendë, të cilët shijuan çdo produkt të shërbyer nga mbarë krahinat shqiptare si më poshtë:

- **Kulaç me kripë deti**

të trashë

- **Kulaç i Çamërisë**

me djathë të bardhë dhe vaj ulliri

- **Mjaltë**

- **Harapash Vlore me erëza**

- **Speca të pjekur me lakër turshi nga zona e Thethit**

- **Patëllxhanë me gjizë të ëmbël nga zona e Shqipërisë së mesme**

- **Byrek Cigar nga zona e Gjirokastrës**

- **Dhallë me mente**

- **Lëng sheqe nga zona e Lezhës**

- **Mish derri me ftoj dhe lakër nga zona e Korçës**

- **Mish vici me narden nga zona e Elbasanit**

- **Sallatë me ullinj nga zona e Beratit**

- **Tespitçe nga zona e Shkodrës**

- **Qumështor**

- **Gliko fiku të egër nga zona e Përmetit**

- **Gliko arre nga zona e Përmetit**

- **Kaçkavall dhe bukëfike**

Subjektet private pjesëmarrëse në këtë panair ishin:

- 1- Europa Travel & Tours
- 2- Albania Explorer
- 3- Attractive Travel
- 4- Union Travel
- 5- Adventure & Fun Albania
- 6- Berati Tours
- 7- Dajti Alpino Turistik

Subjektet pjesëmarrëse kanë realizuar prezantime përgjatë gjithë ditëve të panairit me tematikat e mëposhtme:

- 1- Europa Travel: Vendet UNESCO të Shqipërisë dhe Realizmi Socialist
- 2- Adventure & Fun: Toka e aventurës dhe argëtimit
- 3- Union Travel: Turizmi gjeologjik në Shqipëri
- 4- Albania Explorer: Eksplorimi i djepit etnokulturor të Europës
- 5- Dajti Alpino Turistik: Prezantim i shtigjeve turistike të Shqipërisë

Një prezantim mjaft i rëndësishëm u realizua nga Z. Rezzo Schlauch datë 18 Janar për aktivitetin Travel Market. Z. Schlauch prezantoi me mjaft mjeshtëri atraksionet turistike të vendit tonë dhe ftoi pjesëmarrësit ta vizitojnë atë. Në fund të prezantimit u zhvilluan takime B2B ndërmjet operatorëve shqiptarë dhe atyre të huaj, të cilët diskutuan mundësinë e bashkëpunimit për krijimin e paketave të përbashkëta turistike.

Ceremonia e mbylljes u shënuar si më e bukura dhe e veçanta e çdo edicioni të CMT Shtuttgart, ku përvet valleve tradicionale të realizuara nga grupet artistike në skenë u ngjiten edhe vizitorët, organizatorët, stafi i AKT-së, QKSHSH (Qendra Kombëtare e Shqipëtarëve të Shtuttgartit), Misioni Katolik dhe Bashkësia Islame në Shtuttgart dhe momentit kulmor u shënuar me përcjelljen e mesazhit të paqes dhe bashkëjetesës fetare nga prania konkrete e Don Albert Kristaj dhe Hoxhë Hazbi Sylejmani, të cilët në praninë e shqipëtarëve të diasporës dhe ngjyrave tradicionale të kostumeve mbarëkrahinore dhanë shembullin më të mirë që një vend partner kishte dhënë në keto 20 vitet e fundit në një panair si ky i Shtuttgartit.

Vlerësim madhor nga organizatorët dhe përfaqësues të politikës gjermane të Landit Baden-Worttembergut

Në përfundim të këtij panairi u regjistruan statistikatat e mëposhtme:

Në datë 14.01.2017 hapja e panairit regjistroi 2.052 ekspozues.

Numri i vizitorëve në stendën e Shqipërisë në datën e hapjes preku kufirin e 1.200 personave. Mesatarja e vizitorëve të pranishëm në stendën e Shqipërisë nga data e hapjes 14.01.2017 – 22.01.2017, kapi shifren e 1.500 – 1.800 personave çdo ditë me një konstante prej 160 personave për totalin e 15 desqeve të pranishme në stendë.

Numri i materialeve promocionale të shpërndara në rang ditor arriti shifrën e 160 seteve të përbëra prej 4 elementesh: Fletpalosje, albume, harta si dhe gadgets.

Numri i performancave në stendë dhe në atrium - stage, bazuar edhe në axhendë, arriti në 45 në total.

Pozicioni i stendës prej 204 m2 vendosur në hollin e parë të godinës së panairit, krijoi përparësi me impakt pozitiv për Shqipërinë, pasi u prek nga pothuajse të gjithë vizitorët.

Sipas të dhënave zyrtare të CMT Stuttgart 2017 në ditën e 5 -të të panairit u kurorëzua vizitori i 111.115-të.

Dita e parafundit datë 21.01.2017 regjistroi numrin rekord të 36.000 vizitorëve.

Fluksi i vizitorëve deri në përfundim të panairit shkoi 235.000 vizitore në tërë shtrirjen e aktivitetit.

Përgatiti: Eva Lleshi

turistëve që kanë vizituar Shqipërinë: U tregova se.... “Në Shqipëri e nis vizitën thjesht si udhëtar, si turist, dhe më pas e përfundon si mik e si mysafir, pasi në Shqipëri, njerëzit janë shumë të dashur, por veçanërisht me miqtë. Ata i ofrojnë mikut gjithçka që kanë. Ndajnë me miqtë historinë, natyrën, aventurat, njohuritë e tyre dhe mbi të gjitha ushqimin e shijshëm”.

Po ashtu u përpoqa të ndaj me ta se pse Shqipëria në të vërtetë është kaq interesante, sesi tri zonat kryesore: bregdeti, fushat dhe malet mund të shijohen dhe vizitohen të gjitha së bashku brenda një fundjave. Ndava me këngësi me ta, se ne jemi një vend me trashëgimi të Unesco-s, vende këto me shumë rëndësi pasi tregojnë se kemi histori shumë të lashtë, e cila nis që nga periudha romake, bizantine, më pas periudha turke otomane e deri të gjithçka që është ndërtuar gjatë regjimit komunist. Po ashtu mjaft kurioze për të gjithë ishte elementi i bashkëjetesës paqësore dhe tolerancës fetare në vend. I ftova të vijnë dhe të përjetojnë se si njerëzit e respektojnë njëri tjetrin pavarësisht nga përkatësitë e tyre fetare duke bashkëjetuar prej shekujsh në paqe me njëri tjetrin.

Ishte mbresëlënëse interesi që pati për vendin tonë. Ishte emocionuese të shikoje se si të gjitha gazetaret kishin për kryefjalë Shqipërinë. Gjermanët ndër të tjera janë mjaft të interesuar për turizmin e aventurës në vendin tonë, prandaj i ftova të vizitojnë zonat e Shqipërisë ku mund të bëhet ngjitje në mal, shëtitje me biçikletë, rafting, veçanërisht në juglindje të Shqipërisë ku kemi zona shumë të bukura, lumenj të egër, që po përdoren për sportet e aventurës. Mjaft me interes ishte fakti se në Shqipëri për herë të parë në 2017 ne do të organizojmë edhe kampionatin e parë Botëror të “Paragliding”.

Po ashtu me mjaft krenari duhet të them se ajo çka u përpoqa të transmetoj është se turizmi në Shqipëri, në fakt po ecën në të njëjtin

hap me zhvillimin ekonomik të vendit. Ekonomia e Shqipërisë aktualisht po ecën me ritme me të shpejta se në vendet e tjera të Ballkanit. Sipërmarrja vendase tashmë po e orienton aktivitetin e saj aty ky janë dhe vlerat tona më të mira duke prodhuar dhe tregtuar disa produkte shqiptare që tashmë janë regjistruar si marka dhe që mund të tregtohen në tregjet e tjera të Evropës duke promovuar produktet lokale, si djathrat, zarzavatet, verërat, rakia, dhe shumë produkte të tjera artizanale.

Veç kësaj mjaft interes pati për muzikën polifonike shqiptare që është e mbrojtur nga UNESCO. U përpoqa të ndaj me ta se kultura e kësaj muzike transmetohet nga brezi në brez, pasi njerëzit e duan dhe e ruajnë atë dhe nëse je turist në Shqipëri, njerëzit ju ftojnë të këndonni me ta.

Po ashtu ftova miqtë gjermanë të vizitojnë muzetë e “turizmit të errët” duke parë atë se çfarë ka bërë komunizmi në vendin tonë dhe vizituar dy muzeumet, Bunkart 1 dhe Bunkart 2, të cilat tregojnë imazhe dhe fakte të asaj kohe, të cilat janë publike tashmë.

Mendoj se impakti i pjesëmarrjes në Panairin Ndërkombëtar të Shtutgartit do të jetë i menjëhershëm dhe mjaft i ndjeshëm. Po punojmë dhe do të punojmë që nisma të tilla të jenë të përhershme, që tani e tutje edhe vendi ynë të përfaqësohet denjësisht në arenën ndërkombëtare të turizmit dhe jo vetëm, ashtu siç në të vërtetë i ka hije.

Milva Ekonomi: Shqipëria e meritoi plotësisht partneritetin në Shtutgart

Me një këndvështrim njerëzor, gati-gati jashtë pozicionit të saj si ministre e Turizmit, Milva Ekonomi tregon jo pa emocion se Shtutgarti ishte një përvojë mbresëlënëse

Vetë fakti që për Shqipërinë është hera e parë që vjen si “vend partner” ishte me të vertete emocionuese. Është gjithmonë mallëngjyese të jesh i pranishëm në momente historike për vendin tënd, dhe unë e konsideroj veten me të vërtetë me fat që kam kam pasur mundësinë të ndjek për një periudhë një-vjeçare të gjitha hapat e zhvillimit të këtij përfaqësimi, që nga ftesa dhe vendimmarrja e deri tek kurorëzimi i tij.

Në përgjithësi pjesëmarrjet në panairët e turizmit janë përgjegjësi. Merret përsipër të prezantohet oferta turistike eventit tënd, i ndërgjegjshëm që pas asaj oferte është puna e palodhur e komunitetit të industrisë së turizmit dhe nuk duhet të harrojmë që për Shqipërinë ky sektor është relativisht i ri. Pjesëmarrjet në panairë kërkojnë energji, mund dhe burime financiare.

Shtutgarti ishte ndryshe! Pas shumë vitesh përpjekje e munda të komunitetit të turizmit për të sjellë në vëmendje vendin tonë, më në fund erdhi dita të ndjeheshim të barabartë mes të barabartëve. Vëmendja që na u kushtua si vend partner ne panair ishte mbresëlënëse! Të qëndroje në qendrën e një eventit kaq të rëndësishëm dhe të merrje vëmendjen e plotë të një auditori me plot 1500 persona, ekspertë ndërkombëtarë, bën pjesë në ato arritje që na bëjnë krenarë të gjithëve. Pas të tilla arritjeve janë muaj punë dhe politikash të vëmëndshme në të gjithë sektorët e zhvillimit të vendit,

Është shumë bukur të shohësh gëzimin në sytë e përlotur të bashkëatdhetarëve që jetojnë jashtë Shqipërisë tek të falenderojnë për dinjitetin që i jep vendit tënd duke e prezantuar me profesionalizmin e duhur Shqipërinë tonë të dashur dhe traditën tonë të pasur. Është shumë bukur kur shoh që stenda jonë me një sipërfaqe si kurrë ndonjëherë nuk ka vënd mjaftueshëm për ata të huaj që vijnë qëllimisht ta vizitojnë. Shtutgarti këndoi shqip, hodhi valle shqip dhe i dha jehonën e duhur dhe të merituar ndryshimeve të mëdha dhe përmirësimit të ndjeshëm të ofertës turistike që Shqipëria është tashmë e gatëshme ta promovojë.

A u ndjeva mirë? Patjetër që po!

Me shumë krenari ndava me auditorin një nga opinionet e

Ardit Çollaku:

Shtutgarti, një përvojë për t`u përsëritur

Ndonëse pjesëmarrja nëpër panaire është detyra kryesore e Agjencisë Kombëtare të Turizmit, drejtori i saj Ardit Çollaku, me përvojën e Panairit të Shtutgartit, pohon se ky nuk ishte një panair i zakonshëm

Ishte hera e parë për Agjencinë Kombëtare të Turizmit dhe Shqipërinë, të përfaqësohej si vend partner në një panair ndërkombëtar turizmi dhe kjo falë vëmendjes dhe përkushtimit që qeveria shqiptare i ka përkushtuar së fundmi sektorit të turizmit duke e vendosur atë si një ndër sektorët prioritarë për zhvillimin e ekonomisë së vendit.

Vendi partner përveç vëmendjes dhe interesit maksimal, që merr nga vizitorët e shumtë, ka gjithashtu edhe një sërë detyrimesh kundrejt organizatorëve dhe partnerëve të tjerë pasi përfaqësimi duhet të jetë në nivelin më të lartë.

Dhe pikërisht pjesëmarrja e AKT-së me standin e saj në panairin e Shtutgartit arriti vlerat maksimale përse i përket jo vetëm promovimit të potencialeve turistike shqiptare por gjithashtu edhe prezantimit të traditës folkloristike nëpërmjet Grupit të Valleve të Tropojës, të mundësuar nga kompania e sigurimeve Eurosig, Grupit Polifonik Karakteristik të Himarës, Grupit të Pukës dhe disa grupeve të tjera valltarësh që u mundësuan nga shoqata "Pavarësia" në Shtutgart dhe Bashkëpunimi Teknik Gjerman në Shqipëri GIZ.

Një tjetër interes të madh pati edhe prezantimi që një nga Master Shefat shqiptarë Z. Sokol Prenga i bëri gatimeve tradicionale shqiptare duke sjelle para vizitorëve të shumtë një seri pjatash me gatime nga zona të ndryshme të vendit, për t`i shijuar, të cilat, për disa ditë rresht pati radhë të gjata pranë standës së Shqipërisë jo vetëm vizitorësh por edhe gazetarë dhe reporterë të huaj.

Ishte me të vërtetë një ngjarje e madhe pjesëmarrja në këtë panair pasi për herë të parë Shqipëria ishte në vëmendjen e çdo gazete apo televizionit gjerman dhe jo vetëm pasi një jehonë të gjerë kjo pjesëmarrje bëri edhe në mediat shqiptare.

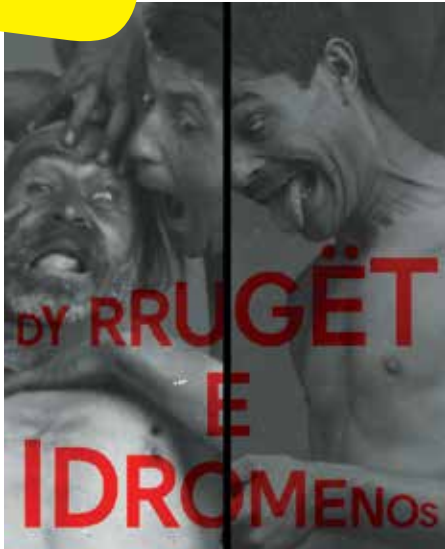
Për herë të parë, patëm mundësi të kishim në standin e Shqipërisë një ndërthurje elementesh turizmi nga treva të ndryshme shqiptare dhe kjo u vlerësua shumë edhe nga

vizitorët e shumtë të pranishëm. Një tjetër element suksesi ishte edhe shpërndarja e suvenireve të dedikuara për këtë panair si edhe performanca e artizanëve nga Kruja, të cilët shpalosën drejtpërdrejt ushtrimin e profesionit të tyre me prodhimin e qeleshes, për të pranishmit e shumë gjatë ditëve të panairit.

Nisur nga fakti që Gjermania është një ndër tregjet kryesore jo vetëm nga i cili ne kërkojmë të tërheqim turistë por edhe shkëmbime tregtare dhe investime në fushën e turizmit. Ne do të bëjmë çmos të jemi në të njëjtën linjë dhe për panairët e tjera në këtë shtet dhe të vijojmë bashkëpunimin e mëtejshëm, duke filluar nga panairi i radhes ITB Berlin, bashkëpunim të cilin do ta kërkojmë edhe me sektorin privat, siç janë operatorët turistikë, përfshirë këtu edhe përfaqësuesit e mediave dhe revistës Travel, si një ndër revistat që nëpërmjet Zj. Flora Xhemani Baba, dha mbështetjen eskuzive në Shtutgart. Vetëm kaq shumë bashkëpunëtorë të përkushtuar mund të prodhojnë një rezultat spektakolar si Panairi i Shtutgartit.

EVENTS

26 JANAR - 30 MARS

Dy Rrugët e Idromenos

Ekspozitë në Muzeun Kombëtar të Fotografisë "Marubi", Shkodër.

3 MARS

Dasma Myzeqare në Fier

Dasma Myzeqare, manifestimi i një rituali unik të trevës së Myzeqesë, ku gërshetohet tradita e kulluar, zakonet e shenjta, veshjet plot ngjyra dhe festa e pafund. Më 3 Mars, në Teatrin "Bylis" të Fierit.

7 MARS

Dita e Mësuesit

Për nder të shkollës shqipe të hapur më 7 Mars të vitit 1887 në Korçë.

artistët protagonistë të ekspozitës, ndër të cilët dalin në pah emrat: Giacomo Balla, Carlo Carrà, Giorgio de Chirico, Fortunato Depero, Renato Guttuso, Giacomo Manzù, Tato, Giulio Turcato etj.

14 MARS

Dita e Verës

Me traditën më të hershme në zonën e Elbasanit dhe me miratimin nga Kuvendi në vitin 2004, Dita e Verës ka hyrë në kalendarin zyrtar të festave të Shqipërisë si një ditë me aktivitete argëtuese, sidomos në natyrë.

22 MARS

Dita e Novruzit

24 - 25 MARS

Panairi Ndërkombëtar i Turizmit "Tirana 2017"

Në Pallatin e Kongreseve Prezantimi i Potencialëve, Guidave dhe Paketave Turistike për Shqipërinë, Vendet e Rajonit e më gjerë. Marrijn pjesë operatorë turistikë, hotele, restorante, linja ajrore e detare, artizanë, prodhues verërash, institucione publike dhe organizata joqeveritare nga Shqipëria, Kosova, Italia, Greqia, Mal i Zi, Serbia, Kroacia, Turqia, Maqedonia, Bosnje-Herzegovina etj.

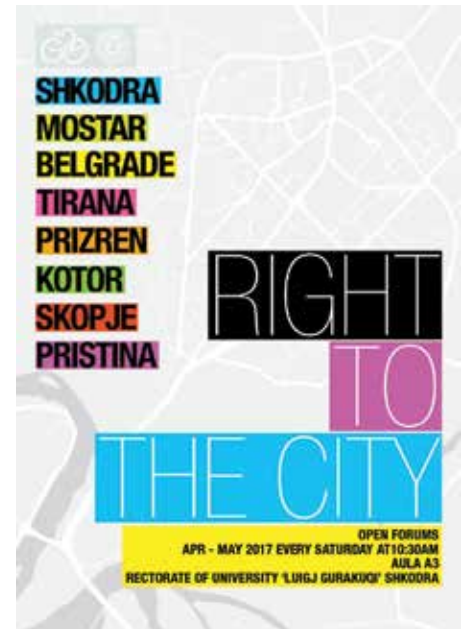
MAJ 2016 - PRILL 2017

Thesare të Fjetura

Ekspozitë me ikona e objekte të tjerë, publikuar për herë të parë nga QKM

8 PRILL

Dita Ndërkombëtare e Romëve

8 PRILL - 27 MAJ

Right to the City

Salla A3 në Rektoratin e Universitetit "Lugj Gurakuqi" Shkodër
Cikël prej 8 takimesh në formën e forumeve të hapura për qytetin dhe komunitetin. Planifikues urbanë, arkitektë, filozofë, sociologë, artistë dhe aktivistë nga 6 vende ballkanike (Shqipëria, Kosova, Mali i Zi, Serbia, Bosnje-Herzegovina dhe Maqedonia) do të flasin për binomin qytet-komunitet në Shkodër, Tiranë, Prizren, Prishtinë, Kotor, Beograd, Mostar dhe Shkup.

15-16 PRILL

Eksod 99

Në përkujtim të eksodit dhe mikëpritjes së shqiptarëve të Kosovës në vitin 1999, Këshilli i Qarkut Kukës në bashkëpunim me Bashkinë Kukës organizojnë aktivitetin dy ditor "Eksod '99" në data 15-16 Prill, në qytetin e Kukësit. Më datë 16 Prill në orën 10:00 në sheshin "Skënderbej", do të fillojnë veprimtaritë kulturore dhe panairt e ndryshme, dita përkujtimore do të përmbillet me koncertin e artistëve nga Shqipëria dhe Kosova.

16 PRILL

Pashkët Katolike dhe Ortodokse

19-20 PRILL

Konferenca Informative 2 "Start Up-et në turizëm"

G02 në bashkëpunim me VIS Albania, COSPE dhe Fakulteti Ekonomik, Universiteti "Luigj Gurakuqi" organizojnë Konferencën e Dytë Informative "Start Up-et në turizëm". Më 19 dhe 20 Prill,

16 JANAR - 2 PRILL

Kryeveprat e Artit Italian të Viteve 1900

Në Galerinë Kombëtare të Arteve, Tiranë
Çdo ditë nga ora 10 deri në orën 19 Ekspozita me mbi 60 artistë realizohet nën kujdesin e Arianna Angelelli; Maria Catalano dhe Federica Pirani dhe sjell më shumë se njëqind vepra me prejardhje nga Galeria e Arteve Moderne në Romë.

Figurat e mrekullueshme femërore, portretet e personazheve të famshëm, pamjet e Qytetit të përjetshëm dhe të fshatit roman, natyrat e vdekura, janë subjektet kryesore të trajtuara nga

Berat, që u atribohet mjeshtërve ikonografë Onufri, Nikolla, Qiprioti, Çetiri dhe autorëve të tjerë anonimë. Realizuar gjatë shekullit XVI - XIX për kishat e qytetit të Beratit dhe Kalasë.

START UP TOURISM SHKODRA

19-20
PRILL
2017

në Rektoratin e Universitetit të Shkodrës. Fokusi kryesor i edicionit të dytë të kësaj konference do të jenë iniciativat më të reja të ndërmarra në fushën e turizmit. Pjesë e konferencës është edhe konkursi për Start Up-et kreative në turizëm, fituesit e të cilët do të shpallen në ditën e dytë të saj. Në konferencë pritet të marrin pjesë operatorë turistikë dhe përfaqësues të pushtetit lokal të Qarkut Shkodër, si dhe përfaqësues të ministrive të linjës, si ajo e Turizmit, e Mjedisit, e Kulturës, e Zhvillimit Urban etj, por edhe të donatorëve dhe investitorëve të turizmit në Shqipëri. Dita e dytë e konferencës do të ketë tryeza të rrumbullakëta me tematika të caktuara, të cilat do të udhëhiqen

Agjencisë Kombëtare të Turizmit, të Qarkut Shkodër, të AdZM, të DRKK, të NATGA-s, të GIZ, të Yunus Social Bussinnes, revistës Travel, DokuFest i Prizrenit, Ansambli "Mirdita" i Rrëshenit, Festa e Birrës nga Korça, përfaqësues të pushtetit lokal nga 8 qytete shqiptare: Pejë, Gjakovë, Prizren, Tiranë, Gjirokastrë, Përmet, Lezhë dhe Durrës, studentë etj.

30 PRILL

Dita Ndërkombëtare e Jazz

E shpallur nga UNESCO që në vitin 2011, Dita Ndërkombëtare e Jazz-it feston vitytet e jazz-it si një mjet edukues, promovues i paqes e bashkimit, dialogut dhe rritjes së bashkëpunimit mes njerëzve.

9TH FAI WORLD PARAGLIDING ACCURACY CHAMPIONSHIP

5-14 MAY 2017
VLORA, ALBANIA

nga ekspertët përkatës të fushave të caktuara, si dhe një vizitë studimore në zonën lindore të Shkodrës, për të kthyer vëmendjen te zonat rurale e të pashfrytëzuara për turizëm, përkatësisht në Gurin e Zi dhe Gajtan të Bashkisë Vau Dejës për të parë të tjera modele të produkteve turistike që zhvillohen në këtë zonë. Një vit më parë, e njëjta konferencë mbledhi mbi 200 sipërmarrës dhe zyrtarëve lokalë të sektorit të turizmit nga 5 bashkitë e Qarkut: Shkodër, Vau i Dejës, Malësi e Madhe, Pukë dhe Fushë-Arrëz, por edhe përfaqësues të Ministrisë së Turizmit, të

5 - 14 MAJ

Kampionati i 9 Botëror i Fluturimeve të Lira në Vlorë

6 MAJ

Dita e Luleve në Shkodër

10 MAJ

Dita e Pelikanit Kaçurrel dhe Dita Botërore e Shpendëve Migratorë

12 - 14 MAJ

Hapja e Festivalit Aulona Folk në Vlorë

20 MAJ

Çelja e Sezonit Turistik në Gjirokastrë

1996 RIDVAN DIBRA
1997 ADRIATIK KALLULLI
1997 FREDERIK RRESHPJA
1997 MIMOZA AHMETI
1997 YLLKA MUJO
1998 BARDHYL LONDO
1998 CLAUDE C. FREEMAN III
1998 EDI HILA
1998 LULJETA LLESHANAKU
1998 MOIKOM ZEKO
1998 PIRRO MANI
1998 RAMADAN MUSLIU
1998 NASI LERA
1998 SADIK BEJKO
1999 AGIM VINCA
2000 FARUK MYRTAJ
2002 GAZMEND KRASNIQI
2002 KIM MEHMETI
2002 LAZËR STANI
2002 NDOC GJETJA
2002 PAULO COELHO
2002 SUSANNA TAMARO
2003 ALI ALIU
2003 ARLINDA DUDAJ
2003 ELVIRA DONES
2003 FRANÇESKO ALTIMARI
2003 MOHAMMED BENNIS
2003 SHPËTIM KELMENDI
2003 VATH KORESHI
2004 KASËM TREBESHINA
2005 FATOS LUBONJA
2006 SABRI GODO
2007 VELI KARAHODA
2008 KAPLLAN RESULI
2008 PRIMO SHLLAKU
2009 SIMON JUBANI
2010 FADIL KRAJA
2011 JUTTA BENZENBERG
2012 ANRI SALA
2012 JUSUF BUXHOVI
2012 LAURA MERSINI-HOUGHTON
2012 MUSA RAMADANI
2012 RAMIZ KELMENDI
2012 STEPHEN S. SCHWARTZ
2013 AMIK KASORUHO
2013 ECE VAHAPOĞLU
2013 FADIL HYSAJ
2013 LUAN STAROVA
2014 GJELOSH GJOKAJ
2015 ORNELA VORPSI

Irhan Jubica | Zoti nuk ka djalë
Skanderbeg Books
ISBN 978-9928-221-09-4
320 P | 1.200 L | 10 €

Turizmi rural dhe Bujqësia Multifunktionale

 Pier Paolo AMBROSI
VIS Albania

Vetëm pak vite më parë, “rural, fshat, ara....” ishin fjalë dhe koncepte që nëse nuk të conin tek përbuzja, me siguri ishin sinonim i mungesës së vlerësimit. Në pak vite ndodhi një kthesë e vërtetë, për shumë arsye, por kryesisht orientuar drejt një rivlerësimi pozitiv të vlerave dhe kulturës tradicionale, në të cilën gastronomia dhe në përgjithësi kuzhina janë një komponent thelbësor.

Kuzhina tradicionale është sinonim i vendit, i territorit, sepse brezat paraardhës ndër shekuj kanë përpunuar më të mirën për veten e tyre për sa natyra e vendit mund t’u ofronte atyre, kështu që cdo territor, falë veçantive dhe karakteristikave të tij, gëzon dhe identitetin e tij edhe në kuzhinë. Shqipëria, edhe pse ka një sipërfaqe të kufizuar, karakterizohet nga një numër i lartë “territoresh”, si përsa i përket karakteristikave të saj gjeografike, ashtu edhe historinë e saj të trazuar, që duke mos lejuar dendësi të larta banimi, ka shumëfishuar identitetet territoriale.

Rivlerësimi i traditës gastronomike, ka shoqëruar zbulimin e vendeve me tradita. Termi “agroturizëm” është bërë i zakonshëm, dhe në vend kanë lindur përvoja të ndryshme që e identifikojnë veten e tyre. Ajo që deri pak kohë më parë ishte sinonim i varfërisë dhe i prapambetjes, tani po rifiton vlerësimin e saj të humbur. Dhe zbulohet e rezulton që edhe Shqipëria rurale dhe malore është e bukur, është e bukur në tërësinë e saj natyrore, unike, shpesh e ashpër me malet e saj, ëshë i bukur peizazhi i ëmbël e gjithnjë në ndryshim i kodrave. Shqipëria e Butrintit, e Beratit, e Apollonisë..... tani është edhe Shqipëria e Kelmendit, e Thethit, e Valbonës, e Fishtës e deri në atë të Përmetit, Leskovikut e Prespës. Familjet e fermerëve dhe blegtorëve, që ende nuk e kanë braktisur tokën e tyre për të shkuar të jetojnë në Tiranë, ose në Amerikë kanë filluar të mirëpresin në shtëpitë e tyre grupe turistësh, shumë të huaj përveç atyre shqiptarë, të tërhequr nga bukuritë e peizazhit, nga

natyraliteti i produkteve, por edhe kureshtarë për të ditur si jetojnë këto familje heroike shqiptare që kanë zgjedhur të qëndrojnë e të jetojnë në tokën e tyre. Shtëpia është shndërruar në një “bujtinë” dhe kush ka vendosur të mos largohet tani ka një arsye më shumë për të qëndruar, edhe pse cilësia e shërbimeve publike për të cilat familjet kanë nevojë është shpesh e dobët dhe gjithsesi e pamjaftueshme. Fermerët dhe blegtorët nuk kanë ndryshuar zanat, por janë duke zgjeruar horizontin e tyre, janë duke diversifikuar burimin e të ardhurave të tyre. Përkisht e njëjta gjë që ndodhi vite më parë në vendet e Bashkimit Evropian dhe që më pas u ratifikua ligjërisht për t’i dhënë një mbështetje të rëndësishme qëndrueshmërisë ekonomike dhe sociale të territoreve rurale dhe malore. Të mos ndërhysh për të frenuar eksodin rural dhe malor do të thotë të dekretosh vdekjen e këtyre territoreve. Për këtë flitet për bujqësi multifunktionale. Shqipëria është një vend emblemantik, ndoshta më emblematiku në Ballkan. Një pjesë e rëndësishme e popullsisë banon në territore rurale, në ndërmarrje bujqësore tepër të vogla, që nuk mund t’u sigurojnë atyre një perspektivë jete të denjë. Vendi, megjithatë, zotëron një trashëgimi të shquar natyrore, peizazhi, gastronomike, historike dhe kulturore, e cila nëse do të vihej në mënyrën e përshtatshme në dispozicion të familjeve rurale, do t’u mundësonte atyre atë diversifikim dhe plotësim të nevojshëm të ardhurash, që mund t’u sigurojë atyre një nivel jetese më të denjë. Përdora më sipër fjalën “në mënyrë të përshtatshme” sepse ka një arsye pse Bashkimi Evropian ka vendosur të investojë pjesën më të

VIS Albania vis.nordalb@gmail.com

madhe të burimeve të tij në mbështetje të Zhvillimit Rural (në të cilin diversifikimi i aktiviteteve ekonomike është një komponent themelor). Do të thotë që për të arritur tek ai rezultat nevojitet të vendoset për të ndërhyrë, për të orientuar dhe për të mbështetur këtë proces, sepse nuk është një produkt natyral i ekonomisë së tregut.

Shpresoj gjithmonë që edhe Shqipëria, ashtu sic kanë bërë tanimë vendet e BE-së, të angazhohet seriozisht në këtë proces, për të ruajtur dhe për ta mbajtur në jetë pasurinë e trashëguar nga brezat e mëparshëm dhe të bëjë të mundur që mijëra e mijëra familje të vazhdojnë të jenë krenare për të ofruar mikpritjen e tyre.

*A keni qenë
ndonjëherë nëpër vende
si këta?*

Të dashur lexues!

Destinacionet më të mira që revista Travel jua sugjeron çdo fillim viti në bashkëpunim të ngushtë me partnerët e saj dhe dashamirësit e udhëtimeve, janë pa asnjë hezitim përvojat më të veçanta që mund të keni përjetuar në jetën tuaj, një përvojë që do ta shijoni me të gjitha shqisat, prej larmisë së pashoqe të vendeve të sugjeruara, mënyrave për t'i arritur ato, gjërave që mund të bëni atje dhe ushqimeve që mund të shijoni gjatë këtyre udhëtimeve në zonat lokale ku këto itinerare shtrihen. Edhe nëse për arsye të ndryshme ju nuk do të mund t'i prekni dot nga afër këto vende, vetëm leximi i tyre në përshkrimin e bërë në rubrikën e gjatë "Itineraret më të mira 2017", do t'ju krijojë ndjesi të papërshkruara!

Itineraret më të bukura shqiptare

*Have you ever been
on places like these?*

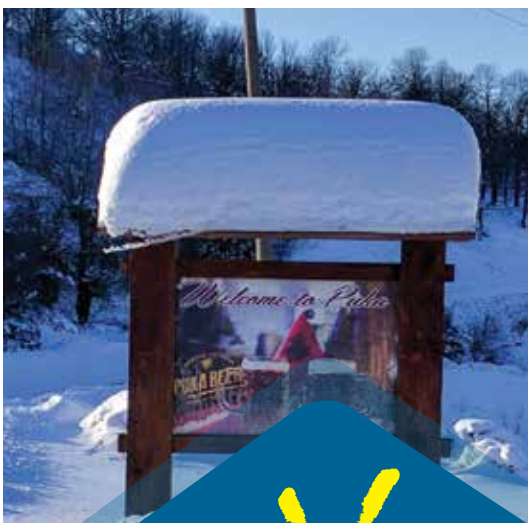
2017

Dear readers!

The best destinations the Travel Magazine aims to suggest each year in close cooperation with its partners and lovers of travel, are without any hesitation, the most special trips you may have experienced in your life, an experience you will enjoy it in all the senses, from the unparalleled diversity of countries suggested, to ways to reach them, things that you can do there and enjoying food that during these trips in local areas where these routes are stretching. Even if for different reasons you could not touch these countries, only reading the description made in the "2017 Best Itineraries" section, it will create the sensation of indescribable emotions!

Albanian 2017 Great Escapes ☺

from
travel
MAGAZINE ☺

Nëpër savanat e pafundme të Vjosës...

Udhëtim i paharruar përmes trekëndëshit Dëllënjë-Pishë Poro-Delisuq

Hapësirë e pamatë sa të sheh syri. Pyll i dendur me pisha që të deh me aromë. Brigje të bruzta Vjose, me të ik mendja e kresë. Savana pa fund, a thua se je në mes të Afrikës. Det i kaltër e qiell i kthjellët që të mbush shpirtin. 15 kilometra itinerar magjik, që mund ta përshkoni në mënyra nga më të ndryshmet, sipas asaj që pëlqeni më shumë. Është jo më shumë se pesë orë ecje në këmbë, ose e alternuar me kuaj, për më shumë bukuri e ndjesi të papërshkrueshme, që vetëm kalërimi ta jep. Por nëse doni më shumë adrenalinë, mund ta përshkoni me motorë 4x4, apo edhe me makina të larta, gjë që do t'ju jepte ritëm e stërkala gëzimi udhëtimit tuaj, duke e kthyer atë në një safari të vërtetë. Nuk ka detaj të natyrës që nuk do të shijoni deri në maksimum në këtë udhëtim.

Ky itinerar fillon me daljen nga ana veriore e fshatit Dëllënjë, dalje që është e lidhur drejtpërdrejt me pyllin e pafund të pishave. Përgjatë shtegut të gjerë ku dendur lëvizin peshkatarët, në pak minuta do ta gjeni veten buzë Vjosës, e cila në këtë pikë zgjerohet gradualisht deri në grykëderdhje dhe të ngjan pak me Nilin. **Shtegu i ngushtë buzë Vjosës,** mbushur me kallamishte e marina të lejon të shohësh herë pas here "çikëzat". Janë rrjetat në formën e peshores ose të pëllëmbës së dorës që hedhin peshkatarët këtyre anëve. Pastaj udhëtimi vazhdon sërish, pjesërisht nëpër "savanë" e pjesërisht nëpër pyllin me pisha, pjesërisht nëpër hapësirat pa fund të zhukave, kallamishteve e bimëve të kripës e herë-herë edhe përmes staneve, ku nuk duhet të tregoheni shumë trima, sepse qentë e mëdhej të tyre, bëhen shumë agresivë, duke kujtuar se dikush ka ardhur të rrëmbejë delet.

Kjo zonë dikur ka qenë e ndaluar edhe për banorët e fshatrave, për shkak se ishte rezervat gjuetie ku **kultivoheshin edhe një tufë fazanësh** e ku **Mehmet Shehu,** një prej ish-eksponentëve të lartë të udhëheqjes komuniste, **vinte shpesh për të gjuajtur.** Por ishte njëkohësisht edhe zonë kufitare ku sot ende kanë mbetur bunkerët e topave

Në grykëderdhje të Vjosës, aty ku uji i ëmbël përqafohet shkëlqet e kripura të Adriatikut, kallamishtet sa një bojë njeriu fillojnë e rrallohen dhe fusha hapet, duke krijuar një shesh pushimi me pisha të buta aty-këtu, ku peshkatarët kanë sajuar ndonjë çadër për të kaluar natën. Ai është edhe vendi ideal për pushimin e parë, ku mund të shijohet një drekë zgare me peshk të sapodalë nga lumi apo nga deti, nëse jeni me fat dhe në periudhën e duhur, mund të shijoni edhe ngjala. **Pastaj shfaqet deti.** I bukur, i pafund, Sazani përballë, fare i veçantë në këtë pozicion ku rrallëkush mund ta ketë parë, për shkak se përgjithësisht e shohim në anën tjetër të Vlorës. **Përgjatë detit, dunat e Pishë-Poros.** Ideale për safarin më emocionues që mund të keni përjetuar ndonjë herë. **Pak më tej, Kallënga,**

laguna e vogël dhe e bukur që tashmë është mbipopulluar me shpendë të llojeve të ndryshme.

Kemi lënë pas shpine kurrizet e dunave e pafundësinë e detit dhe nisemi drejt rrugës së kthimit por jo në të njëjtat shtigje. **Këtë herë do të ndjekim një trajektore rrumbullake, e cila na çon përgjatë rrjedhës së Lumit të Kripur.** Quket kështu sepse gjatë baticë-zbaticave, merr ujë nga deti dhe e mbyll rrugën e ujit me anë të rrymave, duke "burgosur" një sasi të madhe peshqish, që përveç peshkatarëve, bëhen pre edhe e shpendëve të shumtë. Por quhet edhe Lumi i Vdekur, sepse në shumicën e kohës thahet, pasi nuk ushqehet nga asnjë burim. **E pasi të kemi kaluar edhe Lumin e Kripur e Kanalin e Gjermanit** përmes tij, marrim rrugën për në fshat, këtë herë duke hyrë nga ana jugore. Në të djathtë, pa hyrë në fshat, ndodhet **Kisha e Shën Harallambit,** për të cilën banorët thonë se është një vend i shenjtë.

Nëse doni ta zgjasni këtë tur, ditën tjetër, mund të provoni dy përvoja të tjera po aq ekzaltuese; **të përshkoni rrjedhën e Vjosës, nga Ura e Mifolit e deri në grykëderdhje me transport varkash ose nëpërmjet përvojës së paharrueshme të rafting.** Pas mbërritjes, mund të zbrisni në bregun e kundërt, që i takon Fierit e që aty të nisni një aventurë të re nëpër **Seman; Wind Surf nëpër dallgët e mrekullueshme të Adriatikut.** Po për këtë përvojë të veçantë, do t'ju flasim në numrin e ardhshëm.

Të dhëna teknike për turin:

Koha më e përshtatshme: Pranverë-Vjeshtë

Numri i pjesëmarrësve: 8-10 persona

Mënyra e përshkimit të udhëtimit: me guidë vendase

Akomodimi në rast se turi zgjat 2-3 ditë:

Në hotelet ose shtëpitë e zonës

Mjetet për zhvillimin e turit: vetëm pajisjet personale, gjithçka tjetër e ofrojnë organizatorët

Mjetet me të cilat zhvillohet turi: Sipas dëshirës së pjesëmarrësve, me ecje në këmbë, me kuaj, me motorrë 4 x 4 ose me makina të larta

Për të prenotuar turin kontaktoni:

www.blue-albania.com

info@blue-albania.com

Ky tur u pregatit nga Florian Baba

Technical data for the tour:

The most appropriate time: Spring-Autumn

Number of participants: 8-10 persons

Its description for travel: with local guide

Accommodation if tour lasts 2-3 days: hotels or houses in the area

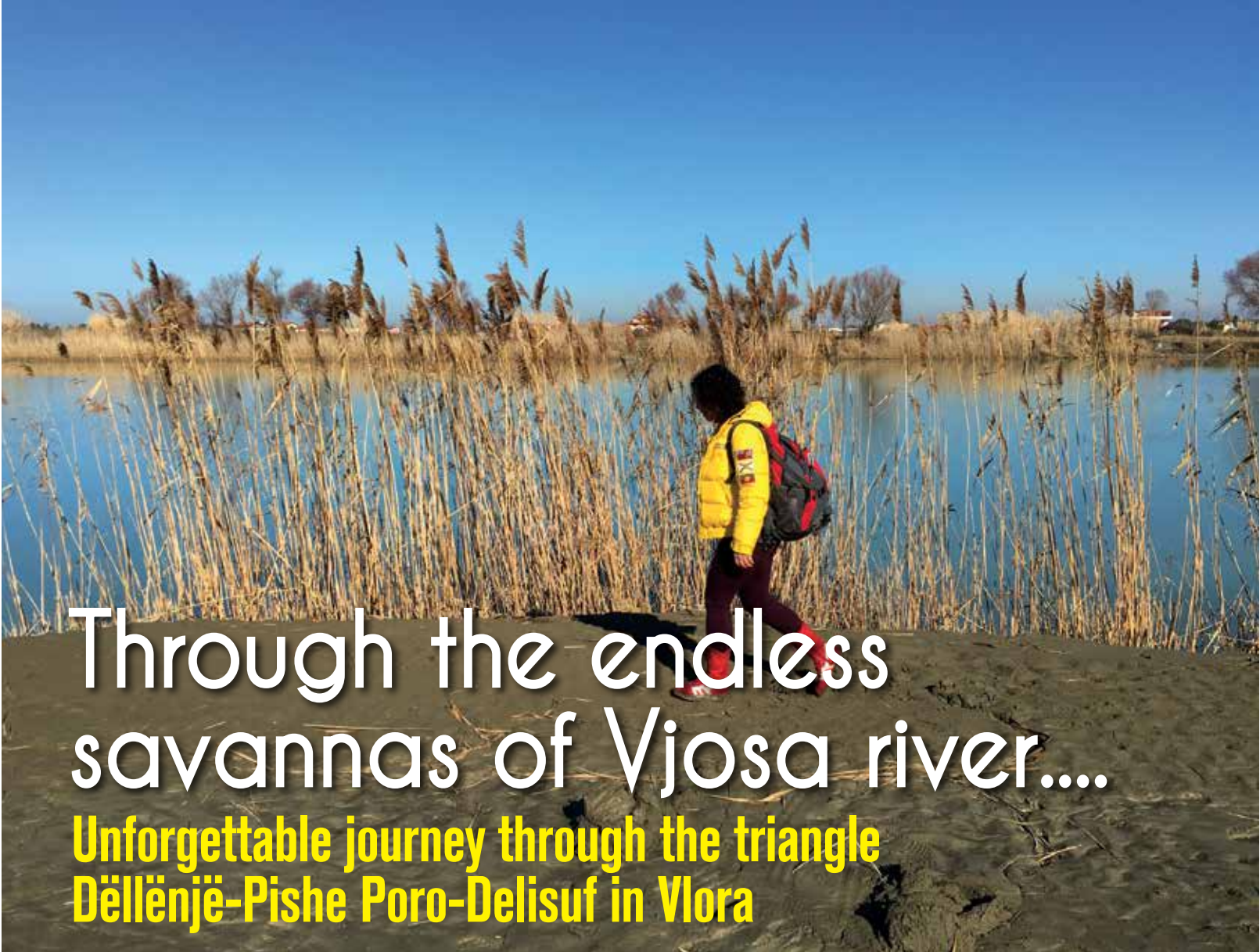
Tools for the development of the tour: the personal equipment, everything else is provided by the organizers

How you want to develop this tour: Upon the participants, with walking, with horses and motorbikes 4 x 4 or higher machines

To book tour please contact:

www.blue-albania.com

info@blue-albania.com

Through the endless savannas of Vjosa river...

Unforgettable journey through the triangle Dëllënjë-Pishe Poro-Delisuf in Vlora

The space in front of you seems to have no horizon. The dense pine forest makes you feel drunk of flavor. The turquoise coastlines of Vjosa river leaves you breathless. The endless "savanna", whether you are in the middle of Africa. The blue sea and the clear sky touch your soul in the most special depth. These 15 kilometers of magic route can be traversed in many different ways, according to what do you like more. It is not more than five hours of walking, or alternately with horses for more sensation and indescribable beauty, which only the horseriding gives. But if you want more adrenaline, you can travel it with 4x4 engines, cars or even higher, which would give more colours to your trip, turning it into a real safari. No detail of nature will remain in shadow, giving the maximum of pleasure to this journey.

This route starts from the north exit of the village Dëllënjë, output that is connected directly with the endless pine forest. Along the wide path where dense move the fishermen, in a few minutes you will find yourself along Vjosa edge, which at this point gradually expands to the estuary and is a bit like the Nile river. **The path along Vjosa, is filled with the characteristic flora of the wetlands**, mixed with the pine forests and sometimes the high grass, making it seem like a real savannah.

This area has been not allowed for the villagers, because that **was the hunting reserve where pheasants were cultivated** and where **Mehmet Shehu**, one of the former top exponents of the communist leadership, came often to hunt. But it was also the border area where today still remain bunkers balls, as a witness of communist period.

We are almost near of the delta of Vjosa, where the place is expanded and somewhere here and there one may see pine trees, where the fishermen has built some simple shelters to spend the night. It is also the ideal place for the first break, where you can enjoy a barbecue lunch with fresh fish from the sea or the river, if you're lucky and in the right period, you can enjoy the eel.

Then suddenly appears the sea. Beautiful. Endless. **Sazan island opposite**, very special in this position where hardly anyone could have seen, because generally we see it the on other side of Vlora. Along the sea shore, the dunes of Pine-Poro. Ideal for the most exciting Safari than one might have experienced any time. **A little further, Kallenga, the small and beautiful lagoon** that is already crowded with birds of various kinds.

After we leave behind the dunes ridges and the vastness of the sea, we start

the way back but not to the same paths. This time we will go round a track, which leads **along the course of the Salt River**. It is so called because during the ebb and flow, it receives water from the sea and obstruct water currents, and "prisoners" a large amount of fish, which besides the fishermen, become the prey of the abound birds. **The river is also called the Dead River**, because most of the time is waterless, because it isn't feed from any source.

And once we've passed the Salt River and through it, **the German's Channel**, we take the road to the village, this time entering from the south. On the right, before getting to the village, we see **the Church of St. Harallamb**, which residents say is a holy place.

If you want to extend this tour, the next day, you can try two other experiences just as exciting; **to pass Vjosa, from the bridge of Mifol by boat, or through the memorable rafting experience**. Upon arrival, you can get off on the opposite shore, that belongs to Fieri area, to start **a new adventure in Seman; Wind Surf through the wonderful waves of the Adriatic**. But this will be the subject of another trip and we will show it to you on the next issue.

Çdo vit në verë, Napoleoni Turk vizitonte liqenin e Butrintit për të takuar Mbretëreshën tonë të liqenit dhe për të shijuar bukuritë e zonës.

Soraldo Nebo
NEBO TOURS

Njihuni me mbretëreshën tonë!

Te vendi i ngjyrave!

*Thonë vendasit, siç janë ngjyrat, ashtu është edhe kjo zonë, plot e përplot me jetë, duke filluar me ishujt dhe plazhet e kristalta të Ksamilit, historinë e Butrintit antik, fushat me mandarina dhe plantacionet e ullinjve që prodhojnë vetë nektarin e jetës, Midhja e Liqenit që ju do të keni mundësinë ta përjetoni si përvojë në kultivimin e saj nëpërmjet turit që organizohet nga **NEBO Info & Tours**.*

Midhja është "Mbrëtereha" jonë. Ajo i jepte Ali Pashës shëndet dhe mirëqenie. Këto janë pasazhe të shkurtra historie për të treguar se sa e rëndësishme ka qenë midhja dhe akoma është e tillë sot, madje, më e rëndësishme për shkak të ndryshimit të kohëve dhe ardhjes masive të turistëve të huaj, që tashmë Sarandën e kanë destinacionin e tyre të preferuar. Një tur krejt i veçantë në këtë zonë të bukur të Shqipërisë, që në fakt nuk mund ta përjetoni askund tjetër. Sepse nuk do të gjeni në asnjë vend tjetër të Shqipërisë, atë që përbën edhe thelbin e këtij turi; Midhjen e Liqenit të Butrintit.

Zakonisht ne e fillojmë turin tonë duke lundruar me varkat tradicionale që përdoren nga fermerët e midhjes e që quhen Sanall (varkë druri), bashkë me një udhërefyes vendas, i cili do të na udhëheqë nëpër liqen, duke na e pasuruar

Turi i Midhjes

udhëtimin me historitë dhe gojëdhenat e shumta të zonës. Gjatë udhëtimit do të shohim se si kultivohen midhjet, do të mësojmë më shumë për rritjen e tyre, e pasi të kemi marrë me vete disa midhje të freskëta, lundrojmë drejt një zone më plazh të qetë dhe pamje fantastike të të gjithë zonës. E gatuajmë midhjen krudo me vaj ulliri, limon e majdanoz dhe e shoqërojmë me një gotë verë të bardhë shtëpie. Kombinim perfekt!

Pasi qëndrojmë për rreth një orë në këtë vend të lashtësisë e shijojmë qetësinë shekullore që mbretëron tashmë në këtë qytet antik, kthehemi duke ndjekur perëndimin e diellit.

The colours`s Place!

The locals say, like colors and the nature it is full of life here in our land.

Starting with islands, beaches and the crystal waters of the Ionian Sea, history of ancient city of Butrint, fields of tangerines and olive plantations which give us the nectar of life, Butrint lake give us the mussel, which all you have opportunity to taste and see all the cultivating process in a tour organized by NEBO info & tours.

Meet our Queen Mussle tour

Every year in the summer, The Turkish Napoleon, visited Lake Butrint to meet the Queen of the lake and enjoy the beauties that this area offers.

The mussle is the "queen" for us. It gave health and welfare to Ali Pasha. These are some short stories to show how important the mussle was and is still today, even more important due to changing times and the arrival of massive foreign tourists, whose favourite destination is Saranda. It is a very special tour in this beautiful area of Albania, which in fact can not be experienced anywhere else. Because you will not find anywhere else in Albania, the one which is the essence of this tour; The Mussle of Lake Butrint.

Usually we begin our tour with a traditional boat trip by farmers and with a native guidance, who will lead across the lake, and enrich our travel stories and the numerous legends of the area.

During the trip we will see how the mussels are cultivated, we will learn more about the details of their growth, and after that we will get some fresh mussels, navigate to an area in a quiet beach and a lot of fantastic views of the whole area.

The crude mussle cooked with olive oil, lemon and parsley in the accompany of a glass of house white wine would be the perfect combination!

After standing for about an hour in this place to enjoy the comfort and the calm of centuries old that now reigns in this city, which once was so beautiful and noisy, and turn back to follow the sunset.

- Local Experience with Local Guide
- Are you a Seafood Lover?!
- Exclusive Tour by Ksamil.al

Technical information about our tour:

Appropriate time: in afternoon

Number of participants: group and private tour

What to have with you: hats, sunglasses and photo camera

ONCE TOURIST ALWAYS FRIENDS

KSAMILI

Në jug të Sarandës afër kufirit me Greqinë ndodhet Ksamili, një qytezë me një vijë bregdetare të bukur dhe i rrethuar nga parku Kombëtar i Butrintit, i cili me zbulimet e tij arkeologjike është bërë një ndër vendet më të vizituara në Shqipëri. Qyteza ofron plazhet, baret dhe restorantet dhe Kater Ishujt e vegjël brigjet e të cilëve lagen nga uji i kristaltë i detit Jon. Plazhet janë perfekte për not dhe zhytje.

www.ksamil.al

KSAMIL

South of Saranda close to the border with Greece lies Ksamil, a beautiful coastal village nestled within the bounds of Butrint National Park whose stunning seaside location has made it one of Albania's most popular destinations. The village itself boasts beachside bars and restaurants and four small islands off its coast surrounded by crystal clear waters are perfect for swimming and snorkeling.

THE REASON THAT YOU SHOULD VISIT US!

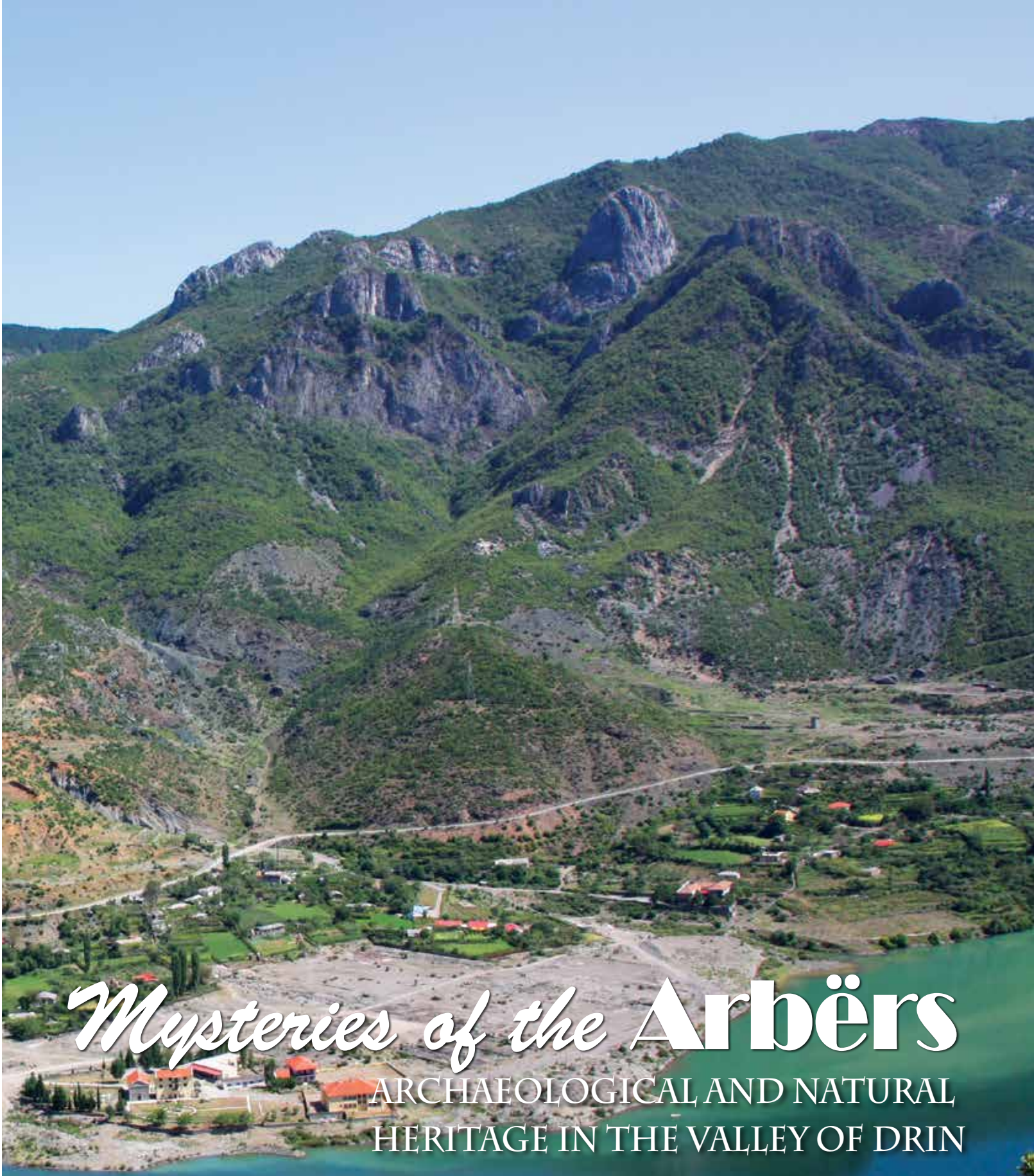

Misteret e Arbërve

TRASHËGIMI ARKEOLOGJIKE
DHE NATYRË NË LUGINËN
E DRINIT

 Dr. Etleva Nallbani
Arkeologe

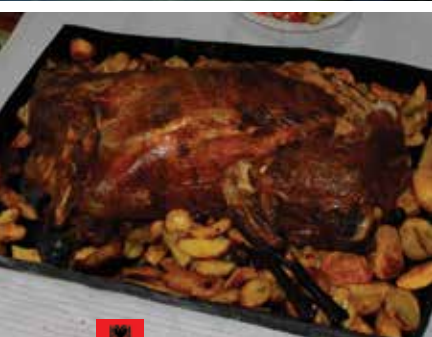
©

Mysteries of the Arbërs

ARCHAEOLOGICAL AND NATURAL
HERITAGE IN THE VALLEY OF DRIN

E jashtëzakonshme është pasuria arkeologjike e trashëguar nga Arbërit mesjetarë!

Që në mesin e shek. XIX, udhëtarët dhe dijetarët e huaj u mahnitën me vendbanimet, kishat, varrezat, kostumet e trashëguara pothuajse të pandryshuara, doket e zakonet. U mahnitën sidomos me malet e gjeografisë e vështirë nga ku buronte kjo trashëgimi, por me një bukuri të rrallë natyrore. Gjurmët e Arbërve të lashtë i ndoqën arkeologë e etnografë, misionarë të kulturës dhe klerikë deri sa në vitin 1898 u gërmuan edhe varret e para në vendbanimin e Komani, Dalmacës mesjetare, dhe u krijua koleksioni i parë arkeologjik nga Ati françeskan Shtjefën Gjeçovi, apo ai në Francë në Muzeun e arkeologjisë Nacionale në Saint Germain-en-Laye. Dysh atëherë s'kanë rreshtur kërkimet nga arkeologët shqiptarë, Hëna Spahiu e Skënder Anamali gjatë viteve 1960-1980 në gjurmimin e tyre, për t'iu rikthyer përsëri në 2009 nga Institucionet kërkimore Shqiptare dhe Franceze, nën drejtimin e arkeologëve Etleva Nallbani dhe Elvana Metalla. Arkeologë, antropologë, kërkues të ndryshëm shkencorë e restauratorë, nga shumë vende të Evropës, së bashku me studentë të shumë nga Shqipëria e rajoni, të mbështetur nga banorët e maleve të Dukagjinit, zbulojnë prej vitesh qytetërimin arbëror; gërmojnë vendbanime dikur të ndritura, por tashmë të braktisura dhe mbuluar nga shkëmbinjtë apo pyjet e dendur. Zbulimet e jashtëzakonshme e rendisin trashëgiminë e Arbërve, ndër popujt e shquar mesjetarë të rajonit, aktorë të rëndësishëm në historinë e Ballkanit dhe Adriatikut. Për të kuptuar, mësuar e prekur, se si kanë jetuar Arbërit, si i ndërtonin qytetet dhe banesat, cili ishte besimi i tyre, si i ndërtonin dhe zbulonin kishat, si visheshin e stoliseshin, çfarë armësh përdornin, zëjet, bujqësinë e blegtorinë si dhe tregtinë e tyre, duhet të ngjitesh në male, tek «foleja e Arbërit», e të lundrosh në lumenjtë ku ata lundruan.

Ju treguam kaq pak për këto vlera të rralla arbërore për shkak se duam t'ju grishim të shijoni prej afër rrëfimet e banorëve, të arkeologëve, të udhërrëfyesve, teksa nxirret nga pluhuri i harresës pjesëz pas pjesëze historia e tyre e mrekullueshme.

Të gjithë këtë pasuri arkeologjike të gërshetuar me natyrën e maleve të Dukagjinit dhe ujrat e Drinit, mund t'ju vizitoni gjatë tureve të çdo fundjave të muajve korrik e gusht, periudhë e pranisë së arkeologëve në gërmime arkeologjike, njëherazi në dispozicion të vizitorëve.

Përshkrimi i turit

Nisja E SHTUNË herët në mëngjes nga Tirana - nga Shkodra jo aq herët - në mënyrë që mbërritja në Koman të jetë sa më herët (që ngjitja të bëhet jo në vapë) me bazë tek Guest House "Villa Franceze".

Akomodimi: Kapaciteti akomodues në dhoma: maksimumi 26 vetë (dy për dhomë, por ka terren të bollshëm për vendosje çadrash).

Vizitë e vendbanimit të Komani (Dalmacës), në 40 ha. Guida shoqëron grupin nga vila në ngjitje të faqes perëndimore të malit të Dalmacës për në vendbanim (ecje rreth 1 orë e 30 min). Një mushkë apo gomar për çantat e shpinës. Nevojë për këpucë ngjitjeje në mal, për ujë të pijshëm - por edhe një burim gjatë udhës; kapele, krem kundër diellit; bluzë rezervë për çështje djerse.

Vizitë e lagjeve të ndryshme të vendbanimit (4 kisha, lagje zëjtare dhe nekropoli), e rrëfyer nga arkeolog, gërshetuar me natyrë të jashtëzakonshme dhe pamje të të gjithë luginës së Drinit. Në të djathtë pamje mbi Alpe dhe mbi Hidrocentralin e Komani, në të majtë Drini, me Sardën dhe kalanë e Shkodrës. Veçantia e kësaj vizite është edhe kontakti dhe kurrja e punës së arkeologëve në terren gjatë muajit gusht.

Dreka - në formë pikniku në instalacion të thjeshtë druri në fshatin e Shën Kollit, pranë kampit të arkeologëve. Furnizim me ujë në kamp për zbritjen.

Zbritja në anën veri-lindore të malit, me rënie direkte mbi hidrocentral.

Pasditja e vonë, një prezantim PPT i gjetjeve arkeologjike nga Komani, Sarda, Lezha, Shkodra, tek një nga sallat e "Vila Franceze", ku qëndron edhe një ekspozitë fotosh kryesisht rreth historikut të zbulimeve të Komani (dy shekuj foto); në ambientet e Vila Franceze, mund të luhet bilardo, pingpong; në territorin e saj mund të luhet tenis e volejboll, të peshkohet (tri ura të drunjta dhe një mol); vizitohen vreshtat dhe sera (ofrohen edhe fruta të stinës); mund të shëtisesh me biçikletë e të vizitosh kishën e fshatit, digën, apo të shëtisesh e lahesh në Drin, në rrasat e Gogshit.

Darka shërbehet "Tek Kastrioti", kioskë e thjeshtë në anë të urës (brenda ose në oborr jashtë) rrethuar nga malet. Pamje nga vendbanimi dhe nga diga. Kuzhinë e rrallë (menu e parandërtuar) tradicionale me përzjerje recetash mesjetare. **Çdo gjë është bio.** Ndër të tjera: **tava e krapit të Drinit, fëlik me përshesh me miell misri, mesnik me miell misri, mbushja me qepë dhe mish derri, qullin me tlyn, pula të fermës, patëllkhanë «ala Viola»;** verë/raki të shtëpise. Me pak fjalë, festë e vërtetë. I qan.

E DIELA: Mëngjesi ose tek "Vila Franceze" ose "tek Kastro", me zgjedhje... petulla me djathin e baxhës dhe mjaltin e Cukalit. Fruta nga të serës dhe bahçes së vilës.

Vizitë rreth Vilës dhe nisje me varka për në Sardë (makina/t ndjekin rrugën automobilistike) së bashku me guidën. Udhëtimi i rrallë, nga 45 minuta deri në një orë, mes grykash dhe hapjesh më të mëdha, duke lënë pas vendbanimin e Komani. Gjatë udhës, shihen kulla të arkitekturës së ndryshme në të dy anët e lumit; shumë zogj; foto bimësie të ndryshme.

Ndalesë në gjysëm-rruge dhe vizitë e një shpelle.

Arritja në Shurdhah (Sarda, peshkopata e parë latine e territorit shqiptar). Vizitë e vendbanimit 4,6 ha, me dy mure rrethues dhe 14 kisha nga të cilat 12 ruhen në këmbë ose të rrënuara, dhe banesa e punishte mesjetare. Sarda dihet që sot është ishull i përmbytur pjesërisht nga ujrat e liqenit artificial të Vaut të Dejës. Shpjegimi i zbulimeve arkeologjike.

Dreka po në forme pikniku/sandwich (marrë nga Komani)

Momente çlodhjeje/ plazh dhe larje në Drin, pasi është shume me i ngrohtë se zona e sipërme e Komani.

Shoqërim pasdite i grupit (ose 2 grupeve, në dy varka), deri tek restorant Perla, ose deri tek Diga e Rragamit (është pjesë shumë e bukur udhëtimi), si pikë takimi me makinat.

Kthimi në Tiranë apo në Shkodër, me dëshirën për tu rikthyer vitin tjetër për të parë se ç'të reja do të tregojnë Arbërit, nga foletë e shqipeve; për ta zgjatur vizitën ose me Valbonën (nga trageti), ose me Shkodrën ose me Lezhën. I njëjti tur mund të fillojë edhe nga fundi, pra me Sardën si fillim të shtunën dhe Komani të dielën.

Për të prenotuar turin / to book the tour:

email: arkeodrin@gmail.com

Tel: 00 355 (0) 672240385; 0683036032

0682442769; 0672234118; 0692625631; 00/39/3281070139

The archaeological heritage of medieval Arbër, bears outstanding value!

Since the second half of the XIX century, foreign travellers and scholars visiting North Albania were astonished by the settlements, churches, cemeteries, the inherited dress, local habits, and customs, almost unchanged, settled on an extraordinary mountainous beauty. The first archaeological collections of artefacts were created in Shkodër, by the Franciscan Father, Shtjefën Gjeçov, and in the National Museum of Archaeology in Saint Germain-en-Laye by the French cultural advisor, Alexandre Degrand.

Since then, the site has been explored by Albanian archaeologists, from 1960 to 1984, and again from 2008 by Albanian-French archaeological research teams. Scholars, restaurateurs and students from all around Europe, supported by the local community of the mountains of Dukagjin, discover ever since the Arbër's settlements, now draped under the rocks and dense forests. The extraordinary finds, rank the heritage of Arbër's known as "Komani Civilisation", among the most prominent communities in the history of medieval Balkans. To learn about their cities and dwellings, their faith and religion, the architecture and decoration of their churches, their dresses and jewelleries, the weapons they used, their crafts, trade, agriculture, and livestock, visitors must go up in the mountains, at the "Arbër's nest", and sail through the rivers they used to sail.

All of these are accessible and could be visited through the organized tours, arranged every weekend, during the months of July and August; a very suitable period, since archaeologists are in terrain and can guide tourist visit of the site.

Description of the tour

Every SATURDAY from Tirana or Shkodra. The departure is made in the early morning from Tirana, but not very early from Shkodra, since it is nearer (Tiranë - Shkodër / distance 97 km).

Accommodation: Guest House "Vila Franceze" - the 'French Villa'

Room capacity: 26 people max. (two per room); there is also plenty of open terrain for camping tents.

The starting point of the tour will be the French villa. The guide will accompany the group through the climbing of the western side reaching **the Dalmaçes archaeological area** (walking about 1 hour and 30 min). Different quarters, 4 churches, crafting area, and necropolis, will be narrated by the archaeologist, and jointly with the exceptional nature and panoramic view all **the Valley of Drin, the Albanian Alps** and the **Koman's Hydropower**.

The particularity of this visit is also, the contact the archaeological field work in August.

Lunch: picnic (prepared in Koman), settled in a simple wood installation in Saint Nicolas village.

Late afternoon: PPT presentation of the archaeological discoveries from Koman, Sarda, Lezha, Shkodra and a photo exhibition in one of the halls of "French Villa"; visitors can also play billiards, table tennis; tennis, volleyball; fishing and visiting vineyards and greenhouses; ridings bicycles to visit the village church and the dam, swim in the Drin near the Gogshi slates.

Dinner: served at "Tek Kastrioti", modest kiosk with rare cuisine, traditional and medieval recipes. **Everything is organic, Drin's carp casserole; mutton roasted with corn-starch mash; mesnik - corn-starch pie, stuffed with onions and pork, with tlyn' porridge; chicken farm; eggplants "ala Viola"; wine /raki of the house.** Long story, short, a real celebration. Delicious!

The next day: SUNDAY

Breakfast: at "Vila Franceze" or at "Tek Kastrioti", choice ... pancakes with cheese slot and Cukali's honey and fruit from the Villa's garden.

Departure by boat to SARDË (45 minutes). During the journey, visitors could notice traditional "Kullas", birds and astonishing landscape.

Half-way stop and a visit in the cave.

Arrival in ancient Sarda, the first Latin bishopric XIth century, of the Albanian territory. Archaeologists will guide through the city of 4.6 ha, with two defensive walls and 12 churches still stand or ruined, medieval dwellings and workshops. Today Sarda is known as the island of Shurdhah, surrounded by Vau Dejës artificial lake.

Lunch: picnic (prepared in Koman).

Moments of relaxation / beach and bathing in the Drin, much warmer from the of the upper area of Koman.

Accompaniment afternoon group (or 2 groups, in two boats) to the Pearl restaurant, or to the Rragami dam (a very beautiful part of the tour) to join the cars.

Return trip to Tirana or Shkodra, desiring to return next year and seek new stories from the Arbër, from the eagles' nests; to extend the visit to Valbona (by ferry), or Shkodra, or Lezha. The same tour can also start on the other way around, starting from Sarda on Saturday and ending up with Koman on Sunday.

Puka

parajsa e fshehur e turistëve të aventurës

Xhimi Begeja (Shoqata "Dajti Alpino Turistik"), Mirjana Pashkaj (Bashkia Pukë)

 Puka është një qytet i vogël por me një natyrë të madhe, nëse do të shpreheshim drejt. I rrethuar nga një larmi relievi e pashoqe, Rrethi i Pukës për vetë natyrën dhe pozicionin gjeografik që ka, është shumë i përshtatshëm për ture të llojeve të ndryshme, për të gjitha sportet e aventurës si për rally dhe biçikleta, ture ujore në liqene e lumenj etj. Itinerare të ndryshme mund të kryhen në Malin e Tërbunit, në malin e Munellës, të Krabit etj., si për ecje ashtu edhe për biçikleta apo motorrë. Zhvillimi i një prej edicioneve të Rally Albania në zonat e bashkelura të Pukës, i "çertifiko" ato si zonat më të përshtatshme për t'u zbuluar nga dashuruesit e aventurave. Ne po ju përshkruajmë vetëm disa prej tureve të shumta që mund të bëni në Pukë, për të cilat pa diskutim që duhet të kërkoni ndihmën e shoqatës Dajti Alpino Turistik, e cila ka shenjuar shtigjet për shumicën e këtyre tureve e që mund t'ju udhëheqë me profesionalizëm drejt shtigjeve të Pukës, për përvoja të paharruara. Por ju mund të kërkoni edhe ndihmën e stafit të bashkisë Pukë, e cila mund t'ju japë informacionin e nevojshëm paraprak për këto zona.

Itinerari i parë: Ngjitje në Malin e Tërbunit me lartësi 1500 m

Nisja bëhet në orën 8.00- 8.30 nga Hotel Turizëm Puka në këmbë. Ecja deri te rruga e Peshves është rrugë makine, me asfalt por nga rruga e Peshves e në vazhdim është terren malor dhe i jo i vështirë si ngjitje. Kryesisht mali i Tërbunit është i pasur me pisha, ah dhe lis të ndërthurura, që jep një peisazh të këndshëm për syrin dhe për ata që e duan natyrën. Gjatë ngjitjes mundësitë e ndalimit janë tek krojet me ujë e kristalle të kësaj bjeshke si dhe mrizet. Një veçanti tjetër janë fushat dhe lëndinat e këtij mali me gjelbërim karakteristik, me lule të shumëllojshme, këto fusha dhe lëndina shfrytëzohen dhe për lojra të ndryshme si futboll, volejboll etj. Pasi arrin në majën e malit të Tërbunit mund të shihet qartë qyteti i Pukës si dhe dy rezervuaret. Një pamje qetësuese, e ndërthurur me ajër të pastër që vetëm në Pukë e gjen për faktin së është një klimë kuruese.

Itinerari i dytë:

Pukë - Qelëz - Liqeni i Komanit - Shpella e Murgjive (Kaurrit)

Ky itinerar mund të përshkohet me makinë, biçikletë dhe varkë ...rreth 1orë e 30' deri tek shpella.

Nisja bëhet nga qyteti i Pukës por duke bërë një shëtitje në qytet dhe pse jo një ndalesë tek busti i Migjenit që ndodhet në qendër të qytetit dhe te shkolla Muze "Migjeni". Nisjen e bëjmë për në destinacion në orën 9.00 me furgon nga qendra deri në qendër të fshatit Qelëz dhe

 Puka is a small town but with a magnificent landscape, surrounded by a variety of unique landscape. Puka district, to the nature and geographical location it has, is more convenient for tours of various kinds, for all sports and adventure as for rally and bicycles, water tours in lakes and rivers etc. Different routes can be performed in Mount Tërbuni, Mount Munella or Krabi, etc., as well as hiking, bicycle riding or driving of motor-bikes. The development of Rally Albania on the frontier of Puka, "certified" them as the most suitable areas to be discovered by lovers of adventure. We're just describing some of the many tours that you can do in Puke, which undoubtedly should seek the help of Dajti Alpino Touristic Association, which has marked paths for most of these tours and that is able to lead expertly towards the paths of Puka, the broom of unforgettable experience. You can seek the assistance of the staff of the municipality of Puka which can give you the necessary information for these areas.

The first route: Climbing Mount Tërbunit, height of 1500 m

Departure 8:30 8.00- be at the Hotel Tourism Puka, travel on foot. Walking up to the road of Peshves is through motor way but next from Peshves it is mountainous terrain and but not difficult as climbing. Tërbuni mount is rich with pine, beech and oak intertwined, giving a pleasant landscape for the eyes and for those who love nature. While climbing stopping opportunities are to water springs with crystal water, woods and Mriza. Another particularity are fields and meadows with the characteristic mountain greenery and flowery. These fields and meadows are used for various games such as football, volleyball etc. After reaching the top of Mount Tërbuni one can clearly see the city of Puka and two reservoirs. A breathtaking scenery combined with fresh air that you can find only in Puka.

Second Itinerary Puke - Qelëz - Lake Koman - Cave of the Friars/Monks

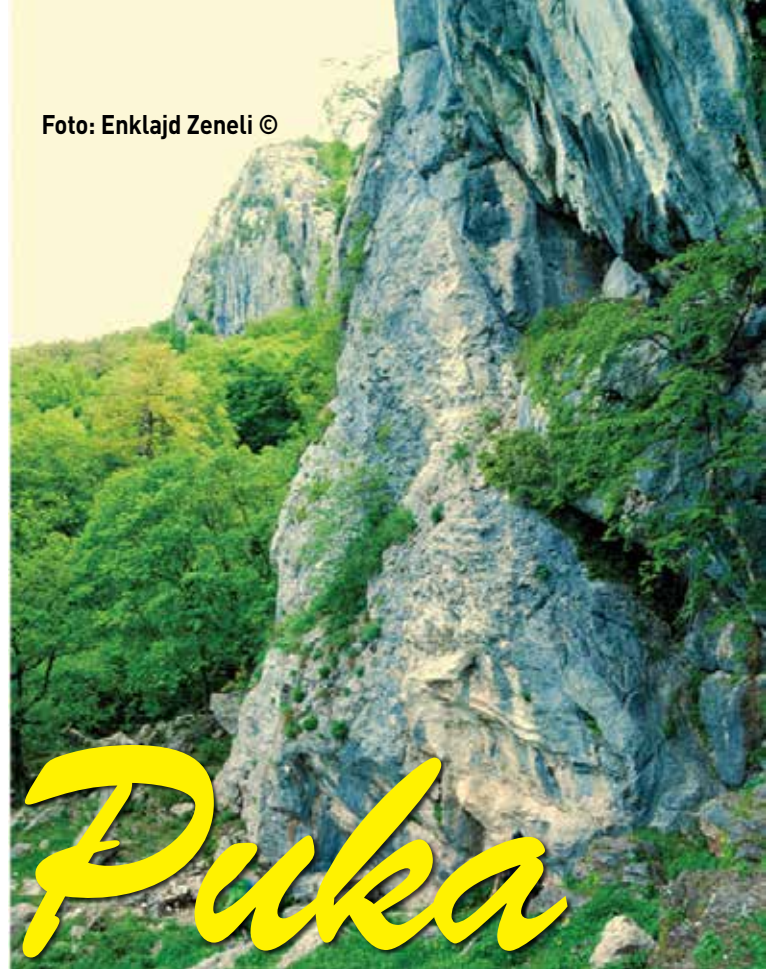
This route can be traveled by car, bike and boat - about 1 hour and 30 minutes to the cave.

Departure from the city of Puka but a walk in the city and why not a stop to Migjeni bust located in the city center and the school museum "Migjeni". Start to the destination at 9.00 with van from the center of Puka town to the village center that takes 40 minute. Once acquainted with the area (village), continue the walking path to the lake Koman. The road from the village to the shore of the lake is done in two directions:

a. From the road that passes through the village and the river, the river Gomina

Foto: Enklajd Zeneli ©

Duka

the hidden paradise of adventure tourism

 zgjat 40 minuta. Pasi njihemi me zonën (fshatin) vazhdojmë rrugën në këmbë deri tek liqeni i Komanit. Rruga nga fshati deri tek bregu i liqeni i bëhet në dy drejtime:

- 1- Nga rruga që kalon nëpër fshat dhe mbi përroit, lumi Gomina
- 2- Duke ecur në drejtim të derdhjes së përroit, në shtratin e përroit

Pas mbërritjes në bregun e liqenit marrim varkën dhe udhëtojmë për 20-25 minuta duke shijuar pamjen që natyra na ofron, kështu arrijmë në shpellën e Kaurrit që ndodhet afër fshatit Lëvrushk, në malin e Kollatës. Veçantia e saj është mbivendosja e gurëve njëri mbi tjetrin si të ishte dora e njeriut si dhe bimësia e shumëllojshme gjithëvjetoje që lulëzojnë në shkëmb dhe krijojnë një pamje mahnitëse. E formuar si shpellë karstike në gëlqerorët e trias - jurasit, është e gjatë 110 m, e gjerë nga 1 deri 5 m dhe e lartë 3 deri 8 m. Me hyrje nga poshtë dhe dalje në ballkon nga sipër. Shpell tipike karstike me stalaktite dhe stalagmite. Në hyrje ndodhet një manastir Asketësh i shekujve VI-IX ej, përmban dy statuse, monument kulture dhe monument natyre.

Itinerari i tretë: Shkëmbi i Zanave (Mrizi i Zanave)

Nisja bëhet nga qyteti i Pukës në orën 800-830 në këmbë drejt fshatit Qerret (1 orë e 30 minuta), pasi arrijmë njihemi me fshatin dhe natyrën përrreth dhe vazhdojmë rrugën për në destinacion, pas 1 ore dhe 30 minuta ndalesën e rradhës e bëjmë tek përroi ku ndodhet një krua tip karakteristike, pas ndalesës nisemi për tek Shkëmbi i Zanave, me një lartësi 680 m mbi nivelin e detit. Përveç shkëmbit, është shpella, mulliri si dhe mrizi po me të njëjtin emër, tepër atraktive dhe mbreslënëse për tu vizituar. Brenda saj dëgjohen zhurma karakteristike të ujrave nëntokësor, por ajo me e veçanta është jehona e zanave ku dhe nga kjo ka marrë emrin "Mulliri i Zanave".

 b. Walking towards the river discharge in the river bed Upon arrival on the lake shore one takes the boat a travel for 20-25 minutes while enjoying the view that nature provides us, so we arrive at the cave located near the village of Levrushk in Mount Kollata. Its peculiarity is overlapping stones over each other as man's hands and diverse perennial plants that thrive in rock and create a stunning look. Formed in limestone karst cave of Trias - jurasik, it is over 110 m long, from 1 to 5 m wide and 3 to 8 m high. With entrance and exit to the balcony from above. Typical karst cave with stalactites and stalagmites. At the entrance is an ascetic monastery of VI-IX centuries that contains two statues, cultural monuments and natural monument.

The third route: Rock of fairies/ Zanave (Mrizi of Fairies)

Departure from the city of Puka done at 08.00-08.30 - walk to the village of Qerret (1 hour and 30 minutes). As soon as we arrive we get acquainted with the village and the surrounding nature and continue the path to the destination. After 1 hour and 30 minutes we make the next stop to the river where a typical water spring is near to it and after that depart for Fairies Rock which is in an altitude of 680 m above sea level. Except the rock one can see the cave, the mill of Fairies and Mrizi with the same name. Inside the Fairies mill and cave one can hear characteristic noise of underground waters with a special echo like the water falling in the mill while grinding the corn. It is supposed that the fairies used it as mill

Qendra arkeologjike e Komanit

Një itinerar tjetër që mund të ofrohet dhe është shumë interesant nga ky drejtim, është edhe Vizita tek qendra akreologjike e Dalmaces ose e Komanit, një përshkrim të së cilës e keni edhe në turin e ofruar për këtë zonë. Ky itinerar përshkohet nga: Puke – Qerret (me makinë) 15', më pas në këmbë për 40' deri në qendër të Komanit.

Turi i degustimit të Birrës Puka

Përveç këtyre itinerareve që ju kemi përshkruar, ju duhet të dini se Puka ju ofron edhe shumë përvoja origjinale që nuk do t'i provoni dot askund tjetër. Për shembull të shijoni një gotë Birrë Puka të freskët e pa konservues, drejt e nga fabrika e birrës në qytet. Birra Puka është kryefjala e festave të shumta që bëhen gjatë të gjithë vitit në Pukë, gjatë hapjes së sezonit turistik, festave të ndryshme popullore, aktiviteteve, festivaleve etj.

Ture alpinistike

Shoqata Dajti Alpino Turistik është padyshim shpirti i Pukës. Drejtuesi i saj, alpinisti i vjetër Xhimi Begeja e ka gjallëruar zonën e Pukës me aktivitetet sportive, ngjitjet alpinistike, shenjimin e shtigjeve turistike natyrore por edhe me aktivitete të shoqatës në pothuaj të gjithë zonën e Veriut, duke e ndihmuar shumë zhvillimin e turizmit në Pukë. Në vazhden e gjithë kësaj veprimtarie është edhe Hotel Turizëm Puka, qendra e aktiviteteve dhe vatra e ngrohtë e turistëve në qytetin e vogël verilindor

Foto: Enklajd Zeneli ©

Archaeological Center of Koman

A route that may be offered and is very interesting in this regard, is the visit to the archeological center of Dalmaces in Koman- a description of which is given in the tour offered for this . This route is: Puke – Qerret 15 minutes drive then walk for 40min up to the center of Koman.

Beer tasting in Puka

In addition to these routes that we have described, you should know that Puka also can offer very original experience that you can't try elsewhere. For example, enjoy a glass of Puka fresh beer without preservatives, straight from the brewery in the city. Beer Puka is the subject of numerous festivals throughout the year in Puka, during the opening of the tourist season, various popular holidays, activities, festivals etc.

Climbing tours

Dajti Alpino Touristic Association is undoubtedly the spirit of Puke. Its leader, Xhimi Begeja has revitalized area of Puka with sports activities, mountain climbing, marking the natural tourist paths. It has also helped to the development of tourism in Puka with numerous activities. The Hotel Tourism Puka has become the center of activities and warm hearth of tourists in the small town of Puka.

Për të prenotuar ture në zonën e Pukës / To book tours in Puka area:

Shoqata "Dajti Alpino Turistik
Tel.: +355 67 20 70 306
www.shdat.org.al
Person kontakti: Xhimi Begeja

Ky tur është ndërtuar me ndihmën e bashkisë së Tepelenës

Përgatiti: Anila Çollaku

Tepelena

Toskëria e bukur

I. Itinerari: Dita e parë

Tepelenë - Uji Ftohtë - Gryka e Mezhgoranit - Kalaja e Ali Pashë Tepelenës - Ura Antike Mesjetare - Lugina e Vjosës - Ujësjellësi i Ali Pashë Tepelenës - Mulliri i Ali Pashë Tepelenës - Lugina e Bënçës - Kopshti Botanik - Objekti i Kultit të Bektashijve (ndodhet në një oaz të bukur, në mes të lumit, i mbuluar me pemë)

Ky itinerar mund të fillojë nga zona e Ujit të Ftohtë e cila njihet si zonë turistike, e cila ndodhet në kilometrin e 8-të të rrugës nacionale Tepelenë-Gjirokastrë. Ka marrë emrin Uji i Ftohtë sepse zona është e mbizotëruar nga burime natyrore-shkëmbore ku uji rrjedh gjithmonë i ftohtë dhe i pastër. Shpati ku del burimi është i veshur me bimësi natyrore të dushkut dhe shkurreve, po në pjesën dërrmuese pylli përbëhet nga rrepe shekullore.

Gryka e Mezhgoranit (Sajmola). Me bukuri natyrore të jashtëzakonshme, e gjithë lugina e Vjosës është e bukur, por gryka e Mezhgoranit është mahnitëse; frymëmarrja është më e plotë, ajri më i freskët, syri më i çlodhur. Për atë që shkon për herë të parë në këtë rrugë emocionet janë të mëdha dhe të papërshtueshme mund të shijoni buzën e Vjosës apo kulinarinë vendase!

Vazhdojmë me qytetin e Tepelenës. Tepelena në aspektet turistike, gjeoturistike, ekoturistike dhe veçoritë e tjera të natyrës dhe jetës i ka të gërshetuara, prandaj edhe përshkrimi bëhet sipas radhës dhe drejtimit të lëvizjes.

Në Tepelenë vizitori shikon **monumentin e Ali Pashë Tepelenës**, në hyrjen e qytetit, përballë peisazhit të lumit Vjosa dhe malit të lartë të Golikut, **Kalanë e Ali Pashë Tepelenës** në qendër të qytetit, me **pllakën për vizitën e shkrimtarit anglez J. Byron, Urën Antike Mesjetare** ose ndryshe ura e Ali Pashë Tepelenës.

Lugina e Bënçës - dega kryesore e lumit të Vjosës për rrethin e Tepelenës. Kjo luginë përfshihet ndërmjet malit të Trushnicës dhe malit Buza e Bredhit, ka një gjatësi të përgjithshme prej 26 km. Lugina e lumit të Bënçës paraqet një interes tepër të veçantë jo vetëm për bukurinë natyrore të saj por edhe për florën e faunën përgjatë kësaj lugine. Krahas vrojtimit të luleve të bukura dhe bimëve të krahinës në këtë kopësht, mund të bëhet një pushim i shkurtër për kafe apo edhe për një gotë raki safi rrushi. Mund të bësh edhe fotografi me sharkun karakteristik të bariut lab. Gjithashtu mund të vizitojme meikamin e bektashinjeve të zonës dhe mund të ndezim një qiri.

II. Itinerari kryesor: Dita e dytë

Kurvelesh - Bënçë - Lekdush - Progonat - Gusmar - Rexhin - Nivicë - Llufe

Ndalesa parë: **Kopshti Botanik i Bënçës.**

Duke vazhduar turin, vrojtohet pushimi në sedimentim i tipit "Hard Ground" në Skaran midis gëlqerorëve masivë me çarje të Liasit të poshtëm e të mesëm dhe pakos së sipërme silicore (PSS) të Kimerixhianit, si edhe shpellat karstike në sipërfaqe të gëlqerorëve masivë, ku dallon nga larg burimi në shkëmb, në thyerjen Luzat-Bënçë-Vërmik.

Ndërsa drejt larg dallohen Malet e Gribës me Majën e Këndrevicës.

Në Sheshin e Rangnoit, i cili në shekuj ka qenë një vend pushimi pas ngjitjes së gjatë, për udhëtarët që ngjiteshin në Kurvelesh, pavarësisht nëse ata ishin kaluar apo me këmbë, mund të bëhet një ndalesë për ujë burimi dhe për soditjen e shpatit të Çoçkos përballë dhe të shpellave të shumta në sipërfaqe, që dallohen që larg.

Ndalesa e Dytë:

Kreshta e quajtur Hunda e Ujit të Arit.

Përshkrim

Tepelena ish rezidenca e pare e Ali Pash Tepelenes, rezervon aktualisht nje diversitet e pasuri ekoturistike, trashegimi kulturore, trashegimi etnografike, gjeonatyrore etj .Turizmi malor ai i aventures, eksplorimi natyres kane mjaft perparsi ne kete qytet, vete terreni i ofron te gjitha, rafting, ecje me kuaj,gjueti etj...klima e paster, parqet natyrore, lumi i vjoses, kanionet e bences, apo zona e kurveleshit me vlera nderkombetare e ben turizmin ketu mjaft terheqes dhe te kerkuar, gjithasht nuk mund te leme pa permendur vlerat e trashegimise kulturore, pra mundesine qe ofrojme ne turizmin kulturor me pasqyrimin dhe identifikimin e disa kalave apo qytezave ilire qe i perkasin shek III p.e.s. pa anashkaluar ketu kalane e Ali pashes qe eshe quajtur dhe perla e rajonit jugor, uren antike mesjetare , ujesjellesin apo objektet e kultit .

Quhet edhe Qafa e Erës, ndoshta, nga që gjendet në kreshtë dhe gjithmonë fryn erë. Para vizitorit shfaqet në menyre krejt befasuese pamja madhështore e kompleksit të kanioneve të Gurrës. Përballë vërohet **Kanioni i madh i Gurrës** midis fshatrave **Lekdush e Progonat** me murin shkëmbor 800 m të lartë, të ndërnuar nga ndërthurje të pakove shkëmbore gëlqerore me shtresa të holla stralli. Është një kanion i thellë dhe shumë i ngushtë deri në disa metra në pjesën e poshtme, në dyshe me të tij. Në pjesën e sipërme të tij janë formuar tre ujvara të larta. Po nga kjo pikë vërohet nga larg **kanioni i Gurrës së Nivicës**, Qafa madhështore e Kreshtës, e formuar midis maleve të Gribës dhe Trestenikut.

Ndalesa e Tretë:

Kullat erozionale dhe livadhet e Lerës së Lekdushit.

Pas rreth 20 minutave rrugë në zbritje drejt veriut, vizitori shkon dhe sodit nga afër Kullat Erozionale të Lerës Lekdush, të emëruara nga ana jone: "Kulla e Kristofit" dhe "Kulla e Gerit". Ato përbëjnë mbetje erozionale të terracës së dikurshme lumore. Përbëjnë gjeomonumente madhështore të një natyre krejt të veçantë.

Kulla e madhe është rreth 40 m e lartë dhe shumë e gjerë, çka e bën të dukshme nga largësi të mëdha. Duke vazhduar më tej arrin në livadhet e bukura me bar të Lerës, të cilat kanë qenë dhe besoj vazhdojnë të jenë vend i bukur pelegrinazhi natyror për nxënësit e shkollës së fshatit. Nga këtu soditet pylli i virgjër i Zhupenovës, i vetmi park natyror ndoshta i padëmtuar, midis gurrave deri në bashkimin me përroin e Qafë Kreshtës. Gjithashtu soditen kanionet e Nivicës dhe muri shkëmbor i Drimoit.

Ndalesa e Katërt:

Fshati Lekdush, Kanioni i madh.

Në anën perëndimore të fshatit, vijon buza e djathtë e kanionit të madh nga ku mund të vërohet muri i lartë shkëmbor i Stomiries, dhe Ujvarat e larta të Peshturës dhe Rubos, të cilat zbardhohen nga shtëllunget e bardha të ujit dhe nga ylberi që formohet sidomos mbas shirave, kur Gurra ka ujë të bollshëm.

Ndalesa e Pestë:

Lumi i Gurrës, ujvara e sipërme me urën e gurtë dhe Bregu i Kishës.

Duke kaluar mbi urën e Gurrës vërohen shpellat ku mërzejnë dhentë, pakot strallore me ngjyra karakteristike si të mishit në rrugë, katarakti i parë i Gurrës dhe ura e Gurtë po në këtë katarakt. Pak më tej nga Bregu i Kishës vërohet tashmë nga ana e Progonatit Kanioni i Madh i Gurrës dhe dy ujvarat e mëdha ajo e Peshturës dhe e Rubos. Ujvara e Rubos është më e madhja, më e thella dhe më e larta, në të cilën uji shpërbëhet në forme shiu dhe shkëlqen në diell në formë të ylberit.

Pas një pushimi të shkurtër me kafe të rrepret në qendër të Progonatit, nga ku vërohet pylli artificial i koniferëve në shtatin në jug të qendrës së fshatit dhe Pllaja karstike e Malit të Thatë turi vazhdon më tej.

Në udhëtim e sipër, vërohet më nga afër Pllaja karstike e Malit të Thatë, plantacionet e qershive, mollëve dhe vreshtat, lapidari i dëshmoreve të Luftës Antifashiste Nacional-Çlirimtare dhe më tej futemi në shtatin e majtë të përroit të Shkrelit. Në krahun e djathtë, ai fillon menjëherë me murin e lartë shkëmbor, ndërsa në anën e majtë vazhdon zalli në të gjithë shtatin.

Ndalesa e Gjashtë. Kanioni i Shkrelit.

Në fund të rrugës me zall vizitori del drejt me kanionin e madh të Shkrelit, nga ku vërohen shume bukur të dy faqet e larta shkëmbore të tij, si edhe fushë-pllaja karstike midis kanionit të Gurrës dhe këtij të Shkrelit.

Ndalesa e Shtatë:

Buzë Këmbësit, vendburimi i fosforiteve të pasura të Gusmarit.

Këtu përveç fenomeneve gjeologjike, vërohet pylli bredhit të Zarelit, lugina e Shurit të Kuçe, e cila përben rrjedhjen e sipërme të Shushicës, me një erozion shumë të fuqishëm në të dy shpatet.

Ndalesa e tetë:

Kreshta në rrugën automobilistike midis Gusmarit e Nivicës.

Nga kjo ndalesë vërohet kanioni midis Gusmarit e Nivicës, muri i lartë shkëmbor përballë i kanionit të Shkrelit, dhe larg, në verilindje, Qafa e Kreshtës dhe mali i Këndrevicës. Po nga këtu dallohen mjaft mirë nga larg edhe kullat erozionale të Lerës së Lekdushit.

Më tej, rruga ndërpret formacionet e tokave të kuqe me plantacionet e drufrutoreve, pyllin e vogël të gështenjave, derisa mbërrin në Rexhin e Nivicë. Një vend sakral PAGAN funksional ndodhet sot në mes të Shqipërisë (Kurvelesh), në njërin nga çukat e gjelbëruara, mbi kanionin e madh të Nivicës. Është e pabesueshme kjo rrudhje tremijëvjeçare e kohës që të shpie drejt e në epokën kur lliro-Epirotët ishin PANTEISTE dhe perënditë ishin rrufë, male ose ujra. Asnjë gjurmë tempulli të krishterë ose mysliman në atë çukë, por vetëm një shesh me diametër mbi 20 m valluar me pemë shekullore dhe një patalog 5-6 m rrethuar me mur guri ku flijimi bëhet ende në nder të LISAVE, të cilëve njerëzia u drejtohet me lutje.

Nga pemët e shqyera e të djegur, duket se kodra thith sasi mbresuese vetetimash. Vendi i flisë, një lisnaje e bukur, quhet "TE LISAT".

Ndalesa e nëntë: Kalaja e Nivicës.

Nga buza e kanionit të ngushtë e të thellë të Nivicës, ku dallohen muret e Kalasë së Nivicës, vërohen muret shkëmbore të kanionit të Shkrelit përballë dhe përsëri kullat e Lerës.

Më tej itinerari futet në rrugën dytësore për në Llufen e Rexhinit e deri në Qafë Bletaj, e hapur gjatë sistemit socialist për rezevuarin, për punimet gjeologjike në vendburimin e fosforiteve të Llufës, për punimet bujqësore dhe për baxhon tek burimet.

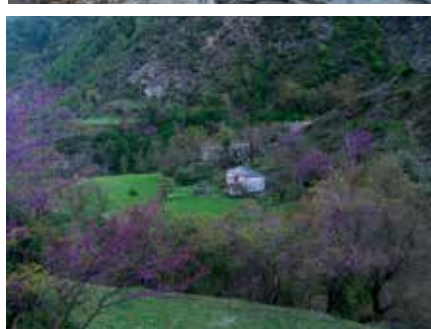
Ndalesa e dhjetë: Llufa e Rexhinit.

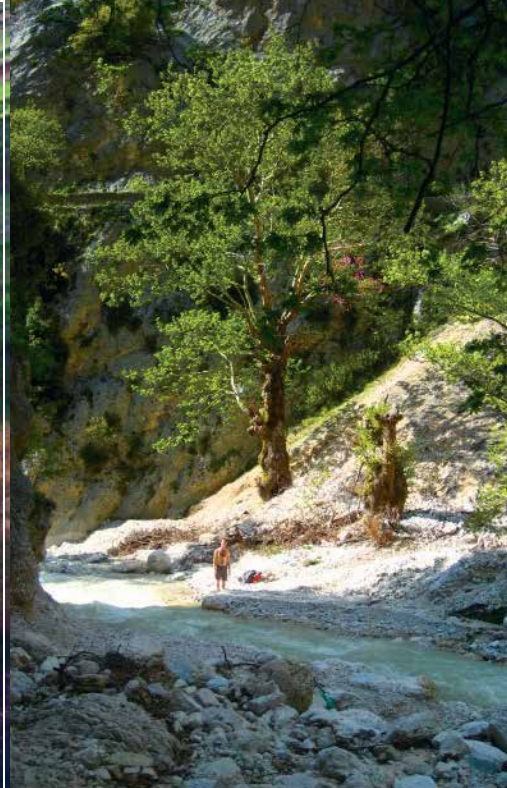
Është ndalesa e fundit e këtij itinerari të gjatë. Këtu vizitori ndjen freskinë e ujit të burimeve të Llufës, ajrin e pastër plot aromë të luleve e barërave të ndryshme dhe sodit nga larg pyllin konifer të bredhit, në shpatet e kurrizoret e Mureve, duke ndërjerë mbas shpine hijen e shpatit të pjerrët e të lartë të maleve të Gribës.

Në rast kohe të mjaftueshme, dhe mundësi lëvizjeje të automjetit, itinerari mund të shkojë deri në Qafë Bletaj nga ku vërohet lugina e Vermikut, që përbën rrjedhjen e sipërme të lumit të Cmokthinës dhe malet e larta shkëmbore të Çipineve, të Bolenës e Cmokthinës.

Për të prenotuar turin, kontaktoni:

Zyra e informacionit turistik pranë bashkisë së Tepelenës
Sheshi "Lord Bajron", Godina e Pallatit të Kulturës
Tel.: +355 69 820 88 42 ; web: www.tepelena.gov.al
FB: *Bashkia Tepelenë - Faqja Zyrtare*
Për të kërkuar info për guida turistike në zonë:
collakuanila@yahoo.com

© Klubi Discover Albania

This tour has been created by Tepelena Municipality

Tepelena

the beauty of Toskëria

Tepelena – the first Ali Pashë Tepelena residence is a place of rich diversity in eco-tourism, cultural heritage, ethnographic heritage, geo-natural and historical sites, etc., offering nature exploration, rafting, horse riding, hiking, hunting, relaxing and educational nurturing. In a two-day itinerary you can visit:

First Day:

Tepelena – Cold Water – Mezghoran Pass - Ali Pashë Tepelena Castle – Antic Medieval Bridge – Vjosa Valley - Ali Pashë Tepelena Aqueduct - Ali Pashë Tepelena Mill – Bënça Valley - Botanical Garden – Bektashi cult

The itinerary starts from Cold Water area, named as such due to natural mountain springs of cold and clean water. The Mezghorani Pass offers amazingly fresh air, stunning views and extraordinary culinary. In Tepelena can be visited many landmarks related to Ali Pashë Tepelena – the statue, the castle, the bridge etc. Bënça Valley is not merely a wonderful landscape, but rich in diversity of flora and fauna. You can taste here the real homemade local drink: grape raki and take a pictures of typical local shepherds. The Bektashi cult, in the middle of the river, covered by trees, is a real holy experience.

Second day:

Kurvelesh – Bënçë – Lekdush - Progonat – Gusmar – Rexhin – Nivicë - Llufe

The Botanical Garden of Bënçë provides as well views of the karstic caves, Griba Mountain, Këndrevica Peak. Ragnoi resting place offers fresh water and views on Çoçko ridge, and leads to the Ridge of Gold Water, Wind Pass and the impressive Gurra Canion. The erosional towers of Lera Lekdush are rare geomonuments offering other wonderful experiences of Zhupenova virgin forests and Lera plains. Gurra River, Rubo and Peshtara Waterfalls, Karstic Plain of Dry Mountain, Shkreli Canion have marvellous landscapes and historical battle stories. Beyond the ancient sacral pagan place of Nivica Canion, the itinerary comes to the magical visit of Nivica Castle and fresh dairy producers.

Ballkani është kaq i vogël ... me biçikletë

Ismail Hoxha
Klubi "Discover Albania"

The Balkan is so small ... if you cross it riding

DAY 1: OHRID

105.1 km 1,091 m
Distance Elevation Gain

Est. Moving Time 4:21:09

Created on February 23, 2017

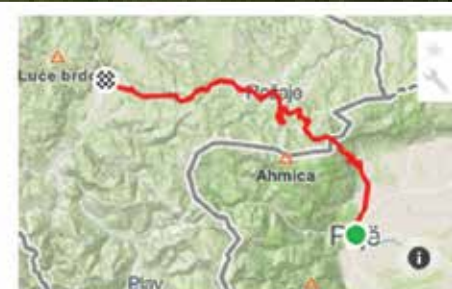

DAY 2: PEJ

60.2 km 982 m
Distance Elevation Gain

Est. Moving Time 2:29:42

Created on February 23, 2017

DAY 3: BORANE

75.5 km 1,799 m
Distance Elevation Gain

Est. Moving Time 3:07:38

Created on February 23, 2017

Are you looking
for amazing landscape?
Explore the wonderful Balkan!

Balkan Bike Tour

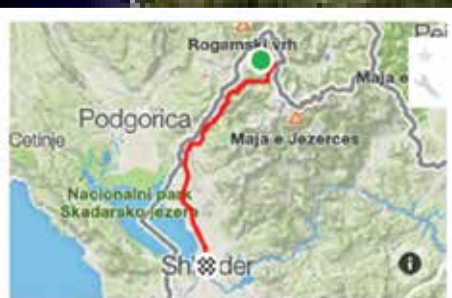
Tirane- Lin - Pogradec - St. Naum - Ohred Lake - Ohred - Struga
- Pej - Boge - Rrozhaje - Borane - Plav - Guci - Vuthaj - Vermosh
- Lepushaj - Bajze - Shkoder - Lezhe - Tirane

432.8 Km in 6 Days
Biking from 0 m till 1450-m sea level
5138 M Elevation

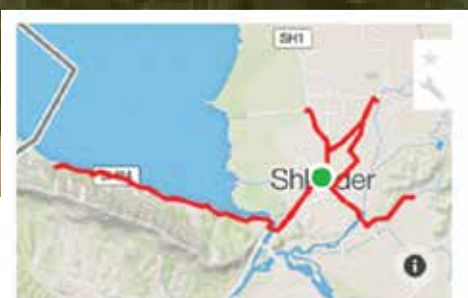
DAY 4: PLAVE

50.4 km **874m**
Distance Elevation Gain
Est. Moving Time **2:05:20**
Created on February 23, 2017

DAY 5: VERMOSH

97.9 km **1,395m**
Distance Elevation Gain
Est. Moving Time **4:03:11**
Created on February 23, 2017

DAY 6: SHKODER

43.7 km **407m**
Distance Elevation Gain
Est. Moving Time **1:48:35**
Created on February 23, 2017

Jeni në kërkim të një udhëtimit të mahnitshëm? Zbuloni mrekullitë e Ballkanit me biçikletë!

Udhëtimi fillon në Tiranë duke ndjekur një trajektore Tiranë - Lin - Pogradec - Shën Naum - Liqeni i Ohrit - Ohër - Strugë - Pejë - Bogë - Rrozhajë - Boranë - Plavë - Guci - Vuthaj - Vermosh - Lëpushë - Bajzë - Shkodër - Lezhë - Tiranë.

 A e dashuroni biçikletën? Mjetin e transportit më ekologjik në botë? Po? Atëherë kemi një propozim për ju. Një propozim që në pamje të parë mund të duket i pamundur por nëse po jua propozojmë, do të thotë që është i mundur sepse fillimisht e kemi provuar vetë këtë nismë e pasi ia dolëm me sukses dhe provuam ndjesi të paharrueshme, vendosëm që t`jua propozojmë edhe juve, për t`ju bërë të provoni të njëjtat ndjesi e ndoshta më të bukura.

A keni provuar ndonjëherë të bëni një udhëtim me biçikletë rreth e qark Ballkanit? Është nga përvojat më ekzaltuese që ne kemi provuar gjer më sot. 6 ditë udhëtim i paharrueshëm përmes qytetesh e fshatrash, natyre të bukur e sfidash jo të vogla, të cilat do t`ju vënë në provë por edhe që do t`ju shijojnë pa masë. Udhëtimi fillon në Tiranë duke ndjekur një trajektore Tiranë - Lin - Pogradec - Shën Naum - Liqeni i Ohrit - Ohër - Strugë - Pejë - Bogë - Rrozhajë - Boranë - Plavë - Guci - Vuthaj - Vermosh - Lëpushë - Bajzë - Shkodër - Lezhë - Tiranë.

Një itinerar i gjatë që kalon nëpër katër shtete duke ju ofruar jo vetëm për secilin nga një përvojë ndryshe por një të tillë ndryshe për secilën zonë ku do kaloni. Mikpritje që e gjen në çdo zonë, ushqime të larmishme që tregojnë traditën e veçantë dalluese ku shijet herë përzihen e herë ndahen, një gjeografi e mahnitshme që ndryshon nga kilometri në kilometër, një reliev që herë ngjitet e herë zbrit, duke e bërë udhëtimin më ekzaltues. Udhëtimi alternohet me makinë, duke zgjedhur për të përshkuar me biçikletë segmentet më të bukura. Ju, të dashuruarit me biçikletën, mos e humbisni këtë tur të veçantë nëpër trojet më të bukura shqiptare në Ballkan!

 Do you love cycling? The most ecological means of transport in the world? Yes? Then we have a proposition for you. A proposal that at first glance may seem impossible but if we propose it to you, means that it is possible because for initially we have proven it by ourselves as new initiative and after successfully managed and proved unforgettable sensation, we decided to propose to you. Maybe you will feel the same sensation of probably better than us.

Have you ever tried to do a bike ride around the Balkans? It's the most exciting experiences that we've tried to date. 6 days of memorable journey through towns and villages, beautiful nature, not small challenges, which will give will test your skills but but to whom you will enjoy immensely. The journey begins in Tirana following a trajectory like this: Tirana - Lin - Pogradec - Sveti Naum - Lake Ohrid - Ohrid - Struga - Peja - Boga - Rrozhajë - Voranë - Plava - Guci - Vuthaj - Vermosh - Lëpusha - Bajza - Shkodra - Lezha - Tirana .

A long route that passes through four countries by providing not only for each of a different experience but one differently for each area where you will spend you time. Hospitality that spreads in every area, varied meals to show the distinguished tradition, an amazing landscape that differs from kilometer to kilometer, a relief that once up and once down, makes the trip more exalting. Alternate travel by car, choosing to cross the most beautiful bike segments. You, the bike lovers, do not miss this special tour through the most beautiful Albanian lands in the Balkans!

Programi i turit / Tour program:

Day 1:

We drive from Tirana to Lin (Pogradec).
 Biking On the lake side from Lin to St. NaumMakedonia
 Stop in St. Naum
 Biking From St Naum till Ohred
 Launch Time in Ohred
 Biking From Ohered to Struga City (Macedonia)
 Free Time in Strugar
 Dinner
 Overnight in Struga

Day 2:

Breakfast at the Hotel
 Driving From Struga to Peja, Kosovo
 Biking From Peja to Boge (Village)
 Launch in Boge
 Biking/ Driving from Boge to Peja
 Free time in Peja
 Dinner
 Overnight in Peje

Day 3:

Breakfast at the Hotel
 Biking From Peja to Rozaje (Montenegro) 47 Km
 Free time in Rozaje for Launch

Biking From Rozaje to Berane Montenegro (33 Km)
 Free time in Berane
 Driving From Berane to Plave
 Dinner
 Overnight in Plav (Montenegro)

Day 4:

Breakfast at the Hotel
 Biking near Plava Lake
 Biking from Gucie to Vuthaj
 Launch in Vuthaj
 Biking from Vuthaj to Vermosh
 Free time in Vermosh (Albania)
 Dinner
 Overnight in Vermosh (Guest House)

Day 5:

Breakfast at the Guest House
 Biking from Vermosh to Lepushaj
 Free time in Lepushaj
 Biking From Lepushaj to Leqet e Hotit
 Driving/Biking From Leqet e Hotit to Bajza
 Launch in Bajza
 Driving From Bajza to Shkoder
 Free time in Shkoder (Albania)

Dinner
 Overnight in Shkoder

Day 6:

Breakfast at the Hotel
 Free time in Shkoder City Tour with Bike
 Biking In Shiroka, Nearby Shkoder Lake
 Driving to Mrizi i Zanave for Launch
 Driving in Tirana
 Kthimi ne Tirane rreth ores 21:00

Pët të prenotuar turin
To book the tour:

Për ture në të gjitha stinët:
To book tours in every season:

KLUBI "DISCOVER ALBANIA"

Te.: +355696583870

+355 69 40 40 333

info@discoveralbanianow.com

www.discoveralbanianow.com

Përmes maleve drejt detit, në gjurmët e Skerdilajdit

Kristina Fidhi

“Në gjurmët e Skerdilajdit” është një udhëtim sfidues 6-ditor me kuaj që shkel në gjurmët e një prej itinerarëve historikë më interesantë të antikitetit. Turi imiton pjesërisht shtegun e ndjekur prej Skerdilajdit në vitin 229 PK. Skerdilajdi, kunati i mbretëreshës Teuta dhe kryekomandati i ushtrisë së saj udhëtoi nëpër këtë shteg malor me 5000 kalorës për të pushtuar nga toka Kaoninë.

Terreni pjesërisht malor i turit është sfidues por me panoramë piktoreske që ndryshon pothuajse çdo ditë. **Udhëtimi nis në nivelin 220 m nga liqeni i Viroit në Gjirokastrë**, dhe ndjek shtegun kodrinor rrëzë fshatrave në këmbët e Malit të Gjerë. Panorama e ditës së parë të udhëtimit ofron natyrë baritore, ngjitje dhe zbritje të buta dhe shumë mundësi për të ndryshuar ritmin e lëvizjes. Mundësitë e shumta për trok dhe galop e bëjnë këtë ditë shumë dinamike dhe sportive. **Ndajesa për drekën: piknik në manastirin e Cepos**, i njohur për historinë mesjetare dhe rëndësinë në jetën e banorëve është e mbushur edhe me gjurmë të diktaturës komuniste. Një repart ushtarak dhe dhjetëra bunkerë të shpërndarë në shpatet e maleve përreth flasin në Cepo për periudhën e paranojës dhe izolimit të gjatë të vendit.

Itinerari i kalërimit përshkon më tej luginën e lumit të Kardhiqit takon “gurët e gjatë”, simbole gati mitike për banorët e zonës që besohet se dikur në antikitet lidheshin me kultin e dritës dhe përfundon në fshatin Zhulat. Në Zhulat kalorësit takojnë Idriz Sullin, legjislatorin popullor të 200 viteve më parë të memorizuar në trungun e rrapit të tharë të Zhulatit prej një skulptori të talentuar lokal. Mbrëmja në Zhulat mbushet me këngë, ushqim “shtëpie” dhe raki rrushi.

Nisja për në Borsh të Vjetër të nesërmen, bëhet herët në mëngjes. **Udhëtimi zgjat rreth 9 orë** dhe kërkon formë të mirë sportive. Ngjitja me kuaj nëpër qafën e Shkëmbit përballë Zhulatit përbën edhe terrenin më sfidues të të gjithë javës. Terreni shkëmbor me thyerje të forta, humnera, pyje bredhi, rrapit dhe panje shekullorë do ta shoqërojnë ngjitjen deri në Qafën e Panjës në një lartësi rreth 1800 m. Gjatë rrugës ka disa pushime për të shijuar panoramën dhe për të njohur bimësinë e rrallë të zonës.

Itinerari vijon me panoramë më të zhveshur nga bimësia, të ashpër dhe të thatë. **Ndajesa në një prej staneve është një prej momenteve më të veçanta të kësaj dite.** Mikpritja, bujaria dhe bulmeti i freskët flet shumë për Shqipërinë e këtyre anëve.

Sheshi i Zhulit, toponim që lidhet me Papa Zhulin e Labërisë, do të bëhet ndajesa e drekës për udhëtarët dhe kuajt.

Më tej sfida rritet. Rruga kalon nëpër shtigje që bien thikë 1000 m në këmbët e Malit të Borshit. Panorama e detit nga maja e malit i shoqëron kalorësit deri në Qafën famëkeqe të Rrëmujës. Zbritja me një pjerrësi të lartë deri në rrugën kryesore realizohet me këmbë duke udhëhequr kuajt. Është një pjesë plot adrenalinë dhe rreziqe që lidhen me rrëshqitje të mundshme dhe një shteg zalli që gjarpëron thikët deri sa takon rrugën dytësore midis Fterrës dhe Borshit të Vjetër. Është një shteg që “do gjunjë” thonë banorët e fshatrave të bregut.

Akomodimi dhe darka realizohen në një familje barinjsh në Borsh të Vjetër. Mjelja e dhive në mbrëmje është një rit që ndodh në praninë e gjithë grupit.

E nesërmbja i takon kalorësit me kalanë e vjetër të Borshit, një fortesë interesante mbi një shkëmb përballë detit që mban mbi vete gjurmë historike nga të gjitha epokat që prej shek. IV.

Më tej kalorësit zbresin në 0 m dhe takojnë detin. Galopi i gjatë me kuaj përballë detit është një nga momentet më të bukura të kësaj dite. Ngjitja përmes brezareve me ullinj në kodrat mbi det përfundon në Piqeras ku është edhe akomodimi për ditën e tretë të udhëtimit. Pasi kanë akomoduar kuajt, kalorësit mund të shijojnë gjatë pasdites rërën, diellin dhe ujin në plazhin e njohur të Bunecit.

Dita e katërt e udhëtimit ka vështirësi mesatare dhe ndjek fillimisht një zbritje të pjerrët duke ndjekur rrugën mesjetare deri në **Bunec**. Kalorësit lënë pas **“Ullirin e Lotëve”,** pikën nga ku gratë përcillnin me lotë kurbetllinjte dhe zbret në det. Kalërimi përballë bregut zgjat për gati 30 minuta para se të realizohet **ngjitja për në Lukovë**. Kisha e Shënepremtes monument kulture i kategorisë së parë është ndajesa e parë e ditës. Historia, arkitektura dhe gjithë sfondi shpirtëror lokal gërshetohen më së miri në këtë gjysmë-rrënojë të vendosur mes një ullishteje përballë detit.

Plazhi i Shpellës në Lukovë është ndajesa e drekës për kalorësit dhe për kuajt. Itinerari i pasdites e përball grupin me një tjetër aventurë, rrugën mesjetare drejt Hundecovës së rrënuar dhe Nivicës së sotme, shteg që kalon mes një xhungle të vërtetë shkurrësh dhe pemësh, rrënojash dhe ujrash, ullinjsh shekullorë dhe rrepush masivë. Mundësi të reja për galop shfaqen krejt papritur dhe befasisht përgjatë itinerarit duke e ndryshuar dinamikën e udhëtimit nga “e kujdesshme” në “shpërthyes”.

Akomodimi për darkën do të realizohet në një restorant të vogël në qendër të Nivicës ku gatohen recetat e vjetra të bregut ku spikat mishi, ullinjte, limonat, vaji i ullirit, angjinaret dhe vera.

Dita e pestë shënon edhe fillimin e kthimit pas në destinacion. Mali i Bardhë dhe tej në horizont lugina përballë ish kryeqendrës së **Kaonisë, Foinike** janë pjesë e itinerarit të gjatë të kalërimit. **Lugina e lumit të Kalasës** thuhet se ishte ajo që grumbulloi në antikitetet luftëtarët e Skerdilajdit para se Kaonia të thyej. Ndajës në lumë do të shërbejë për të freskuar kuajt dhe për të folur për historinë e betejave të së shkuarës.

Vrapime të gjata do të shijohen përgjatë rrugës deri në Fushë-Vërrë ku do të fillojë edhe **ngjitja drejt Qafës së Skërficës**. Panorama në ngjitje do të jetë një prej magjive të kësaj dite të gjatë. Grupi do të bëjë një pushim në hyrje të Qafës për të shijuar ujin e freskët të burimit dhe bimësinë e rrallë të malit. **Zbritja për në Fushë-Bardhë** që do të jetë edhe vendndalesa për natën kalon krahnacioneve të famshme të **Piksit**, habitati natyror i shqiponjës së artë, pëllumbit të egër, dhe kafshëve tipike të pyllit.

Ndajës pranë minierës së dikurshme të fosforit zbulon një tjetër faqe të zymtë të historisë së diktaturës, atë të internimeve, kampeve të punës dhe përndjekjes së kundërshtarëve politikë, intelektualëve dhe artistëve. Gjurmët e asaj kohe janë ende të qarta në këtë vend me maleve.

Akomodimi dhe darka do vendosen në një shtëpi në qendër të fshatit. Gatimet tradicionale, me produktet e rralla të zonës, mishin, rakinë, perimet, mjaltnin, qumështin e dhisë janë ajo që i bëjnë më së shumti krenarë banorët pritës.

Dita e fundit do ta zbrisë grupin sërish në luginën e Kardhiqit për të ndjekur në kthim itinerarin e ditës së parë. Turi një javor do të përfundojë aty ku nisi, pranë liqenit të Viroit në Gjirokastër.

Through the mountains, towards the sea, in the tracks of King Skerdilajd

OVERVIEW

This ride follows in the tracks of King Ilirian Skerdilajd, on his way to conquer Kaonia 2,300 years ago. Experience unspoilt nature, colourful culture heritage, welcoming people and ride reliable, strong horses. Wind your way through a variety of landscapes combining mountain climbing, steep downhill and uphill rides, river crossings, woods and the seaside. Here you will find ancient ruins, castles, churches and monasteries sitting adjacent to the bunkers and military infrastructure from communist past. During this period of isolation and militarization, communist leaders built around 750,000 bunkers of defense in case of attack from western "enemies".

This is a mountainous trail ride with around 6 hours riding and some walking every day. The horses are small but very robust and sure-footed Arab and Tarpan cross. Participation in this trail will allow you to experience true Albania with the best local cuisine, history and hospitality. You will be accommodated in local or family guesthouses every night where your host families will provide a delicious local meal and conversation is enjoyed by all over dinner. Most of the dishes are homemade while fruits, vegetables and meat come from local gardens and farms.

From May to the end of September you can enjoy swimming in the sea (without horses) on two of the trail days.

ITINERARY

Day 1

Plan your flight to arrive at Tirana airport ideally in the morning, but no later than 15:00 - this leaves time for the transfer and to be able to visit the town of Gjirokstra with your guides. From the airport the transfer will be by mini-van or off-road car and will take around 3-4 hours (250km). Settle into your room at a

traditional hotel in the centre of historical Gjirokastra before gathering for a welcome lunch. We recommend that you buy a map of the area before dinner in order to gain a good understanding of the itinerary.

Day 2

We will start riding from the lake of Gjirokastra, Viroi Park at 220m above sea level. You will be astonished by how this mountainous ecosystem changes so suddenly. You will ride through hilly terrain, small rivers, pine woods, steep down and up hills. Today finishes after around 5-6 hours total riding at the village of Zhulat, one of the most important centres of Laberia's area. Labërian Laws originate from ancient times and was reintroduced by Zhulati Julie Pope, who lived in the XI century. During the Norman invasion in 1081 he was described as a priest and Mayer of Kurveleshi. You will spend the evening and night in a village house enjoying homemade traditional food and drinks.

Day 3

After a traditional breakfast at the family house we will get ready for a very long day riding (up to 9 hours). Our ride will follow the tracks of the King Skerdilajd Army which passed through the "Neck of the Rock" around 2,300 years ago. For the first time, King Skerdilajdi was mentioned as the commander of the 5,000 troops sent by Queen Teuta in 230 BC against Kaonia. Flowers, old trees, streams of water shepherds, hundreds of goats, sheep and cows will be part of this riding experience. Be prepared to walk during the day in difficult paths and steep downhills. We will arrive at a family house late in the afternoon and enjoy traditional food, rich in olive oil. Wine, raki and mountain tea will comfort you to sleep after the long day.

Day 4

First we will visit the castle of Borsh (known in history as Castle of Sopot) located on a hill in Borsh's village at 500m above sea level and dates back to about IV-III century B.C. Its surface is rocky. After visiting the Castle ruins we will start a 3 hour ride from Borsh and take the old road along the seaside. Olive trees, oranges, lemons, citrus and grapefruits are planted everywhere on the upper part of the road. Many defence bunkers remained along the seaside of Piqeras, an old fishing village. We will stop the ride in the village and drive to the sea for a lunch break on the beach. After lunch we can enjoy a fairly long break to enjoy the sea and to rest.

Day 5

This morning we'll enjoy breakfast on the terrace with the beautiful view of the Ionian Sea. You can enjoy traditional coast byrek (cheese pie) and cookies, butter, fresh milk and honey. Today we head down to the sea through olive tree terraces to the beach of Bunec. We will ride up again to Lukove village and you will reach the Shpella beach for lunch. The lunch stop includes possibilities to swim and relax for 2 hours. Later we continue to climb through beautiful rocky terrain past the ruins of the abandoned village of Hundecova.

You will finish the riding day in the village of Nivica, a famous Cristian Orthodox village after 5 hours of riding.

Day 6

After breakfast we will ride back along King Skerdilajd Army's route. South of the river Kalasa valley you can see the Foinike Hill. Exactly there, Skerdilajd's army stopped to face the Epirot army in 229 B.C. Today we will ride for round 6 hours through the hills and valleys and mountains. We will stop for a picnic lunch under the trees on the bottom of the White Mountain by the waters of river Kalasa. Olive trees and nice paths for gallops will make this day very interesting and picturesque. We will ride next to the church of Senica built in the XVII-th century. After 2 hours you will reach the Skerfica mountain neck named after the King Skerdilajd Army pass. Here you can enjoy the cold mountain water before riding further to the village of Fushëbadha your, accommodation place for the night.

Day 7

After a traditional breakfast you will start an 4 hour ride back to our start point, Gjirokastra town. You will ride down to the Valley of the Kardhiq river, a very beautiful mountain valley with places suitable for nice gallops followed by a slow steep downhill ride. Pine woods, mountain valleys, water springs, fresh air and flowered landscapes will be the panorama of this day. The ride will finish right where it started - near Viroi lake. A farewell dinner late in the afternoon will be enjoyed by all. Your accommodation will be a traditional hotel in the historical area of the town.

Day 8

After breakfast at the hotel you will be transferred to Tirana airport.

Beach Riding

Please note that although this trail includes some beach riding, any fast riding takes place along an old path 200m from the beach. The sand is rocky and therefore is only suitable for walking on. The mountain horses are also not too keen on the water so will not tend to want to paddle!

Departure Dates

**2017: Sunday to Sunday, from 7 May to 24 September
7, 21 May, 4, 18 June, 2, 16, 30 July, 6, 13, 20, 27 August, 10, 17 September**

Contact:

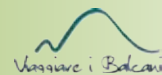
Kristina Fidhi 00355 695375743

Ilir Hitaj 00355 692234137

Email: travelcaravan@gmail.com

"SHTEGU I SHIJES"

Kosovë - Mal i Zi - Shqipëri

TRAIL OF TASTE

Kosovo - Montenegro - Albania

Kohëzgjatja: 7 ditë
Vështirësia: E/EE
Min-Max i pjesëmarrësve: 4-16
Periodha e këshilluar: qershor - shtator. Klimë alpine.
Mesatarja ditore: nga 6 në 8 orë.
Zhvillimi i trekking: rreth 105 km (në këmbë)
Disniveli në ngjitje: rreth 5.100 metra
Disniveli në zbritje: rreth 5.300 metra
Lartësia max/min e arritur:
Maja e Berizhdolit 1979 / **Tamara** 302
Fjetja: në bujtina dhe në strehime përgjatë trekking
Lëvizjet në vend: me furgon dhe fuoristradë.
Çfarë duhet të kenë me vete: këpucë për mal, atlete, xhup kundër erës, çantë shpine 55-65 lt, shishe uji (1L/1,5L), pashaportë e vlefshme për kalimin e kufirit.
Organizimi logjistik dhe udhërrëfyes:
Viaggiare i Balcani, Kosova Outdoor (udhërrëfyes të certifikuar D.A.V.) në bashkëpunim me konsorciumin "Fryma e Kelmendit"

Duration: 7 days
Difficulty: E / EE
Min - Max of participants: 4-16
Recommended period: from June to September. Alpine climate.
Daily average: 6 to 8 hours.:
Total length of trekking: approximately 105 km (walk)
Ascent: about 5,100 meters
Descent: about 5,300 meters
Max/mini altitude reached: Mount of Berizhdol 1979/302 Tamara.
Accommodation: guesthouses
On-site transfers: bus and off-road.
What to bring: Hiking boots, tennis shoes, windproof jacket, backpack (55-65 L), a water bottle (1L / 1.5L), valid passport for travel abroad.
Logistics and guides: Viaggiare i Balcani, Kosova Outdoor (certified guides D.A.V.) in collaboration with "Fryma e Kelmendit" Consortium

Kontakte:
Viaggiare i Balcani: +39 347 4422478 / luca.lietti@viaggiareibalcani.net
Kosova Outdoor: +377 44 360 511 / kosovaoutdoor@gmail.com
Konsorciumi "Fryma e Kelmendit": +355 694724658 / info@kelmend-shkrel.org

Përshkrimi i turit

Dita e parë: Peja (220 km nga Tirana, 4 orë) Luginë e Rugovës
Menjëherë ndeshesh me një natyrë të mrekullueshme e gjithnjë e më e ashpër, sa më shumë që futesh në Grykën e Rugovës. Sistemimi në një nga bujtinat e rrjetit "Green Path".

Dita e dytë: Reka e Allages - Qafa e Gjonit - Drelaj
Orë: 6 / Disniveli: +930; -850

Etapë kushtar zbulimit të Luginës së Rugovës, ndër pyje bredhi e kullotash të malit Hajla, në pllajën e Pepaj, dhe në grykat e Koshutani, për të zbritur në fshatin Bogë, tek Osmani, anëtar i konviumit Slow Food. Familja e Osmanit është e angazhuar 360° në kultivimin dhe mbarëshkrimin me km0.

Dita e tretë: Drelaj - Liqeni Kuqishtes - Jelenk - Babino Polje - Eco-Village
Orë: 6 / Disniveli: +1020; -870

Shteg shumë i bukur që takon menjëherë dy liqene të kristalltë malor, duke vijuar më tej për në Jelenk. Eoja kryhet përgjatë kufirit Kosovë - Mal i Zi, në një kreshtë të gjatë me fushëpamje 360° të masiveve malore. Zbritet më pas drejt luginës së Bivoljak që përfundon në Plav, ku minaret ndërthuren me këmbanat e krishtera. Qëndrimi gjatë natës në fshatin Babino Polje.

Dita e katërt: Babino Polje - Grbaja - Lepushë.
Orë: 7 / Disniveli: +650; -700

Transferimi me furgon në Grbaja (1h), nga ku do të nisemi për të përshkuar kufirin Mal i Zi - Shqipëri. Një etapë mahnitëse për mjedisin dhe llojin e itinerarit. Përshkohet nivelet e ndryshme altimetrike dhe me bimësi të një luginë që ka komunikuar që në lashtësi për të lidhur Malin e Zi me Shqipërinë. Mbërritja në luginën mbresëlënëse të Lepushës, zemra që rreh në Kelmendin e egër. Këtu janë përqendruar produktet cilësore të Mishavinës, djathi alpin të mbrojtur nga Slow Food. Takim me konsorciumin "Fryma e Kelmendit" që çon përpara projektin dhe rrjetin në mbështetje të produkteve vendore dhe turizmit të qëndrueshëm në këtë kënd parajse të paprekur. Qëndrimi pranë një bujtine prodhuesish.

Dita e pestë: Lepushë - Greben - Lepushë.
Orë: 7 / Disniveli: +550; -550

Lepusha, me luginën e saj të hapur e të gjelbër në mes të maleve të mrekullueshme dhe kullotave të saj, meriton një valle bashkë me ne. Një shteg rrethor që prek të gjitha bukuritë dhe thesaret e saj, të fshehura për shekuj me radhë e që kanë mbetur të pandryshuara aq sa nuk mund t'i gjeni në asnjë vend tjetër të Evropës. Do të fshihemi në pyjet e saj dhe do të përshkojmë kreshtat e maleve të saj, do të vizitojmë stanet dhe do të rrimë deri vonë me barinjët duke shijuar Mishavinën e freskët (presid Slow Food) duke pirë rakë e pije me bimë të zonës. Kthimi dhe qëndrimi në një bujtinë prodhuesish Mishavine.

Dita e gjashtë: Lepushë - Berizhdol- Nikç.
Orë: 7 / Disniveli: +660; - 950

Etapë kushtar masiv që zotëron Kelmendin. Ngjitja nga Lepusha nuk është e vështirë. Mbërritja në mesditë në malin e Berizhdolit me pamje nga të tre luginat e Kelmendit (Vermoshin në veri, Lepushën në lindje dhe Tamarën në jug). Zbritje e gjatë drejt fshatit të këndshëm të Nikçit me mullinjë e tij me ujë që janë ende në punë. Qëndrimi në një bujtinë të zonës.

<http://www.viaggiareibalcani.it/proposte-di-viaggio/1798/trekking-il-sentiero-del-gusto-kosovo-montenegro-albania.html>

Dita e shtatë: Nikç - Kozhnja - Tamara.
Orë: 3 / Disniveli: +50; - 300

Një shëtitje e rehatshme përgjatë përronit në mbyllje të gjithë ecjes. Mbërrimë në Tamarë, qendra administrative e Kelmendit, dhe festojmë në një tryezë me gamë të gjerë shijesh në Restorantin "Bukë, Kripë e Zemër" mbështetur nga rrjeti Slow Food dhe nga Aleanca Slow Food e Kuzhinierëve të Shqipërisë. Qëndrimi në një bujtinë të zonës.

Description of the tour

Day 1: Peja (220 km from Tirana, 4 hours), Rugova Valley.

Immediately the environment becomes more and more spectacular and rugged, as you enter into the Rugova Gorge. Accommodation in one of the guesthouses of the "Green Path" network.

Day 2: Reka e Allages - Qafa e Gjonit - Drelaj

H: 6 / Ascent - Descent: +930; -850

Stage dedicated to the discovery of the Rugova Valley, between fir forests and pastures of Mount Hajla, the plateau of Pepaj, and the throats of Koshutani, to go down to the village of Bogë, to Osman, a member of the Slow Food convivium. Osman's family is committed to 360° in the km0 cultivation and breeding.

Day 3: Drelaj - Liqeni Kuqishtes - Jelenk - Babino Polje - Eco-Village.

H: 6 / Ascent - Descent: +1020; -870

An amazing path that immediately meets two crystal mountain lakes, then proceeding to Jelenk. You walk along the Kosovo-Montenegro border, on a long ridge with a 360° view on the mountain massif. Then you descend to the Bivoljak valley that ends in Plav, where the minarets mingle with the Christians bell towers. Accommodation in the Eco-village of Babino Polje.

Day 4: Babino Polje - Grbaja - Lepushë.

H: 7 / Ascent - Descent: +650; -700

Transfer by minibus to Grbaja (1h), where we start to cross the Montenegro-Albania border. Wonderful trail for its environment, nature and typology. Along it you can experience various degrees of elevation and vegetation of an ancient communication valley that connects Montenegro with Albania. The arrival in the valley of Lepusha, the heart that beats in the wild Kelmend. Here you will find the producers of Mishavine, the alpine cheese - Slow Food Presidium. A meeting with the representatives of "Fryma e Kelmendit" consortium, the network that support local production and sustainable tourism in this pristine and uncontaminated area. Accommodation at a producer's guesthouse.

Day 5: Lepushë - Greben - Lepushë.

H: 7 / Ascent - Descent: +550; -550

Lepushë, with its open green valley between beautiful mountains and its pastures, deserves a dance with us. A circular route that touches all its beauty and its treasures, hidden for centuries and remained unchanged as anywhere else in Europe. We will hide in its forests and hike on the crests of its mountains, visit the huts and get late with the local pastors tasting the fresh Mishavine (the alpine cheese, Slow Food Presidium) and sipping herbal brandies. Accommodation at Mishavine's producer guesthouse.

Day 6: Lepushë - Berizhdol- Nikç
H: 7 / Ascent - Descent: +660; - 950

Stage dedicated to the overlooking massive of Kelmendi. The hiking path from Lepushë is not difficult. We will arrive mid-day on Mount Berizhdol that overlook the three valleys of Kelmend (Vermoshin in north, Lepusha in east and Tamara in south). Long descent to the amazing village of Nikç with its still functioning water mills. Accommodation at guesthouse.

Day 7: Nikç - Kozhnja - Tamara.

H: 3 / Ascent - Descent: +50; - 300

Comfortable walk along the river at the end of the whole trek. We arrive to Tamara, administrative center of Kelmend, and we celebrate with a variety of flavors and local products at the restaurant "Bukë, Kripë dhe Zemër" (Bread, Salt and Heart), supported by the Slow Food network and the Albanian Slow Food Chefs Alliance. Accommodation at guesthouse.

SHTIGJEVE TË SHKRELIT ME BIÇIKLETË MALORE Rrapsh- Bratosh- Vrith- Razëm

THROUGH THE TRAILS OF SHKREL MOUNTAIN BIKING

Zyra e Informacionit Turistik
Dedaj, Shkrel - Malesi e Madhe
Mob. +355 673011307
info@kelmend-shkrel.org
www.kelmend-shkrel.org

Kohëzgjatja: Gjysmë dite
Gjatësia e shtegut: 18 km
Disniveli: 600 m
Vështirësia: Mesatare
Pika e nisjes: Rrapsh
Mbërritja: Razëm
Periudha: maj - tetor

Duration: Half day
Total trail length: 18 km
Total elevation gain: 600 m
Level of difficulty: Medium
Start Point: Rrapsh
Arrival Point: Razëm
Best period: May - October

 Ky tur gjysmë ditor ju bën të kaloni nga njëra luginë në tjetrën, nga Kelmendi në Shkrel. Duke e lënë rrugën e re të asfaltuar në Rrapsh, ju ngjiteni butësisht në një rrugë shkëmbore 4x4 në drejtim të fshatit Bratosh. Pas vendbanimit të parë Kastrat, ju do të arrini në Bratosh përmes një disheze të vogël - nga ku mund të shihni fshatin dhe kishën katolike që ndodhet në të. Pas Bratoshit shtegu ngjitet në një rrugë shumë shkëmbore 4x4 për rreth 3 km. Në këtë fazë ose do të shtyni biçikletën tuaj ose do të vini në provë aftësitë tuaja profesionale në ngjitje dhe durimin. Pasi të keni arritur në fshatin Vrith ka një tjetër rrugë të asfaltuar, ku do të pedaloni mbi disa shpate të ngushta deri në fshatin turistik të Razmës, destinacioni përfundimtar i këtij turi.

Pikat kryesore: vendbanimi Kastrat, rrugë të vjetra shekullore përgjatë shtegut me biçikletë malore, pamje nga liqeni i Shkodrës.

Ujë/ Ushqim/ Strehim: Ka një bar & minimarket në Bratosh, dhe në Razëm ka disa opsione të mira për fjetje, nga bujtinat tek hotelet.

 This half day tour brings you from one valley to the other, from Kelmend to Shkrel. Leaving the new asphalt road in Rrapsh you gently climb a rather rocky 4x4 road towards the village of Bratosh. After a first settlement called Kastrat, you will reach Bratosh through a small descend - give its village life and catholic church a short look. After Bratosh the trail climbs on a very rocky 4x4 road for about 3km - either push your bike or then train your professional climbing skills & endurance. After that you reach the village of Vrith and another asphalt road, which you can cycle over some narrow slopes up to the touristic village of Razem, the final destination of this tour.

Highlights: Settlement of Kastrat, century old stone roads along the tour, views down to lake Shkodra

Water/Food/Accommodation: There`s a bar & minimarket in Bratosh, and in Razem there are several good sleeping options, from simple guesthouses to full blown hotels.

KELMENDI

Kohëzgjatja: Gjithë ditën
Gjatësia e shtegut: 30 km
Disniveli: 800 m
Vështirësia: Mesatare
Pika e nisjes: Qendër Tamarë
Mbërritja: Qendër Tamarë
Periudha: prill – nëntor

Duration: Full day
Total trail length: 30 km
Total elevation gain: 800 m
Level of difficulty: Medium
Start Point: Tamare center
Arrival Point: Tamare center
Best period: April - November

RIDE ALBANIA
MOUNTAIN BIKING

Tamara - Vukël / Nikç dhe kthim Tamara to Vukel / Nikç and back again

 Ky tur i plotë një ditor nis nga Tamara mbi një rrugë të vjetër të pashtruar deri në fshatrat e thellë të Nikçit dhe Vuklit. Që në fillim të ofron një pamje të mahnitshme: shikimi juaj hapet në një luginë të ngushtë malore, me një lumë të pacenuar që rrjedh në fund të saj dhe me shkëmbinj vertikal sipër. Rruga ju merr me vete dhe shumë shpejt do të mbërrini në Kozhnje. Një pjesë e vogël rrugë e asfaltuar rishtazi ju çon menjëherë në pikën më të lartë të këtij turi, në fshatin Vukël me kishën e tij dhe bar-kafënë. Nga këtu ne vazhdojmë mbi zhavorr deri në fund të luginës ku ndodhet Nikçi, të përfshirë nga mallet e larta dhe nga disa shtëpi të këndshme të vjetra. Turi rrethor vazhdon përgjatë luginës para se të arrijnë në kryqëzimin ku kemi lënë për ngjitje rrugën e shkurtër me asfalt. Nga këtu kemi zbritjen drejt Tamarës (e njëjta rrugë si në ngjitje). Shijoni ajrin dhe qetësinë e kesaj lugine të fsheshur malore.

Pikat kryesore: Lugina malore me panoramën e saj që ndryshon e të ofron pamje të mrekullueshme. Shtëpitë e vjetra të Nikçit dhe Kozhnjes. Jeta në fshat.

Ujë/ Ushqim/ Strehim: Ka një bar & minimarket në Vukël, dhe në Nikç ju mund të gjeni disa bujtina.

 This full day round tour takes you from Tamare over an old gravel road up to the remote villages of Vukel and Nikc. Straight from the beginning it's spectacular: Your view opens into a narrow mountain valley, with a pristine river flowing at its bottom and vertical rock walls above. The road takes you through it all, and soon you reach the hamlet of Kozhnje. A short new built asphalt section takes you to the highest point of this tour, the village of Vukel with its church and local café. From here we continue over gravel to the end of the valley with its hamlet Nikc, nestling below the high mountains, and presenting some nice old houses. The round tour continues along the valley basin, before we reach the intersection where we left for the short asphalt climb. Now it's more or less all downhill back to Tamare (same way as up), enjoy the air & peace of this hidden mountain valley.

Highlights: The wild mountain valley with its changing panoramas. The old houses of Nikc and Kozhnje. Local village life.

Water/Food/Accommodation: There's a bar & minimarket in Vukel, and in Nikc you can find some family guesthouses.

**Zyra e Informacionit Turistik
Tamare, Kelmend - Malesi e Madhe
Mob. +355 69 57 19 099
info@kelmend-shkrel.org
www.kelmend-shkrel.org**

Pierpaolo Ambrosi

misionari shumëdimensional i zhvillimit rural dhe turizmit të qëndrueshëm

Një çerek shekulli jetë, është një kohë shumë e gjatë. Për një 25-vjeçar, është vetë jeta. Por edhe për një njeri që i ka kaluar të gjashtëdhjetat, është një pjesë e rëndësishme, është periudha kur ai zhvillon veprimtarinë më të rëndësishme të jetës, karrierës, punës. Për një të huaj që vjen në një vend të vogël, të varfër e të drobitur, të sapodalë nga lëngimet e gjata të diktaturës komuniste, kjo periudhë jete shndërrohet në mision.

Pikërisht kjo ndodhi me Pier Paolo Ambrosin, italianin që erdhi në Shqipëri menjëherë pas viteve nëntëdhjetë, i përfshirë në projektet zhvilluese të qeverisë italiane dhe që "mbeti" në Shqipëri, projekt pas projekti, mision pas misioni, duke u përpjekur vazhdimisht e duke dhënë kontribut të vazhdueshëm në zhvillimin social dhe ekonomik të zonave më të pazhvilluara të Shqipërisë, derisa një ditë të bukur e kuptoi se ishte dashuruar me këtë vend të vogël e të varfër por mbresëlënëse që kishte qenë gjithmonë kaq pranë, në anën tjetër të Adriatikut.

Shpirti i madh i këtyre njerëzve binte aq ndesh me varfërinë e tejskajshme, sa që ky paradoks u bë gradualisht edhe energjia e përhershme e italianit të qetë, që ka shkelur thuajse të gjitha qoshet e Shqipërisë, duke njohur e zbuluar prej saj më shumë se shumë shqiptarë që kanë pasur e kanë mundësi ta bëjnë këtë gjë.

I përfshirë fillimisht në projektet e Caritas Italiana, që synonin fillimisht ndihmën e më pas nxjerrjen nga varfëria të shumë zonave të zhytura në mjerim, me kalimin e viteve këto projekte u ndërthurën e u profilizuan në zona e fokuse që nuk kishin më si qëllim thjesht ndihmën apo zhdjekjen e varfërisë por nxjerrjen në pah të vlerave e potencialeve, sidomos atyre turistike. U kuptua shpejt që Shqipëria mund të zhvillohej vetëm me turizëm. Por që të zhvillohej turizmi, duhej që së pari banorët e zonave me potencial turistik ta kuptonin këtë. Nuk ka qenë një punë e lehtë, nuk kanë qenë projekte që zhvilloheshin brenda nëpër zyra e nëpër workshope. Ka qenë një punë që ka zgjatur dekada, e bërë e gjitha në terren, duke luftuar me paragjykimet, mungesën e zhvillimit, moskuptimin e vlerave të brendshme, vështirësinë për të bindur vendasit se vetëm vetë ata do ta zhvillojnë vendin e tyre. Por ia ka dalë. Mund të themi me plot gojë që sot, pas 25

vjetësh veprimtari të vazhdueshme, mes përpjekjesh e pasioni, mund t'i thuhet faleminderit këtij misionari, për çdo turist që viziton sot Malësinë e Madhe, Kelmendin e Shkrelin me fshatrat e tyre të mrekullueshëm Lepushën, Tamarën, Razmën, Bogën, por jo vetëm. Pa dyshim mund t'i thuhet faleminderit për punën e madhe që ka bërë për të vendosur në piedestalin e shijes botërore shumë prej gatesave shqiptare të prodhuara me produkte vendore, thesare të vërteta gastronomike. Sot ne shqiptarët që prekim nga afër fushën e turizmit, mund të jemi krenarë që një italian na ka përfaqësuar kaq mirë nëpër botë, nëpër stenda panairesh ndërkombëtarë, si një shqiptar i vërtetë e nganjëherë edhe më mirë se një shqiptar. Natyrisht, këtë nuk e ka bërë vetëm. Ka patur në krah një grup djemsh e vajzash të pasionuar të të përkushtuar, që janë nxitur prej tij e kanë besuar se një ditë do t'ia dalin. Dhe ia kanë dalë.

Faleminderit Pier Paolo. Për 25 vitet që i ke dhënë deri tani Shqipërisë.

Nuk është Parisi, është Korça!

 Qyteti i serenatave, borës, kitarave, birrës, rrugicave me kalldrëm dhe xhiros së pasdites është mikpritës dhe surprizues në çdo stinë. Për këdo që jeton këtu apo që e viziton Korçën, zona për zhvillimin e biznesit (BID KORÇA) është vendi ku ndërthuren tradita, historia, investimet moderne, shumëllojshmëria e bizneseve, eventet artistike dhe gjallëria e një qyteti që ndryshon cdo ditë.

E pozicionuar në qendër të qytetit, rikonstruktuar në 2012-ën me një investim të Fondacionit Shqiptaro - Amerikan për Zhvillim dhe bashkisë Korçë, zona BID është jo vetëm një destinacion në vetvete për korçarët dhe për turistët por edhe vendtakimi i parë i vizitorëve me Korçën.

Vetëm 5 minuta larg Pazarit të Vjetër- një perlë e trashëgimisë e restauruar rishtazi, po aq larg Xhamisë "Iliaz Bej Mirahori", 15 minuta në këmbë nga Parku Rinia, shumë pranë lagjeve të vjetra të qytetit, zona BID ofron për vizitorët mundësi relaksi, argëtimi, njohje me traditën dhe historinë, një jetë social-kulturore të

Albanian-American
Development Foundation

Zona për Zhvillimin e Biznesit

BID
KORÇË

pasur e të larmishme. Në një ditë tipike në zonën BID do të mund të vizitoni Muzeun Kombëtar të Arsimit (Shkolla e parë shqipe), Kullën Panoramike, Katedralen "Ringjallja e Krishtit", shtëpinë e patriotit Themistokli Gërmenji, shtëpinë Rumune, etj.

Përgjatë zonës BID (Bulevardi "Shën Gjergji"), nën hijen e blireve, nis dita tipike me një kafe dhe me shumë mundësi zjedhjeje të ambientit: tek "The Balcony" gjithçka ka pamje moderne dhe rinore, finesa e ambientit dhe shërbimi cilësor tek Bar "Premier", stili i veçantë dhe ambienti relaxues tek Mapo's Irish Pub, gërshetimi unik i historisë me atmosferën që vetëm Vila "Themistokli" mund të ofrojë, pamja e mrekullueshme e Katedrales së qytetit nga George's Bar & Bocca Bar. Mbetet vetëm të zgjidhni!

Një shëtitje për të parë dhe vizituar disa nga ndërtesat e veçanta dhe

Muzeun e Arsimit, një ngjitje tek kulla panoramike për të parë qytetin nga një tjetër prespektivë do ju përfshijnë në jetën dhe atmosferën që ofron në përditshmërinë e vet zona BID.

E nëse vjen në Korçë apo nëse jeton në Korçë nuk mund t`u qëndrosh larg gatimeve tradicionale korçare të servitura tek Chris House – në një ambient ku ndërthuren tradicionalja me modernen, kërnackat e Korçës dhe shumë produkte të tjera i gjeni në çdo kohë te freskëta tek Zgara Pedonale e nëse kërkoni gatime mesdhetare të stilit Italian i gjeni tek restorant Premier dhe Risorante Alfa.

Ideale për blerje, zona BID ofron një shumëllojshmëri biznesesh ku bien në sy argjendaritë dhe butikët me veshje cilësore. Me siguri do të gjeni veshjet që ju duhen tek Butik Kame, Butik Valentino, Butik Reard, Into sport, etj. Stoli argjendi, floriri dhe bizhuteri të çmuara jua ofrojnë me zgjedhje pa fund Argjendari Gabriel, argjendari Iris, Argjendari Lego, Valentino, Penelope, etj.

Për një pushim të ëmbël ju ftojnë Creperie Pedonale & Bonboneri Dajana.

Nga studiot fotografike, Hotel Grand Korca dhe Hotel Koçibelli, Qendra Baze, parfumeri Lady D, Top Shop, shërbime noterie, agjenci udhëtimi, markete me artikuj të ndryshëm e deri tek Bankat e Agjencitë e këmbimit valutor, të gjitha i gjeni të hapura çdo ditë të javës në zonën BID.

BID KORÇA organizon, mbështet dhe është mikpritëse e shumë eventeve përgjatë vitit.

Në eventet më të rëndësishme të qytetit: Panairi i Pranverës (Prill-Maj), Karnavalet e Korcës (Qershor) (Festa e Birrës (Gusht), KorcaKult (Shtator -Tetor), BID KORÇA shton hijeshinë e festave me dekoret tematike të zonës deri tek eventet mbështetëse dhe promovuese.

Organizuese e Festës së Dritave (LIGHT FEST) çdo fillim Dhjetori, BID KORÇA i jep ngrohtësi festave të fundvitit me ceremoninë e ndezjes së dritave, koncertet e fundjavave, dekorin vezullues, panairin e fundvitit, shtëpinë e babagyshit dhe pistën e patinazhit- gjithçka në një muaj magjik si Dhjetori, ku zona BID kthehet padyshim në Yllin e Pemës së Vitit të Ri.

Për gjithçka që ofron, për atmosferën që më shumë sesa të përshkruhet duhet të jetohet, për momentet e veçanta, argëtim, relaks, shopping, takime me miqtë, blerje të zgjuara, BID KORÇA ju mirëpret!

BUSINESS IMPROVEMENT DISTRICT KORÇA

b.i.d.korca@gmail.com

Bul. Shën Gjergji, Pallati I Kulturës, kati II, Korçë, Albania

Tel/Fax. +355 822 43283

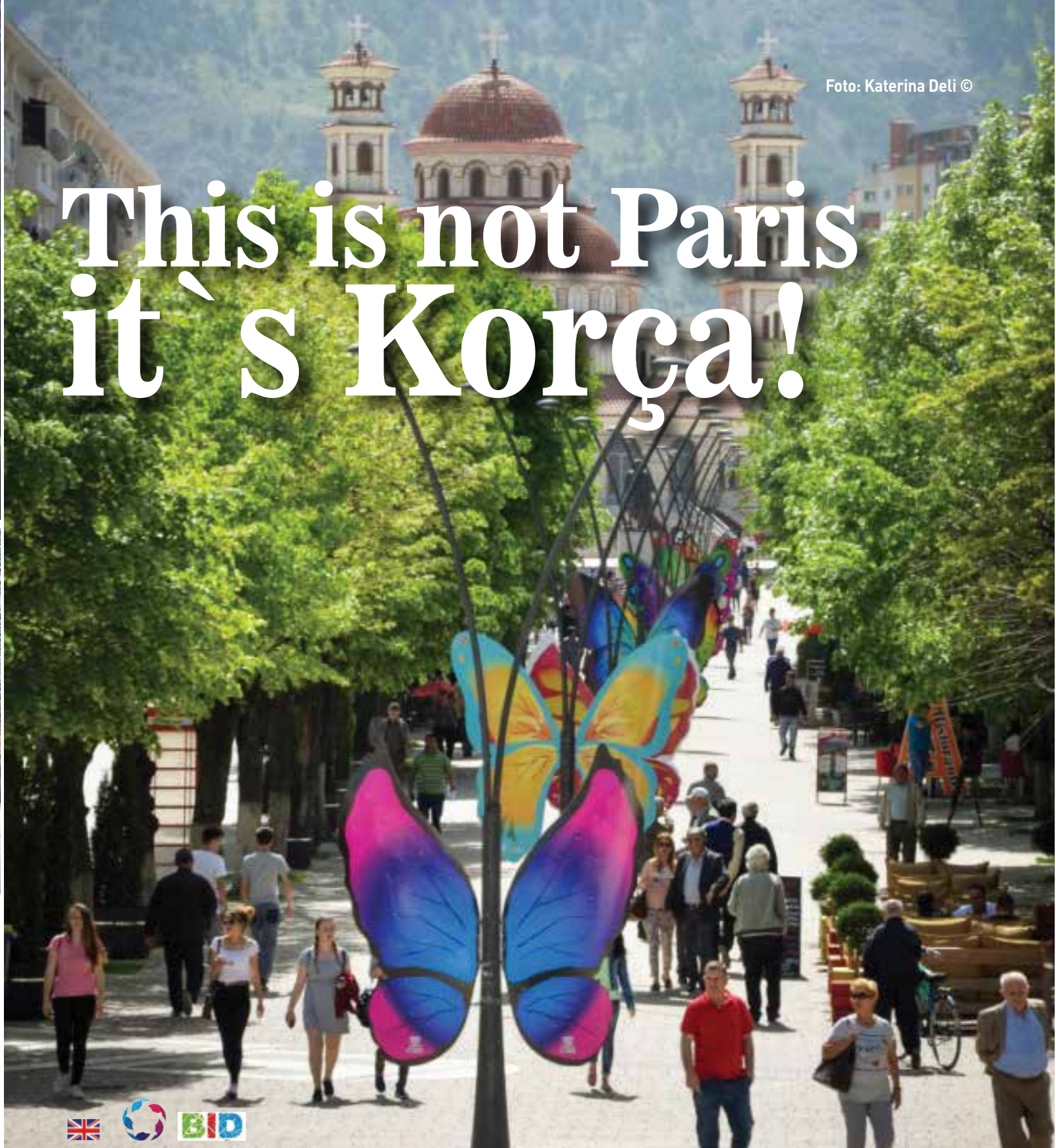
Foto: Olger Zaçe ©

Foto: Olger Zaçe ©

This is not Paris it`s Korça!

The City of serenades, snow, guitars, beer, cobbled streets and so on, is welcoming and surprising in every season. For anyone who lives here or visits Korça areas for business development (BID KORÇA) is where combine tradition, history, modern investments, business diversity, artistic events and the vitality of a city that changes every day.

Located in the city center, reconstructed in 2012 with an investment of Albanian-American Development Foundation and the municipality of Korçe, the BID area is not only a destination in itself for but also the first venue visitors.

Only 5 minutes away from the Ancient Bazaar a heritage gem of a newly restored, as far Mosque "Iliaz Mirahori", 15 minutes walk

from the Youth Park, very near of the old neighborhoods of the city, the area BID offers to the visitors the opportunity to relax in, entertainment, meet the tradition and history, rich and varied of activities. On a typical day in the BID you will be able to visit the National Museum of Education (first Albanian School), the Panoramic Tower, the Cathedral "Resurrection of Christ", the home of patriot Themistokli Gërmenji, the Romanian house, etc.

Throughout the area of BID begins a typical day with a coffee and probably the rest of it will be an unforgettable experience, though the walking hours on the St. George Boulevard, shopping on the main shops, buy a souvenir or a book, or simply enjoy the unique architecture of this lovely city. Because this is not Paris; it`s Korça!

► Ermal Hasimja

Reportazh i ngrirë nga Maja e Qores

Këto ditë të gjithë shqiptarët kanë tharë ftohti, por unë e kisha të ftohtin me pamje nga deti ... dhe mali. Këtë i thua vetes teksa çan shtegun e mbuluar nga bora drejt majës së Qores, diçka më shumë se 2.000 metra mbi nivelin e tangërllikut të Dhërmiut, sipër Llogarasë.

Është data 8 janar. Një mbrëmje më herët në Tiranë temperaturë kap nivelin qesharak të -12 gradë Celsius. Ngrohja globale na ngriu fare. Siç thotë një miku im kosovar: edhe macja dhe miu flenë bashkë me këtë temperaturë. Por ka një dallim të madh mes të ftohtit që të mpin mes 4 muresh dhe të ftohtit të pastër të malit.

Udhëtimi nis të shtunën në darkë. Arrin në një nga hotelet e Llogarasë me kushte shqiptare dhe çmime londoniane, pyet edhe njëherë veten se çfarë të shtyu të vish këtu, ha darkë, luan bilardo apo me letra me anëtarët e tjerë të grupit dhe ia fut gjumit në dhoma katërshe.

me shpresën që të të zerë gjumi përpara se të nisë Boleron e Ravelit ndonjë nga bashkëdhomasi ... natyrisht me gërhitje. Mjeti më i dobishëm: tapat e veshëve, që unë nuk i harroj kurrë. Më kanë dhuruar pak gjumë të dobishëm në çadra kudo nëpër kampingje mali, përfshirë edhe në majë të Kilimaxharos ku nuk e dëgjoje dot gërhitjen e shokut për shkak të shpullave të papushimta që era i fuste çadrës.

Zgjohesh në 6 të mëngjesit. Ky quhet zgjim i vonë, sepse normalisht për të ngjitur një mal duhet të nisesh shumë herët, aq më tepër në dimër kur dita është më pak bujare. Zbulon që tubat e ujit kanë ngrirë dhe nuk ka ujë. Vishesh dhe shpreson që të tjerët të jenë zgjuar gjithashtu dhe mos të ketë nevojë të presësh. Furgoni të çon kolektivisht aty ku nis shtegu, pak a shumë në pikën kur sapo fillon e duket plazhi i Rrugëve të Bardha poshtë Palasës.

20 minutat e para janë për nxemje. Një ndalesë e vogël dhe secili heq diçka nga veshjet e malit. Sado e çuditshme të duket, në mal vishesh më lehtë se në shtëpinë tënde në mes të Tiranës. Sepse ecën dhe ngrohesh. Ecën fillimisht në gurë e me më pas arrin te gjurmët e para të borës. Më pas vetëm borë. Nganjëherë e ngjeshur, nganjëherë e ngrirë [sidomos në faqet veriore që nuk i kap dielli dhe i rreh era], nganjëherë e shkrifët. Dhe nganjëherë borë mashtruese : të mban kur vendos këmbën e parë dhe teksa ti e zhvendos peshën tek ajo për të kaluar tek tjetra zhytet nja 30 cm dhe ta bën ecjen shumë më befa-

suese. Pak a shumë si minesweeper.

Kësaj herë, bashkë me një shok të grupit, pata idenë e marrjes së kthetrave dhe kazmës së alpinistit. Kthetrat metalike mbërthehen poshtë këpucës që të ngulesh më mirë në borë të ngrirë. Natyrisht ta lehtësojnë punën. Nga ana tjetër, kush kakthetra, ka edhe detyrën teknike e morale për të udhëhequr grupin duke krijuar gjurmët në të cilët do të ecë pjesa tjetër e grupit që ka vetëm këpucë mali. Lodhje dhe kënaqësi shtesë.

Maja e Qores është mendjemadhe, vertikale, më nje pamje marramendëse drejt detit. Sheh retë që qëndrojnë pezull mbi det dhe hijen e tyre mbi sipërfaqen e tij. Duket si miniaturë skenografie. Të vjen të ulesh aty ku je, të vesh pak Pink Floyd dhe ... nejtë, duhet të ecësh se ftohesh. Gjithçka rrotull është borë e akull. Edhe gjethet e pishave janë mbuluar me akull. Megjithatë ti e ndjen se nën akull pemët gjallojnë dhe presin pranverën. Ndjen një lloj respekti për pemët. Të duket sikur ua ndjen mospërfilljen ndaj akullit dhe vetësigurinë që në mars do të zgjohen dhe rimbushen me gjethe.

Maja do 4 orë për t'u kapur në kushte bore. Në kushte normale vetëm 2,5 - 3 orë. Dhe nja 1,5 orë për të zbritur. Herë pas here ndonjëri rrëshket, pothuajse padashje, gjysëm zemërngrirë e gjysëm duke qeshur. Bën nja 20-30 metra rrëshkije me stilin "thes me patate". Një vajzë rrëshket: 5 djem nisen për ta ndihmuar. Ngacet pak më poshtë në ndonjë ledh bore a ndonjë kapsulë peme të ngrirë dhe pastaj çohet duke shpresuar se nga të gjithë maskarenjtë që kanë qeshur ndonjëri t'i ketë bërë ndonjë video kësaj përvoje të lavdishme. Pastaj rrëshket një djalë: grupi vazhdon rrugën. Në majë të grin era. Sheh Karaburunin dhe Sazanin, majën e Çikës rreth 3 orë larg, Dhërmiun, Korfuzin dhe pastaj të kujtohet sanduichi. Je duke ngrënë drekë në majë të malit me pamje nga gjithë bregu i Shqipërisë. Like a boss.

Në kthim zbulon se lokalele Llogarasë nuk kanë ngrohje. Kanë ngrirë tubat, oxhaqet, çdo gjë. Pyet veten si ka mundësi që lokale turizmi malor të mos kenë parashikuar borën. Pastaj kujtohesh se je në Shqipëri. Kujtohesh gjithashtu se më përpara ishte më keq dhe kështu e mbyll me optimizëm analizën tënde për të ardhmen e turizmit në Shqipëri. Në këmbët e Llogarasë fara e keqe e betonit të Tiranës ka nisur të mbijë mu buzë detit. Kur je njeri mali, dëshira e disave për të patur copën e vet të betonit buzë detit

të duket qesharake, barbare dhe e frikshme. Fatmirësisht mali është më larg detit dhe rrjedhimisht edhe betonit, megjithëse betoni po mbin tashmë fuqishëm edhe në Theth e Valbonë.

Mali është parajsja e adoleshentëve. E adoleshentëve profesionistë, atyre nga 30 vjeç e lart. Siç më thonë edhe mua, me sa duket, nuk kam luajtur sa duhet kur isha çerr i vogël dhe tani po e kompensoj. Ndoshta. Kush e çan kokën për shpjegimin. Është e mrekullueshme. Për ato orë që je në mal ti e ke mendjen vetëm ku ve këmbët, te panorama magjike, mos dukesh keq përpara femrave të grupit dhe te sanduici i ngrirë që ke në

çantë. Vetëm në kthim e kupton se gjatë gjithë kësaj kohe gjithçka që të rëndon mendjen dhe shpirtin në jetën e përditshme e ke lënë në Tiranë. Në mal ti je i lirë. I lirë nga të tjerët, i lirë nga vetja.

8 janar 2017

35-vjeçares shqiptare Sonila Qesaraku dhe shokut të saj të jetës, italianit Fabio Ive iu bënë 10 muaj në Azinë e largët. Si dy backpackers të vërtetë, ata po shijojnë aventurën romantike që ëndërrohet gjithë jetën: një udhëtim pa kohë e pa kufi, pa e ditur se ç'ndodh nesër.

E derisa në rubrikën Traveler kemi botuar gjithmonë shkrime të udhëtarëve të huaj nëpër Shqipëri, këtë herë është pikërisht Sonila që përmes përshkrimit të udhëtimit të saj që ende vazhdon, kontribuoi nga Malajzia - jo vetëm me valëvitjen e flamurit shqiptar para Menara Berkembar Petronas në Kuala Lumpur, më të lartat në botë nga viti 1998 deri në 2004. **travel**

Sonila

një udhëtare shqiptare në Azi

Sonila Qesaraku

Fotot: Fabio Ive

Azia Juglindore. Udhëtim në një botë tjetër dhe brenda vetes

Udhëtimin e kam pasur gjithnjë pasion. Nuk kisha udhëtuar më parë përtej Europës (të cilën e njoh mirë). Me përjashtim të Stambollit, që e vizitova vitin e kaluar, dhe sigurisht përveç pjesës europiane shkova edhe tek pjesa aziatike. Azia më ka tërhequr gjithmonë për historinë, kulturat, traditat, fetë, disiplinat shpirtërore që janë shumë të zhvilluara në këto vende me bukuri natyrore. Mjafton të mendosh që këtu ndodhen një pjesë e madhe e 7 mrekullive të botës dhe shumë pasuri të UNESCO-s, apo njerëzit që janë shumë ndryshe nga ne, por edhe kuzhinën (shpesh në Itali hanim ushqim aziatik në restorant apo e gatuanim në shtëpi). Pas lexim-

it të tregimeve të shumë udhëtarëve dhe turistëve që shprehnin dashuri të madhe për Azinë Juglindore, isha kurioze të kuptoja çfarë kishte kaq të veçantë te kjo pjesë e botës. Prandaj me bashkëshortin tim, Fabion, vendosëm të bënim këtë udhëtim të gjatë vetëm me çantë në krah. Nuk e dinim se çfarë na priste, prandaj kishim emocione por edhe pak frikë. Ideja fillestare ishte të udhëtonim për rreth 3-4 muaj në Tajlandë, Indonezi, Singapor dhe Vietnam. Për disa gjëra ishim të sigurtë: të udhëtonim në mënyrë të ngadaltë dhe mes vendasve për t'i njohur nga afër dhe sa më mirë këto vende; të kishim liri të plotë; të mos planifikonim, por të vendosnim dita ditës; të mos kishim limite kohe; si dhe të ishim në gjendje të ndry-

Sonila Qesaraku duke mbajtur flamurin shqiptar para Kullave Binjake në kryeqytetin e Malajzisë, Kuala Lumpur

Jemi shumë të lumtur që vizituam këto vende, shumë të varfëra por me njerëz me shpirt të pasur, të qeshur e me shumë dinjitet. Fëmijët atje janë të mrekullueshem, nuk i dëgjon kurrë të qajnë apo të pretendojnë, janë shumë kuriozë dhe donin të luanin me ne.

"Vendosëm të bënim këtë udhëtim të gjatë vetëm me çantë në krah"
Në fushat e orizit në Laos

shonim plane dhe destinacione edhe në momentin e fundit.

Donim që ky udhëtim të mos ishte vetëm turistik, por një eksperiencë jete dhe udhëtim brenda vetes tonë. Flamuri shqiptar do të ishte bashkëudhëtari ynë. Donim të sillnim pak Shqipëri në Azi, duke e valëvitur atë në pikat më simbolike të këtyre vendeve. Fabio më mbështeti dhe inkurajoi për këtë, sepse i pëlqen shumë Shqipëria.

Vizat, burokraci dhe mungesë informacioni

Burokracia e vizave ishte pjesa më e bezdëshme dhe stresuese e përgatitjeve. Unë kam me pasaportë shqiptare, kurse Fabio italiane, e prandaj për të gjërat ishin më të lehta. Për vizitat njëmujore në vende si Tajlanda, atij nuk i duhej vizë, ndërsa unë e mora në konsullatën tajlandeze në Torino. Megjithatë, procedura ishte e thjeshtë dhe në mesin e kushteve ishte bileta e kthimit dhe rezervimi i hotelit. Për në Singapor nuk kisha nevojë për vizë. Kisha dëgjuar se Indonezia do t'i hiqte vizat për shqiptarët por përpara nisjes, as ambasada jonë e as ambasada indoneziane në Romë nuk dinin të më jepnin një përgjigje, kështu që e lashë të pyesja në ambasadën indoneziane në Tajlandë. Për vizën e Vietnamit aplikua të dy te konsullata në Torino e na u desh të prisnim dy javë, sepse ai është i vetmi shtet që kërkon datën e saktë të hyrjes në kufi. Mirëpo më pas e kuptuam se vizat për Vietnam mund të merreshin lehtë nga vendet aziatike, ndërsa në Tajlandë mësova se ne

"Donim që ky udhëtim të mos ishte vetëm turistik, por një eksperiencë jete dhe udhëtim brenda vetes tonë."
Në varrezat imperiale në Vietnam

shqiptarët mund të rrimë një muaj pa vizë në Indonezi.

Fërgesë shqiptare në Tajlandën e telave elektrikë të varur si në Shqipëri

Për në Tajlandë u nisëm më 12 Prill 2016 nga Milano me një ndalesë në Dubai. Mbas 12 orësh udhëtim arritëm në Phuket.

Tre ditë na u deshën të mësoheshim me temperaturat e larta dhe ndryshimin e orarit, sepse nëse ora në

Shqipëri është 08:00 e mëngjesit, këtu është 6 orë para, pra 14:00 e drekës. Aty gjetëm një atmosferë krejt tjetër nga Italia apo Shqipëria, megjithatë gjëja e parë që më ra në sy ishin telat elektrikë të lidhur sipër dhe të kryqëzuar. Me shaka i thashë Fabio: "Ateherë nuk i paskemi vetëm në Shqipëri." Ritmi i jetës ishte i ngadaltë dhe vendasi të buzëqeshur, paqësorë e shumë të sjellshëm, ndërsa ne vinim nga një Itali me njerëz shumë herë të stresuar, me ankesa për realitetin, me

"Flamuri shqiptar do të ishte bashkëudhëtari ynë. Donim të sillnim pak Shqipëri në Azi, duke e valëvitur atë në pikat më simbolike të këtyre vendeve."
Angkor, Kamboxha, një nga Shtatë Mrekullitë e Botës

"Në Indonezi, nëse je i bardhë dhe european ndjehesh VIP; të gjithë të kërkojnë dhe duan të bëjnë një foto me ty."

një ritëm jete të shpejtë e me pak kohë për veten. Ushqimi po ashtu ishte shumë i ndryshëm nga i joni. Për ne që jemi vegjetarianë ishte pak e vështirë, sepse në shumicën e pjatave ka mish dhe peshk dhe do gjë është e gatuar. Tajlandezët nuk e hanë sallatën e gjallë dhe në vend të kripës përdorin sheqer. Këto i mësuam sepse bëmë edhe një kurs kuzhine tajlandeze. Kishim provuar kuzhinë tajlandeze e aziatike në Itali, por që në fakt ishte shumë ndryshe nga ajo që provuam në Tajlandë, ndoshta sepse restorantet etnike e përshtasin gatimin me vendin ku ndodhen.

Në Tajlandë, por edhe në të gjitha vendet aziatike nuk e njonin Shqipërinë. Nuk e dinë se ku ndodhet si pozicion gjeografik, e as çfarë kulture ka. Nuk mund të thuhet e njëjta gjë për Italinë dhe italianët të cilët pëlqehen shumë në Azi. Jam munduar t'u shpjegoj se ku ndodhet atdheu im, t'u flas për njerëzit, traditat, kulturën dhe ushqimin. Kemi përgatitur gatime tradicionale shqiptare për familjet vendase që na ftonin në Indonezi, Vietnam, Kamboxha e Malajzi. Ishin gatime të thjeshta, sepse jo gjithmonë këtu gjenden përbërësit, si dhe mungon furra, por fërgesa dhe hallva janë pëlqyer shumë.

I bardhë + Europian = VIP në Indonezi

Indonezia është vendi i dytë që vizituam dhe atë do ta mbajmë mend gjithmonë (natyrisht përveç pasurive natyrore, ushqimit, pëlhurave batik të njohura në të gjithë botën) për intervistat e

Të vizitosh Malajzinë është si të vizitosh Malajzinë, Kinën dhe Indinë sëbashku. Prandaj ndejtëm atje për 3 ditë, e jo 3 si e kishim planifikuar.

Sonila: Duke punuar në pc për faqen tonë të udhëtimit "Travelling with Sonila", në plazh, ishulli Langkawi, Malajzi.

shumta që na kanë bërë, për projektet shkollore dhe për fotot e shumta që njerëzit donin të bënin me ne. Në Indonezi, nëse je i bardhë dhe european ndjehesh VIP; të gjithë të kërkojnë dhe duan të bëjnë një foto me ty.

Myslimanët, kinezët dhe indianët e Malajzisë

Në Singapor takuam udhëtarë që vinin nga Malajzia, të cilët na këshilluan ta vizitonim edhe pse ai vend ishte në

planet tona fillestare, por aty shkohej për 30 minuta me autobus. Asnjëri nuk kishim nevojë për vizë për një periudhë 3 mujore. Atëherë thamë, jemi të lirë, nuk kemi limite kohe dhe itinerare të përcaktuara, përse jo, le ta shohim Malajzinë për 3 ditë, nëse na pëlqen vazhdojmë ta vizitojmë, nëse jo vazhdojmë më tej udhëtimin në Vietnam.

Malajzia na la menjëherë mbresa shumë pozitive. Një shoqëri multikul-

"Në Tajlandë, por edhe në të gjitha vendet aziatike nuk e njonin Shqipërinë. Nuk e dinë se ku ndodhet si pozicion gjeografik, e as çfarë kulture ka"

turore e përbërë nga tre komunitete që bashkëjetojnë në paqe: komuniteti malez mysliman, ai kinez dhe indian. Praktikisht të vizitosh Malajzinë është sikur të vizitosh Malajzinë, Kinën dhe Indinë sëbashku. E ku ka me bukur! Njerëzit me tipare nga më të ndryshmet, pasuritë arkitekturore koloniale, larmia e institucioneve të ndryshme të kultit, shumëllojshmëria e ushqimit, e veshjeve dhe e bukurive natyrore e bëjnë Malajzinë një nga vendet tona të preferuara. Prandaj ndejtëm atje 40 ditë, e jo 3 si e kishim planifikuar. Kjo është bukuria e një udhëtimi, liria për të vendosur sa mund të rrish diku, liria për të ndryshuar mendje nëse një vend nuk të pëlqen apo për të shkuar në një vend të paplanifikuar. Ashtu si në Malajzi, nuk planifikonim të shkonim në Laos dhe Kamboxha, por shumë rrethana na çuan atje dhe nuk jemi penduar, përkundrazi. Si shqiptare, viza njëmujore për në Laos dhe Kamboxha merrej pa problem në kufi. Jemi shumë të lumtur

që vizituam këto dy vende, nga më të veçantët dhe më origjinalët, me natyrë të bukur dhe të paprekur nga dora e njeriut, me dheun e kuqerremtë, e me njerëz që jetojnë akoma në shtëpi të vogla prej bambuje, që lahen

akoma në lumë, me fëmijë që shkojnë vetë në shkollë dhe luajnë këmbëzbathur - vende ku duket sikur ka ndalur koha. Vende shumë të varfëra por me njerëz me shpirt të pasur, të qeshur e me shumë dinjitet. Fëmijët atje janë të mrekullueshëm, nuk i dëgjon kurrë të qajnë apo të pretendojnë, janë shumë kuriozë dhe donin të luanin me ne.

Pionierët vietnamezë me shall të kuq si në Shqipërinë e fëmijërisë

Më shumë se anjë vend tjetër, Vietnamit më kujtoi fëmijërinë. Vietnamit është vend komunist, arkitektura a pallateve, flamujt me drapër e çekan të varur gjithandej, fëmijët e shkollave me shallin e kuq në qafë, këngët ma patosin nacionalisto-komunist, veshjet, bunkerët e shpërndarë gjithandej - të gjitha këto më kujtonin Shqipërinë e fëmijërisë. Megjithatë, Vietnamit është vend i mrekullueshëm. Atje

shijam ushqimin më të mirë, më të larmishëm e më të shëndetshëm nga të gjithë vendet e Azisë Juglindore dhe një mikëpritje të jashtëzakonshme.

Mos na pyesni se kur do të kthehemi

Azia Juglindore na rezultoi si destinacioni më i sigurtë për një udhëtim si ky i yni, e për këtë ua rekomandojmë të gjithëve. Njerëzit janë shumë të sjellshëm, të buzëqeshur dhe të ndihmues nëse ke nevojë. Është edhe një nga destinacionet më të lira për të udhëtuar, fjetur dhe ngrënë. Çdo gjë kushton shumë më lirë se në Europë. Në pjesën më të madhe të vendeve aziatike (me përjashtim të Tajlandës dhe Laosit), gati të gjithë flasin anglisht, kështu që komunikimi është i lehtë. Sigurisht që të udhëtosh në Azi nuk është njësoj si të udhëtosh në Europë përse i përket shërbimeve. Këtu duhet të vish pa pretendime, me shpirt përshtatjeje dhe fleksibilitet. Gjithashtu përse i përket kulturave dhe mentalitetit duhet ardhur pa paragjykime, me mendje të hapur dhe me një qasje pozitive për të mësuar dhe respektuar kulturat dhe traditat e këtyre vendeve. Çdo udhëtim është personal, varet te njeriu, çfarë kërkon nga një udhëtim, çfarë vendesh ka vizituar me parë, sa pritshmëri ka dhe sigurisht se nga ç'kulturë dhe tradita vjen. Qenia shqiptare me siguri ka ndikuar në mënyrën se si i kam parë dhe përjetuar gjërat, empatia që kam krijuar me vendasit, por edhe te mënyra e trasmetimit të emocioneve përmes faqes tonë të udhëtimit 3-gjuhëshe në Facebook "**Travelling with Sonila**". Shkrimtari kilian Luis Sepúlveda thotë se "Të udhëtosh është të ecësh drejt horizontit, të takosh tjetrin, të njohësh, të zbulosh e të kthehesh më i pasur se ishe në fillim të rrugëtimit". Edhe ne shpresojmë, që kur të kthehemi (edhe pse ende nuk e dimë se kur) nga ky udhëtim shumëmuor, të jemi shumë më të pasur nga ana kulturore, shpirtërore dhe mendore se sa ishim para se të niseshim.

TA SHPËTOJMË KODRËN E DIELLIT

Të vetëdijshëm se jetojnë pranë një mrekullie natyrore siç është masivi i malit Sharr, që prek edhe qytetin, të ndërjegjshëm për rëndësinë shëndetësore, ekologjike, turistike dhe ekonomike që ka Kodra e Diellit. Të brengosur nga mosinvestimi, përdhosja e qendrës turistike, dikur ndër më të njohurat e ish-Jugosllavisë, e lënë në haresë nga ana e institucioneve lokale dhe shtetërore, inicuesit që dëshirojnë ta shohin Kodrën e Diellit sa më mirë, më të përparuar, më të shfrytëzueshme në çdo aspekt dhe ngrejë zërin për gjithçka të keqe që i ndodhë këtij kapaciteti turistik.

Kjo qendër filloi të zhvillohet prej nga formimi i seksionit të parë të skijimit, i ashtuquajtur Mali Sharr, në vitin 1934, po në atë vit u organizuan garat e para të skijimit. Në vitin 1936 vendosen gurrë themelet e para në këtë qendër turistike, ku më pas merr edhe zhvillimin e saj dhe rritje të resurseve turistike. Nga vitet e dyzeta kjo qendër filloi të merr një pamje të vërtetë të një qendre skijimi, ku në vitin 1947 ndërtohet ski-lifti i parë, që më pas ky investim lehtësoi skijatorët vendas që të organizojnë garat e para kombëtare të ish-Jugosllavisë, e quajtur "Kupa e Sharrit". Gjatë viteve të pesëdhjeta zhvilloi kapacitetin turistik me objekte hotelerike, ku më vonë që nga 1962 deri 1965 vendoset në funksion teleferiku i cili lidh qytetin e Tetovës me Qendrën turistike "Kodra e Diellit". Vitet e shtatëdhjeta deri në nëntëdhjetat ishin kohërat e arta që qendra pësoi zhvillimin më të madh turistik, që e shëndroi atë në një qendër turistike ballkanike. Me fillimin e pluralizmit pësoi faza e parë e shkatërimit, e cila zgjati deri në vitet e para të shekullit 21, më saktësisht deri në vitin 2005, ku prej këtij viti kjo qendër turistike u la plotësisht në haresë.

Të mbledhur nën organizimin qytetar "Ta shpëtojmë Kodrën e Diellit" nismëtarët shprehin hidhërimin për katandisjen e kësaj qendre turistike që i është bërë tani e 15 vite me radhë. Grupi inicues paralajmëron fillimin e një fushate me moton "Ta shpëtojmë Kodrën e Diellit" të cilët premtuan se nuk do të qëndrojnë duarkryq dhe të shikojnë se si autoritetet vazhdojnë ta keqpërdorin këtë qendër turistike nga e cila më së shumti përfitojnë qytetarët e Tetovës dhe ata të fshatërave përreth malit Sharr. Veprimet e tyre do të jenë nga më të ndryshmet, duke filluar me takime, konsultime, analiza, pa lënë anash edhe protestat konkrete.

Ata u bëjnë thirrje të gjithë qytetarëve, intelektualëve, juristëve, ekonomistëve, ekspertëve të turizmit që të ju bashkangjiten dhe të ofrojnë kontributin e tyre në drejtim të **SHPËTIMIT TË KODRËS SË DIELLIT!**

*You can almost
hear the evening fall...*

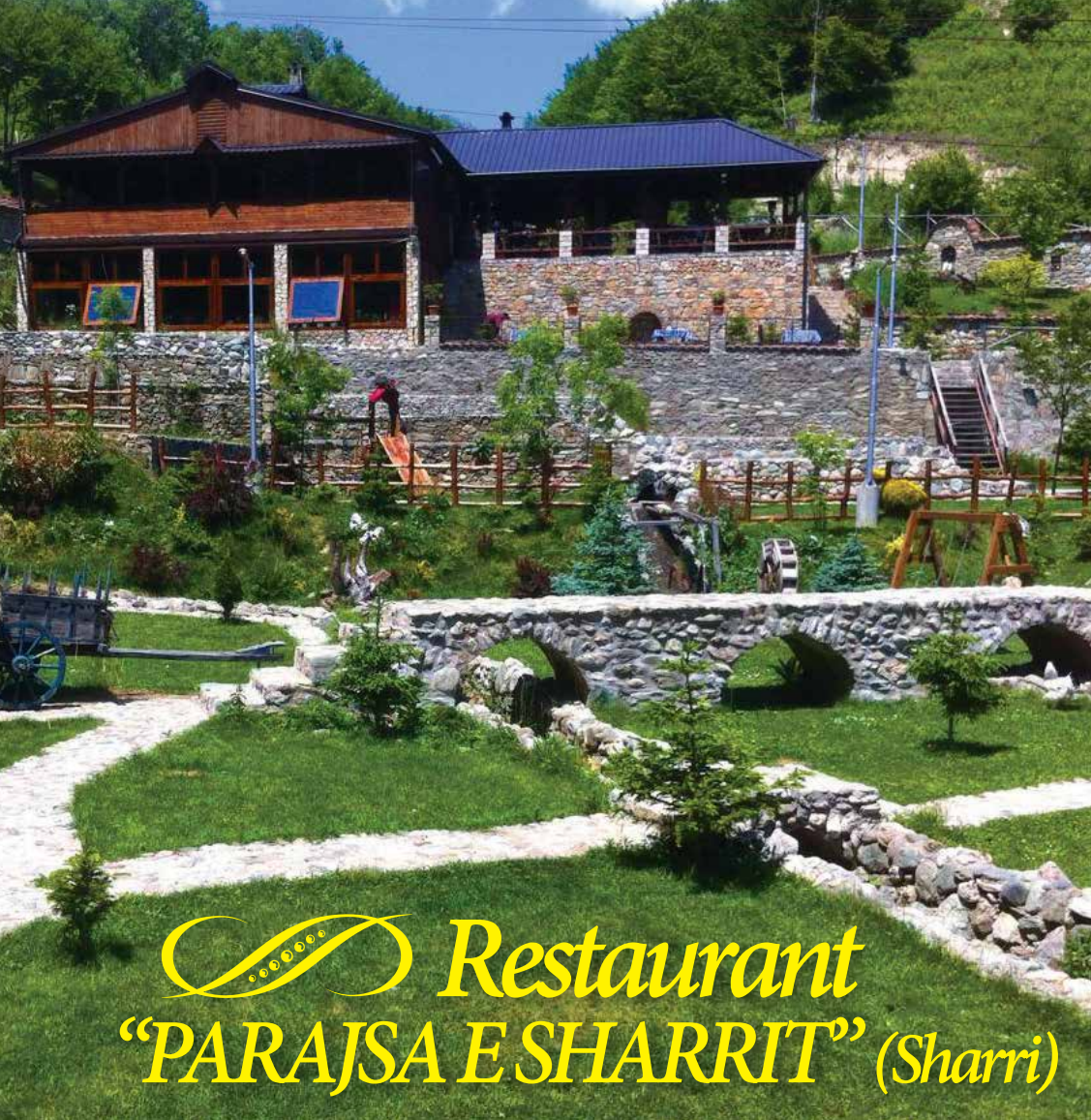

RESORT MAVROVO

· HOTEL BISTRA · HOTEL LODGE · HOTEL SPORT ·
www.bistra.com www.skimavrovo.com

Welcome

Restaurant "PARAJSA E SHARRIT" (Sharri)

Jeni lodhur nga zhurma e qytetit? Dëshironi t'i jepni vetes një pushim të këndshëm? Do të donit që të ndjeni freskinë e natyrës dhe të relaksoni veten tuaj?

Restaurant "PARAJSA E SHARRIT" është vendi ideal për ju. Hapësira malore, bukuritë natyrore, uji i ftohtë i Sharrit, pastërtia e ajrit, shërbimi profesional, mikpritja, janë karakteristikat që qëndrimin tuaj këtu do t'ua bëjnë të paharrueshëm dhe të veçantë dhe do të ndjeheni sikur jeni në parajsë.

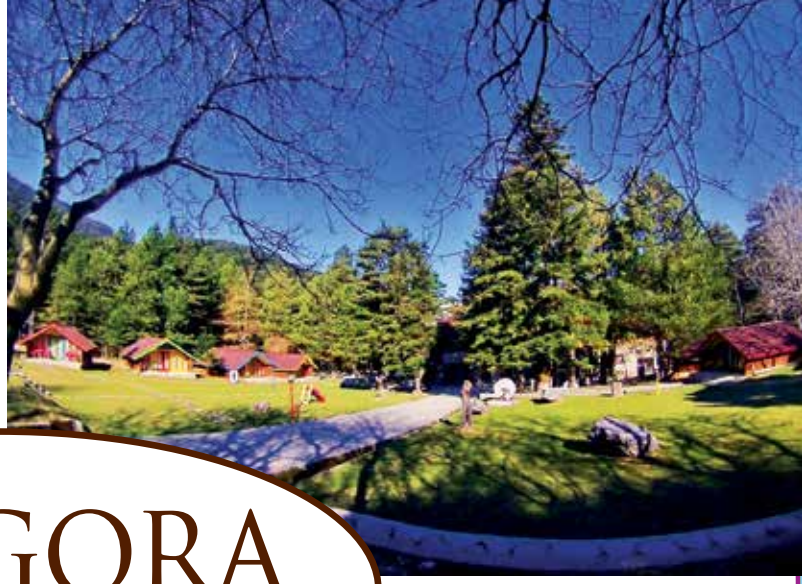
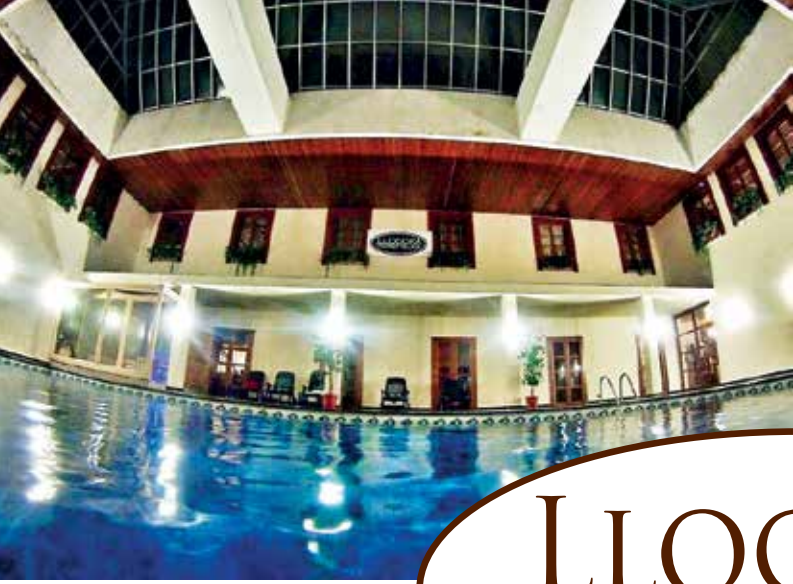
Restaurant "PARAJSA E SHARRIT" ofron meny të pasur ushqimore edhe atë: peshk, ushqim tradicional, të gjitha llojet e ushqimeve në skarrë, pije freskuese etj.

E veçanta e këtij restoranti qëndron në mundësinë e organizimit të solemniteteve, takime të ndryshme biznesi, mirëpret delegacione qeveritare, vizita të nga personalitete të shquara, si ato vendas edhe ato të jashtëm si dhe mikëpritje të ngrohtë për të gjithë klientët.

**Adresa: Lisec, Tetove
Pronar Mazllam Hasani**

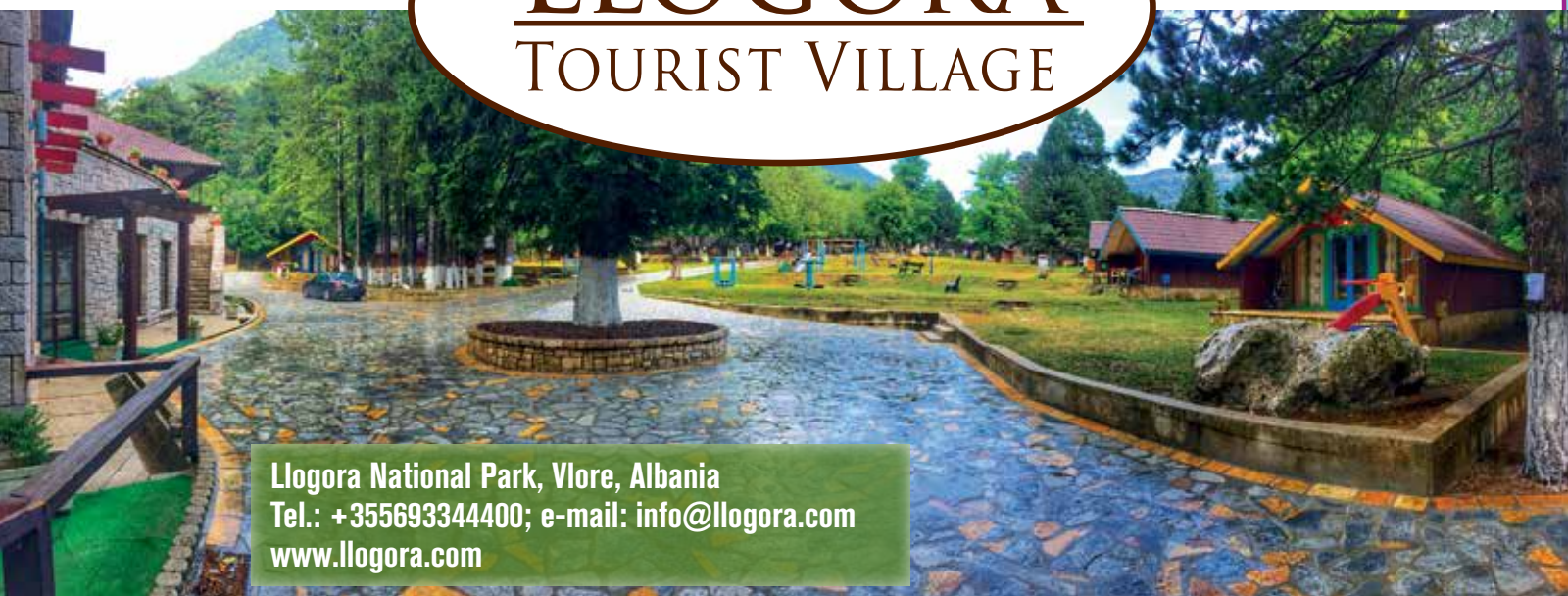
070256 627

LLOGORA

TOURIST VILLAGE

Llogora National Park, Vlore, Albania
Tel.: +355693344400; e-mail: info@llogora.com
www.llogora.com

Fshati Turistik Llogora ndodhet në zemer të Parkut Kombetar Llogora. Ajo ka një sipërfaqe prej 1.2 ha. Në brëndësi të saj ndodhen 16 vila druri, hotel 4 katësh me pishinë të brëndshme, Beer Club, Tavernë, Restorant, Bar, fushë basketbollli, sallë konferencash dhe 2 salla të vogla të cilat mund të përdoren për festa të vogla familjare ose mbledhje.

Në stinen e verës kur temperaturat janë të larta në qytetet e tjera të shqipërisë, në Llogora temperatura gjatë ditës është 10 gradë Celcius më e ulët, ndërsa gjatë natës arrijnë 10-12 gradë Celcius. Kjo ju jep një freski gjatë gjithë ditës dhe një gjumë të ëmbël gjatë natës. Ndërsa në periudhën e dimrit Fshati Turistik Llogora mbulohet nga dëborat. Në brëndësi të territorit tonë shetisin të lirë drera dhe sorkadhe të cilat ju bejnë pushimet tuaja akoma më magjike.

 Llogora Tourist Village

made in albania

travel supplement

 This project is funded by the European Union

 Slow Food®

 ESSEDRA
Economic, Sustainable Social
Development in Rural Areas

 Ark of Taste

ARKA E SHIJES NE SHOQPERI
THE ARK OF TASTE IN ALBANIA
L'ARCA DEL GUSTO IN ALBANIA

 cesvi

 VS

 COOPERAZIONE ALLE SCIENZE LOCALI

 pro permet

Hotel Adriatik, Një histori sukseesi 60-vjeçare

 Durrësi është i qetë si qytet. Kurrë s'ka pasur atë zhurmën e metropoleve të mëdha. Ndoshta këtë qetësi, ia imponon edhe deti. Ose, ose nga ana tjetër mendoj se ia imponon historia e tij, një histori aq e hershme që fle dhe zgjohet çdo ditë nën rrënojat arkeologjike që e karakterizojnë.

Në fakt duket sikur historia dhe deti në këtë qytet janë të harmonizuara bashkë kur mendon që në bregdetin e gjirit të Durrësit u krijua qendra e parë me emrin Dyrrah e themeluar nga dy mbretër me origjinë Ilire me emrin Dyrrah dhe Epidamn.

Sot, me një histori mbi supe, Durrësi qëndron krenar si një nga qytetet më të rëndësishme të Shqipërisë, me portin më të madh të vendit dhe më të vjetër të Evropës, pikë njeje e të gjitha trasporteve, pjesë hyrëse e korridorit të 8-ë, i konsideruar si "Taverna e Adriatikut" për mikpritjen e turistëve, qendër për tregtinë me jashtë, trashëgimi kulturore të çdo periudhe, dhe me një jetëgjatësi 3000 vjeçare.

Më kanë thënë që Hotel Adriatik***** është fiks në buzë të detit. Më kanë thënë edhe që pamja e dallgëve të trazuara në ditët e ftohta, nga dhomat e hotelit është për të mos u humbur. Si turist i përkushtuar kam bërë kërkimet e mia dhe kam mbetur i habitur që për Shqipëtarët është fat që tashmë ai vend është i hapur për të gjithë. Dikur vizitohej vetëm nga të huajt, zyrtarët e lartë, diplomatët të njohur. Edhe këta normalisht duhet të gëzonin një status të caktuar për të qëndruar aty. Hoteli është lehtësisht i dallueshëm. Nuk dua të shpreh ndjenja apo

 Hotel Adriatik, a 60 year history of success!!

Everyone who has visited Albania, has been or at least has heard of the antic city of Durres. A city facing the Adriatic Sea, with a rich history and the entry gate of the country for centuries. Built by two Illyrians kings Dyrrah and Epidam, the city has stayed strong in his antic roots. It has been for a long time the cultural and economical center of the country. The Adriatik Hotel, was the first hotel build in Durres, 60 years ago by the communist regime, for the foreign tourists that visited Albania of that period. The hotel, with its unique architecture, its position near by the sea was a comfortable place for its purpose. No Albanian citizen was allowed to enter the hotel, not to imagine to have its vacations there. The hotel become soon an iconic place for the city. It was surround with mystery, myths and a dark curtain that keep the secrets of this hotel for a long time. And continued to be mysterious for the public until the fall of communism. Now the times have changed. The city has changed and so has the hotel. It has opened his doors to the Albanian people showing them the mystery that had surround him during that time. It has been renovated during the years but hasn't lost its unique form. If you are someone who is visiting Durres, Adriatik Hotel is a must to see. Not only for its rich history but also for the services the hotel offers. The hotel is located near the beach, with majority of its rooms facing the sea and offering a fantastic view. The tranquility of this place will fill you with peace and hope. In the front entrance is a big parking lot and near to it a wonderful garden.

 mendime surreale por ai vend sikur fsheh diçka mistike, por që me kalimin e viteve mistikja është përçafuar me modernen.

Më pëlqen ajo logoja në hyrje dhe në majë të ndërtesës. Duket sikur ta imponon bindshëm, atë emër "Hotel Adriatik*****". Ky vend ka një parkim të madh me kapacitet 100 vende. Në pjesën e sipërme të parkimit, në zonën VIP shikon automjete të çdo lloj marke dhe superluksoze. E sigurt që edhe klientët janë intelektualë dhe njerëz të rëndësishëm.

Në krahun e majtë të zënë sytë menjëherë një pishinë të madhe dhe zëra të rinjsh që i gëzohen asaj dite të ngrohtë. Pishina ka një bar në mes të saj. Shikon përreth barit karrige të gjata, njerëz që bisedojnë me dëshirë me njeri-tjetrin, të tjerë që ndjekin ritmin e muzikës, ka nga ata që parapëlqejnë të shijojnë një kafe por edhe të tjerë me kokteje shumëngjyrësh nëpër duar.

Pishina është e rrethuar nga një kopësht i vërtetë. Në pamje të parë duket shumë çlodhës. Palma të gjata, lule shumëngjyrëshe, tulipanë nga më të ndryshmit shtrihen përgjatë gjithë kopshtit.

Nga ana tjetër pastaj ndodhet një fushë tenisi, ku në ditë të ndryshme të javës gjen njerëz që e kanë pasion atë. Në fakt si i vetmi hotel në Durrës që ofron një fushë tenisi, është vendi ideal për fansat e tenisit, një kafe me pamje nga deti dhe gati për lojë.

Përpara shkallëve të bardha qendron një zotëri i veshur me kostum, i qeshur që të ofron ndihmën për të të shoqëruar brënda dhe për të mbajtur valixhen. Në hollin e hotelit të bën menjëherë përshtypje ambienti i ngrohtë. Çdo gjë është elegante, ambiente komode dhe një muzikë e lehtë në sfond duket sikur e sjell ëmbël zhurmën e dallgëve të detit brenda. Ekspozitorët e vendosura në të dyja anët e hollit duket sikur i japin jetë historisë së hotelit ndër vite, që nga 1957. I quajtur ndryshe kati "Marubi" të ofron një galeri të fotove bardhë e zi nga koleksioni i rrallë i familjes Marubi. Në reception është dikush që të buzëqesh këndshëm dhe ofrohet të të ndihmojë në lidhje me hotelin, restorantin apo dhomat konkrete. Ka dhoma që shohin direkt mbi kopësht, mbi fushën e tenisit dhe të tjera nga pishina. Ndërsa shumica e dhomave kanë pamje të mrekullueshme nga deti Adriatik.

Pasi dielli luan me ngjyrat në perëndim sikur po krijon një tablo të

 The palm trees, pines, decorative trees, the colorful flowers make the garden a perfect place to rest and having a relaxing time. Near to it is a tennis pitch, were the enthusiast players of the game can play some rounds of tennis, just to warm up. It is a perfect place for sport lovers. Also there is a big pool were clients can escape the hot temperatures of summer. The pool is a great spot to swim, dance, drink something cold from the bar next to it and have a wonderful time with your friend, family and loved ones. Inside the hotel, the atmosphere is welcoming. The hall is full of picture by the famous Photo-studio Marubi. The entire floor is named in honor of the dynasty Marubi, a known family in Shkodra, as the first photo studio of Albania and has a rich collection of photos portraying Albania history of 20th century. Down stairs there are the Apollonia restaurant, named as the antic city of Apollonia and bar Illiria, named as the antic name of Albania. The two places offer an outstanding view of the sea, where traditional food is combined with international food offering various tastes and delicious meals. The bar of the hotel is a place where everyone can enjoy a coffee near the sea and in the afternoons can drink some bears with his friends in a welcoming atmosphere and a beautiful sunset. The restaurant and the bar are a great place to escape the noisy cities and to enjoy a great meal and a drink with your loved ones. The hotel is also known for its conference room, where during the lasts years has attended some important ones. In the hall you can see the photos of well-known political leaders and some important

re peisazhesh çdo ditë, ndizen dritat e portit duke e dhënë tjetër atmosferë ndjellëse natës. Sapo zbret shkallët e hollit në të dyja anët ndodhen emra të njohur për shqiptarët, të vendosura në hyrje të restorantëve Iliria dhe Apollonia. I pari është restorant all inclusive në të cilin shërbehet mëngjesi. Po të mos e kisha pare me sytë e mi nuk do ta besoja që aty mund ta gjeje vetën një shqiptar, një italian, një amerikan, një anglez, një rus. Me pak fjalë nga të gjitha anët e globit gjithkush mund të gjejë veten në mëngjesin e tij karakteristik.

Nga ana tjetër ndodhet Bar-Restorant Apollonia. Shumë elegant, të kombinuara me shije ngjyrat alternojnë aq këndshëm një bar dhe restorant "ala carte". Në të dyja restorantet ajo që bie në sy është gjallëria, gjallëria e njerëzve, e stafit, e ambienteve. Asgjë nuk të kënaq më shumë sesa ajo buzëqeshje e personit që të pret dhe të thotë "Mirë-serdhët në Hotel Adriatik****".

Ajo që e dallon këtë vend është vendndodhja në rradhë të pare, përveç kësaj ushqimi i mrekullueshëm dhe mbi të gjitha i freskët. Aq e bukur është ajo pjata sikur duket që është punuar me ditë e tëra për ta realizuar.

Në vizionin e këtij hoteli ka qenë që në vitin 2003 mbajtja e konferencave, seminareve, workshop-eve në rang kombëtar dhe sidomos ndërkombëtar. Vizione, të cilat më punë dhe vullnet janë realizuar dhe madje i kanë tejkaluar pritshmëritë. Holli i hotelit të ofron dëshmi fotosh të të gjithë personaliteteve që kanë vizituar hotelin, kanë zhvilluar takimet e tyre të rëndësishme dhe janë akomoduar në këtë vend. Hoteli disponon katër salla të mirëpajisura konferencash.

Në momentin e parë që del tek veranda e hotelit surprizohesh sesa afër është deti. Fiks siç thuhet "në këmbët e tua". Rëra e ngrohtë, pijet

personalities who have stayed as guests in the hotel or have attended the conferences. During the summer the clients can take sunshine in the beach umbrellas reserved for them and meanwhile can enjoy a cold cocktail or read a book in their chair beach. The staff of the hotel is a dedicated one. Always taking care of their costumers, looking forward to fulfill their needs and are motivated to offer the best service always smiling and very respectful to their clients. Hotel Adriatik is the place that everyone MUST visit. You will find there what you are looking for your vacations. For more information you can visit the website of the hotel.

He ndryshme nga të dy baret verorë dhe muzika melodioze janë kombinimi perfekt. Rehatshëm e gjen veten në një dyshek në çadrën e rezervuar ekskluzivisht për ty, me një koktej të përgatitur nga Barman-et në të djaja anët e hotelit me fruta të freskëta.

Kur nata bie dhe ti dëshiron të bësh diçka më të veçantë, mund të rezervosh një vend në Lounge Bar-in e hotelit të pozicionuar në katin e 4-t. Një muzikë soft të përkëdhel dëgjimin, dikush të shoqëron në tarracën e jashtme dhe në tavolinën përkatëse pa hezituar të buzëqeshë, ashtu siç kanë bërë të gjithë që ditën e parë të ardhur këtu. Ti ndihesh aq komod i rrethuar nga njerëz të veshur bukur, të lirshëm në biseda, në atë tarracë ku ajo që ta kënaq më shumë shpirtin është ai filladi që vjen nga deti e të bën të përhumbesh në mendime.

Adriatiku është i veçantë gjithmonë!

I veçantë për pozicionin pak metra nga bregu, afër portit më të madh dhe të rëndësishëm në vend, afër aeroportit të Shqipërisë; i veçantë për ushqimin e shijshëm, të shëndetshëm ku çdo pjatë të kënaq syrin dhe pastaj shijohet; i veçantë për arsye të atyre njerëzve aq miqësorë dhe të përkushtuar që të buzëqeshin, vetëofrohen për ndihmë pa hezitim; për atë staf që vepron si një trup i vetëm, që bashkëpunon, përpiqet të përparojë dhe ka vullnet; i veçantë për sigurinë e atij hoteli e zotuar 24 orë/7 ditë të javës për ta kryer detyrën me devotshmëri dhe të sigurojë për të gjithë një pushim komod; i veçantë për çdo ambient, secili i rëndësishëm dhe të gjitha së bashku të kombinuara me stil, elegancë dhe shije; i veçantë për historinë e gjatë që kur e dëgjon të duket e rrallë po ja që është reale.

Këto dhe të gjitha të tjerat na detyrojnë dhe motivojnë që të punojmë fort për të realizuar çdo vit pritshmëritë, për tu përmisuar, për të qenë inovativ me shikimin nga e ardhmja.

Hotel Adriatik nuk ka konkurent, konkurenti i vetëm është vetvetja, që çdo vit të gjithë ata që punuan fort për të përmbushur aspiratat dhe vizionin e tyre, ta shikojnë të shpirtëzuar aty!!!!!!!

Rruga Pavarësia, Durrës, AL

Tel: +355 52 260 850

Cel: +355 69 2021778

Fax: +355 52 260 855

Info@adriatikhotel.com

www.adriatikhotel.com

Fier

Adriana Mile

“Festa e Gjelijt të Detit”

Zhvendos Turin etnokulturor “Hajd dalim nga Myzeqeja” në

Cakran

Adriana Mile

BASHKIA FIER

Pak udhëtim

Për të shkuar në Njësinë Cakran të Fierit duhet të udhëtosh në dy rrugë të ndryshme; njëra është rruga e vjetër që shkon në të majtë të Qafës së Kshovicës dhe tjetra përgjatë autostradës Fier-Tepelenë. Rruga në të majtë të Qafës së Kshovicës është e gjatë nja 17 km, me shumë dredha e plot gjelbërim. Kështu që nëse syri të do pak qetësi dhe bukuri natyre, pa hezitim futju kësaj rruge të mbushur plot ullinj në të dy anët e saj.

Cakrani është Njësia më e madhe Administrative e Bashkisë Fier dhe ndodhet në pjesën Jug-Lindore të saj, me një pozitë gjeografike të favorshme midis Vjosës dhe Gjanicës dhe me një rieliev jo fort malor që të fal pamje të mrekullueshme spektakolare të kodrave të mbushura me ullinj plot hijeshi e të fushave të pakta të mbjella me vreshta e perime.

Rruga deri në zemër të Cakranit është e gjitha e shtruar dhe mund të udhëtosh me çdo lloj mjeti. Përgjatë saj mund të gesh lokale të shumtë mjaft të preferuar për fierakët e më gjerë për gatimet tradicionale.

Nëse do të udhëtosh aty nga muaji tetor, nëntor dhe fillim janari, ajo që të bie sy dëndur janë tufat e mëdha të kaponjve të detit të përhapura gjithandej në të gjitha ullishtat e kësaj zone.

Dhe ata kaponj nuk janë si gjithë të tjetër, janë kaponj Cakrani, të rritur me ullinj, aq të kërkuar në të gjithë konsumatorët shqiptarë.

“Festa e Gjelit të Detit” - në kuadër të turit etnokulturor

Duke qënë se Cakrani i përketë trevës së Mallakastës, Bashkia Fier la “pak mënjane” Myzeqenë e Turit të Madh Etnokulturor “Hajd dalim nga Myzeqeja” dhe iu përshtat zonës me “Festën e Gjelit të Detit”, e cila u zhvillua në 2 dhjetor. Kohë më të mirë për të promovuar mbretin e Cakranit, Gjelin e Detit nuk kishte!

Ideja ishte e vetë Kryetarit të Bashkisë Armando Subashi për të

“Festa e Gjelit të Detit”

Cakran

Turi i madh etnokulturor

promovuar fuqishëm këtë sukses të fermerit cakranjot, krahas kultivimit të ullishtave ku janë kampion! “Është një shpend që rritet për merak në mënyrë natyrore nga cakranjotët dhe ia vlen ta promovojmë dhe të ftojme të gjithë fierakët e më gjerë të blejnë në këtë zonë” thotë kryebashkiaku Subashi.

Festa u zhvillua në fushën e madhe sportive të Cakranit e cila ishte mbushur plot me vizitorë, banorë dhe fermerë të shumtë. Bashkia Fier e kishte fokusuar festën në 4 drejtime: promovimin e Gjelit të Detit, të prodhimeve të fermerëve cakranjotë, të gatimeve fantastike të zonës dhe trashëgimisë shpirtërore.

Gjeli i detit, Mbreti i Cakranit

Në një vend të dukshëm dhe të gjerë, organizatorët kishin vendosur kaponjtë e 15 fermerëve më të suksesshëm në mbarështimin e gjelit të detit në zonën e Cakranit. Tufat e tyre shkonin deri në 500 krerë. Në qafën e cdo gjeli varej medaljoni i peshës dhe për çdo tufë ishte dalluar “mbreti i tufës”. Komisioni i Festës pas peshimit të mbi 150 gjelave zgjodhi “Mbretin e Cakranit” gjelin 11 kilogramësh i rritur nga fermeri Nimet Bushi, kurorën e të cilit e vuri vetë kryebashkiaku Subashi.

Panairt

Administratori Tonin Xhelaj dhe gjithë administrata e tij kishin sjellë atë ditë në panairin e produkteve të gjithë fermerët më të suksesshëm të zonës në prodhimin e bulmetit, të ullirit dhe përpunimit të tij, të agrumeve, të mjaltit, të verës dhe rakisë. Në atë panair të kënaqej syri me prodhimet e zonës si në asnjë vend tjetër.

Ndërsa nxënësit e shkollave “Mustafa Hoxha”, “Veiz Myslymi” “Tefik Dautaj” dhe “Qemal Mehmetaj” kishin krijuar një muze të madh etnokulturor me gjetjet e vjetra nga gjyshet dhe stërgjyshet e tyre. Aty gjeje gjithë Cakranin e 100 viteve të fundit.

Por dhe gjithë gatimet fantastike të zonës, ashtu të freskëta duke filluar që nga djathi i njomë, gjalpi që s’ka të krahasuar, ullinj të kalinjotë të mrekullueshëm, kaposhin e detit, lakrorin dhe brushtullën. Nëpër tavolinat e tyre të mbushura plot, të gjithë i ngjyen duart me shije dhe pa merak.

Në një cep të festës, grupi i burrave të isopolifonisë mal-lakstriote me ison e tyre tërhoqën gjithë vizitorët në sofrën e tyre që nga më i thjeshti deri tek kryebashkiaku Subashi që nuk nguroi të mbante ison.

Elvi Kote ©

© Enea Verija

© Enea Verija

© Enea Verija

Cakrani, destinacion i turizmit historik dhe natyror

Cakrani është vendi ku takohen tre "stacione" të rëndësishme arkeologjike: Thikëza, Mashkjeza dhe Gurëzeza. Por mbi të gjitha ai identifikohet me Gurëzezën

Gurëzeza

Sapo futesh në qendër të Cakranit syri nuk të shpëton majën më të lartë të zonës, Gurëzezën, vendin me aq shumë histori ilire dhe bukuri natyrore, po aq shumë pak të rrahur nga vizitorët dhe jashtë cdo harte turizmi apo axhende të ndonjë agjencie turistike. Gurëzeza ka qenë një qytet antik dhe mesjetar dhe u quajt kështu për shkak të gurëve bituminozë me ngjyrë të errët që ndodheshin në faqet e kodrës apo të malit të Cakranit. Dhjetra vite para Krishtit, ajo kishte një sipërfaqe prej 23 ha dhe ngrihej mbi shpatin jugor të kodrës prej 508 m të lartë. Për këtë arsye ajo quhet edhe "Qafa e Llogarasë e Cakranit".

Arkeologut thonw, se qyteti i dikurshëm i Gurëzezës kishte si funksion të kontrollonte rrugën Apoloni-Bylis, fushën e sotme të

Cakranit dhe luginën e Gjanicës dhe zotëronte një ekonomi të zhvilluar zejtare-tregtare dhe mendohet të jetë shkatërruar gjatë luftës së tretë iliro-romake, diku në vitin 167 p.k.

Sot, ky ish qytet ilir qëndron aty në majë të malit të Cakranit, me histori të futur në thellë nëntokë, i pazbuluar ende dhe i pa eksploruar nga shqiptarët dhe guidat turistike. Aty sot gjen vetëm pak nga themelet e atij qyteti që dikur kishte një sipërfaqe prej 23 ha.

Për të shkuar deri në Gurëzezë, të duhet të shkosh anës malit, një rrugë gati natyrore, e pashtuar, e gërryer herë herë thellë nga ujrat që rrjedhin nga lartësitë, ndërsa faqet e malit janë të veshura plot gjelbërim, plotë pisha që qëndrojnë jeshil gjithë kohës e të kënaqin pa fund me erën e rrëshirës. Të shkosh atje është mrekullia vetë, i ngjan një udhëtimi fantastic peligrinazhi, që ka brenda bukurinë, lodhjen, aventurën, sportin, por dhe të papriturat e një vendi 510 metra lartësi dhe të braktisur totalisht nga banorët. Rrugës tek tuk mund të rastisësh ndonjë bari që nuk përton të udhëheq drejt majës. Aty në majë, është një heshtje totale, mrekullia vetë. Aty toka dhe qielli janë një. Aty degjohet vetëm perëndia dhe historia! Dhe e gjithë kjo mrekulli arkeologjike dhe natyrore aq shumë pa e njohur!

Brunilda Liçaj

Një ditë në Ateljenë “Cecile & Albana”

Ishte një ditë e ftohtë janari, kur vizitova Ateljenë “Cecile & Albana”. E vendosur në një apartament të vogël diku në qendër të Tiranës, nuk kishte asgjë të ngjashme me punishtet e artizanatit që kisha vizituar gjatë udhëtimeve të mia, kudo nëpër Shqipëri.

Një shpërthim ngjyrash që ngrohnin ambientin, ku e kuqja mbizotëronte, më bënë të harroja acarin jashtë. M’u desh pak kohë të sodisja rreth e rrotull dhomës, orenditë të cilat dukej se i përkisnin brezave të ndryshëm. Format, ngjyrat, gdhendjet e pafundme, më sollën ndërmend një pjesë të muzeve etnografikë, por tashmë në miniaturë. Objekte nga veriu e jugu, prej druri e bronxi, të cilat kombinoheshin bukur me “stolitë e reja të markës” “Cecile & Albana”.

“Cecile & Albana” është historia e një takimi midis dy grave, dy kulturave, dy vendeve. Produktet e markës përbëhen prej çantave dhe aksesoreve të ndryshëm duke përdorur teknikat e lashta shqiptare. Marka “Cecile & Albana” është shumë e re në moshë. Nuk ka festuar akoma 2-mujorin e krijimit.

Ishte e pazakontë për mua që një franceze të punonte çanta me motive shqiptare, por pak nga pak gjithçka u qartësua. Cecile Bellemere jeton prej 4 vitesh në Shqipëri, pas transferimit të të shoqit në vendin tonë. Me një formim në shkollat e artit në Francë, vite më parë i ishte përkushtuar sektorit të publicitetit. Megjithëse mama me 3 fëmijë tashmë adoleshtë, gjithmonë ka gjetur kohë të eksplorojë dhe t’i përkush-

tohet pasioneve të saj. Mësuese vizatimi në shkollën franceze, nuk i mungon dëshira të shfaqet herë pas herë me brikolage, vizatime në rërë e deri në krijime veshjesh ekologjike në formën e riciklimit, duke krijuar fustane për vajzat e saj pjesëmarrëse në Eco Fashion Show.

Albana Beaussier (Asllani) e lidh pasionin për artizanatin me prardhjen e saj. E rritur në një familje me tradita të vjetra shqiptare, kujton se gjyshja nga ana e të atit nga Libohova, i fliste pa fund për artin, diplomacinë dhe pasionet dhe gjithçka të rinisë së saj në vitet ‘30. Ishte koha, kur gjyshja në darkat dhe pritjet e kohës, jo pak herë prezantonte kostumet tradicionale shqiptare. Kureshtarë, e vogël ndiqte me kërshtëri punimet e hallës rrobaqepëse dhe pak nga pak filloi të stilonte vetë një pjesë të rrobave të saj. E ndërsa prej njëres gjyshe, mësonte për traditat, nga gjyshja shkodrane, kishte si dhuratë mësimin e punimeve të dorës, qëndisje, grep me të cilat kalonte pushimet në Shkodër.

Njohja e të dyjave zonjave, katër vite më parë, kur fëmijët ndiqnin shkollën franceze, solli miqësinë e cila në shumë raste u shoqërua me udhëtime të përbashkëta nëpër Shqipëri.

Cecile e mrekulluar nga gjithçka shihte, Albana krenare për gjithçka i prezantonte, takimet e shumta me artizanët kudo ku shkonin, bashkuar me pasionin për të bukurën, sollën dhe mendimin për

krijimin e parë. Një çantë qeleshe. Unike, e traditës duke përdorur një kolorit ngjyrash e cila mund të përdorej nga vajzat në momentet e lira të ditës.

Ashtu si pa kuptuar, bisedat rreth motiveve tradicionale filluan të zinin më tepër vend në bisedat e tyre, derisa morën vendimin. Do krijonin një markë të re, ku baza do ishte tradita shqiptare, motivet dhe ngjyrat por të rijetëzuara në version modern. Një markë e cila do të "Visite shqip". Pas një udhëtimi në Shkodër, gjithçka u kristalizua. Cecile dhe Albana iu futën punës për të sjellë në jetë krijimet e tyre.

Ndërsa shoh Cecile e cila merr brezin shumëngjyrësh në dorë dhe fillon t'ia bashkëngjisë qeleshes mashkullore, Albana nis e tregon se sa shumë në tregjet tona ishin mbushur me produkte kineze të cilat kishin kopjuar tmerrsisht keq motivet shqiptare. Për të qenë të sigurtë në atë që do të sillnin, kërkimet filluan nga muzetë etnografikë, ku u fokusuan tek detajet, si përshebull si tufat e fijeve që shoqëronin veshjet më parë, por që shumë pak, pregatiten sot. Janë teknika, të cilat pak nga pak po zhduken dhe pikërisht këtë duam të risjellim në jetë. E vështirë të gesh cilësinë e materialit që duhet, sepse është një punë që kërkon kohë dhe përqëndrim, por jo e pamundur. Materialet që përdorim vijnë nga zona të ndryshme dhe i përgjigjen një kërkimi intesiv dhe janë origjinale, autentike duke u munduar të jemi larg materialeve të importuara.

Një hulumtim i gjatë në bibliotekën kombëtare, për të gjetur motivet shqiptare, të periudhave të ndryshme, prej antikitetit, mesjetës e deri të rilindjes u shoqërua me udhëtime dhe takime pafund artizanësh në pjesën veriore të vendit.

Qëllimi ishte krijimi i koleksionit të parë, duke përdorur metodat më të hershme të përpunimit të leshit. U përdorën motive ilire, motive të marra nga xhubjetat, trekëndëshat (nga Trinite), motive që gratë i sjellin brez pas brezi. U lidhën ngjyrat dhe teknikat e punimit duke i dhënë sens imagjinatës.

Dhe koleksioni i parë u prezantua në fundin e nëntorit, në prani të shumë të ftuarve. Një larmishmëri modelesh, ngjyrash të ndara në kategorinë e çantave, kuletave dhe kutive. Në të njëjtën ditë u prezantua dhe website i markës "Cecile & Albana", ku gjenden punimet me kodet përkatëse (www.cecileandalbana.com). Cecile tregon se leshi i pastër dhe i pa përzier është lëndë e parë e përdorur për koleksionin, sepse është shumë e rëndësishme përdorimi i lëndëve të para origjinale: leshi, pambuku, lini, druri i ullirit, ngjyrat natyrale, argjendi. E ndërsa Cecile, vazhdon tregimin në gjuhën frënge, Albana tërheq nga biblioteka e të atit (të cilin e ka humbur prej pak kohësh), një libër të zverdhur prej kohës. E menduar, shpjegon se ngjyrat natyrale i njuh mirë, jo vetëm nga arsimit si kimiste, por sekretet e tyre i ka trashëgimi prej të atit (kimist,

njohës i mirë i bimëve medicinale). Biseda rrjedh natyrshëm, ndërsa shoh se si marrin formë çantat para syve të mi dhe u vendosen, Logot e punuara me kujdes me dru ulliri nga artizani i Shkodrës. Cecile dhe Albana, flasin me pasion për punën e tyre. Produktet e para, u shitën në pazarin e Krishtëlindjeve në Sheraton, ku një pjesë e të ardhurave kaluan për bamirësi. E porositë e para kanë filluar të marrin formë. Website në tre gjuhë, paraqet shumë mirë produktet e tyre, të cilat janë emërtuar me emra elegante, e që presin të shtohen në numër.

Sepse Cecile dhe Albana, kërkojnë të sjellin më tepër, të sjellin Shqipërinë e fustanellave të jugut, e motiveve të Shqipërisë së mesme, qëndisimat e pafund të Dardhës, Rajcës e shumë motive të cilat presin të fjetura për tu prezantuar me hijeshi dhe elegancë dhe në tregjet ndërkombëtare. Ndërsa zgjedh modelin tim të preferuar të portofolit Lulza, rrezet e diellit të pasdites kanë filluar të hyjnë këndshëm në atelje, duke u pasqyruar në zbukurimet e kostumit tradicional pothuaj shekullor, të ruajtur bukur në kornizën e qelqtë dhe përkëdhelur kaktuset që gjenden kudo. Si për të kujtuar, se për të krijuar gjëra të bukura, duhet mundim dhe dhimbje. Por optimizmi për produkte elegante rritet. Suksese Cecile dhe Albana.

Çanta

Titulli / Sac Pliza Motif
Dimensione / 27X15x12

Titulli / Sac S Pliza
Dimensione / 26.5X15X11

Titulli / Sac S Pliza
Dimensione / 26.5X15X11

Falme

RESTORANT

Kashtëbardhë, Lushnje, Albania; Tel: +355 69 40 60 262

Ashtu siç e do tradita myzeqare

Natural food, comfort, friendly hospitality and above all, tasteful dishes, all based on grill. The products are not too many but the taste is delicious and you will come back to experience again the same pleasure, if you come here once.

Duaje Tokën, Mbro të Ardhmen...

Ejani ta bëjmë së bashku edhe në Përmet!

Jetoni dhe ndani me ne emocionet e një prej festave familjare më popullore të trevës tonë! Urdhëroni të shijoni gatesat e shumta përmetare që sipas zakoneve tona, më 14 Mars, mbyllin një sezon dhe hapin një tjetër, nga koleja & qingji i mbushur, kulaçi i bekuar & përvlaku, kulaçkat me finjë & qumështori me kulloshtër...

Vallëzoni me ne, lidhni verojkën, bëhuni pjesë e lojrave të bukura popullore, kapërceni zjarrin me dëllinja dhe çoni në shtëpi degën e thanës për një vit sa më të mbarë...

Për të kuptuar më mirë çfarë i mban të bashkuara duart e komunitetit tonë të vogël dhe në mbështje të iniciativës botërore të Slow Food International: "Duaje Tokën-Mbro të Ardhmen/ Love the earth-Defend the Future", ju ftojmë të bëheni pjesë e kornizës së Ditës së Verës përmetare dheeeee... kujdes... sepse edhe dera juaj mund të trokasë për një ëmbëlsirë apo frut... A jeni gati?!

100

Zbuloni ç'do ndodhë gjatë Festës... (programi, menuja & historiku)

DREKA TIPIKE E DITËS SË VERËS – gatesa unike që sipas zakoneve tona shtrohen në tavolinë atë ditë feste.

TRYEZA E KUZHINËS SË TRE BREZAVE – shfaqje gatimesh e disa prej pjatave të "Ditës së Verës" me shef Urim Jaçe i Aleancës Slow Food të Kuzhinerëve, gjyshe përmetare & të rinj.

NXJERRJA E RAKISË AKOMA EDHE SOT SI QËMOTI – demonstrim i nxerjes së rakisë me kazan bakri & llulla nga artizani Marsel Daco.

KAPËRCIMI I ZJARRIT ME DËLLINJA – lini pas të ligat dhe merrni urimin për një stinë të begatë...

SAZET E PËRMETIT – tingujt e mirënjohur të gërnatës & orkestrës përmetare, që i kanë dhënë gjithnjë jehonë trevës tonë.

EKSPOZITË E PRODHIMEVE TË FERMERËVE & BLEKTORËVE PËRMETARË – fermerë dhe blektorë nga rrethi do të jenë prezent me prodhimet e tyre me të cilat gatohen pjatat e “Ditës së Verës”.

STEND ME PRODUKTE TIPIKE DHE ARTIZAN-ALE – Arti i duarartave të trevës së Përmetit që nuk “shteron” kurrë...

RECETAR I MENUSË SË DITËS SË VERËS – shkruar & dizenuar nga fëmijët e shkollave të rrethit tonë.

HAPËSIRA me DEDIKUAR NJOHJES ME LËVIZJEN SLOW FOOD – “Kush është? Ku është? Çfarë bën?”

LOJRA POPULLORE ARGËTUESE GJITH-PËRFSHIRËSE – molla “rrotulluese”, patatja “ngatërestare”, vezët “akrobate” & surpiza të shumta për fituesit...!!

DALJET PËR “OZI-BOZI” – të gjithë fëmijët do të mund të dalin me shporta në duar dhe të këndojnë “oziiii, boziiiii erdhi martalloziiiii...”, ndërkohë që shportat mbushen me ëmbëlsira.

MENU

Veze fshati të ziera në ujë dhe lëpushka qepe - **25 lekë**

Tavë me lëpjetë guri dhe lulëkuqe - **50 lekë**

Qofte të rrema - **20 lekë (3 qofte)**

Kulaç i rrokullisur nga kodra - **20 lekë**

Byrek me hithra - **40 lekë**

Kole me vezë fshati dhe djathë dhe - **200 lekë (2 vezë)**

Këmbë dhie me oriz, lakra të egra & pastërma - **150 lekë**

Qingj i mbushur me kulaç & gështenja të Odriçanit - **150 lekë**

Domate të thara të kaluara në tigan - **20 lekë (4 copë)**

Përvlak - **20 lekë**

Bobole të ziera në dorje - **20 lekë**

Kulaçka të ëmbla me finjë - **10 lekë**

Petulla me mjaltë, arra & bajame - **50 lekë (2 copë)**

Qumështor me kulloshtër - **30 lekë**

Gliko arre/ fik i egër/ kumbull, limon i egër ose domate - **40 lekë**

Raki Moskat - **50 lekë**

Raki Rrushi - **50 lekë**

Raki Mani - **100 lekë**

Verë e kuqe Shesh i Zi - **80 lekë**

Verë autoktone Debinë e bardhë - **100 lekë (çmimi i 1-rë për vitin 2016)**

* Çmimet janë simbolike për të na ndihmuar në realizimin e eventit. FALEMINDERIT!

PROGRAMI

13 Mars 2017 pragfesta e Ditës së Verës...

Ora 17:00 grumbullimi i fëmijëve në sheshin e qytetit tek SHTËPIZA ekologjike e informacionit të Slow Food Përmet për DALJET "OZI-BOZI"
Ora 19:00 KAPËRCIMI I ZJARRIT ME DËLLINJA...

14 Mars 2017 Dita e Verës përmetare

Ora 10:30 Festa fillon...
LOJRAT POPULLORE - shëtitore Odise Paskali
SAZET E PËRMETIT "LIVE" - sheshi Abdyl Frashëri
STENDA ME PRODUKTE TIPIKE DHE ARTIZANALE - sheshi Abdyl Frashëri
TRYEZA E KUZHINËS SË TRE BREZAVE - Ushtari i Panjohur
NJOHJA ME LËVIZJEN SLOW FOOD - Ushtari i Panjohur
Ora 11:45 GATESAT E DITËS SË VERËS (më poshtë menu-ja) - Sheshi Abdyl Frashëri
EKSPOZITË E PRODHIMEVE - Sheshi Abdyl Frashëri

HISTORIKU I FESTËS DHE TRADITAVE TONA

Një ditë më parë, nusët dhe vajzat Përmetare zgjohen me harenë e çmuar në shpirt dhe, ndërsa fëmijët vallëzojnë nëpër shtëpi, nisnin përgatitjet e gatimeve tipike. Nuk mund të mungojnë vezët e fshatit të ngjyrosura me lëpushkat e qepëve e as kulaçi, byreku me hithra dhe qumështori, kulaçkat e ëmbla me finjë apo byrek-sheqeret... Çka mbetet gjithmonë unike në guzhinën Përmetare është mënyra sesi i jepet vlerë shpirtërore çdo gatimi. Ditën e Verës në mëngjes, kulaçi rrokulliset nga kodra dhe bujku i parë që e kap është i bekuar me begati në arat e tij dhe familje. Një tjetër veçanti qëndron te qumështori që për Nënë Natyrë cilësohet si çelësi i ardhjes së Pranverës dhe shtimit të qumështit të bagëtisë. Sipas gojedhënave rrezet e Marsit bëjnë fytyrën me uka por, hithra i mban ato larg, ja përse haet byreku me hidhurat e para të njoma të stinës...

Në dorë, çdokush vendos një verojkë të bardhë me të kuqe, e cila mbahet deri sa të pikaset dallëndyshja e parë në qiell. Më pas ajo hiqet dhe varet në degën e trëndafilut ose thanës së bashku me një dëshirë të shprehur. Kështu besohet se dallëndyshja do ta gjejë verojkën dhe dëshira do të realizohet.

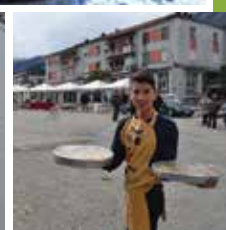

Ajo çka të mbush me mall dhe të kthen pas në kohë janë hapat e fëmijëve pasditën e 13 Marsit, zërat e tyre nëpër oborret e gurta dhe daljet për ozi-bozi nëpër rrugicat e ngushta me kalldrëm... Me shporta nëpër duar, ecja e tyre valltareske i jep jetë e atmosferë festës dhe në darkë vonë shportat janë mbushur me vezë, arra, ëmbëlsira dhe fruta nga shtëpitë e e pafundme që fëmijët vizitojnë.

Ditën e Verës, meret një degë thane, me të cilën "goditet" 3 herë trupi i pjesëtarëve të familjes në mënyrë që thana të kalojë fuqinë e saj në trupin e tyre. Gjithashtu futet në shtëpi një tufëz bar i njomë dhe ujë burimi, simbol i mbarësisë dhe pastërtisë. Fëmijet zgjohen herët për ritualin e Ditës së Verës, ngrënien e vezës së lyer me lëpushkat e qepës që t'u skuqen faqet dhe të rriten të shëndetshëm. Me ujin e vezëve, nënat u pastrojnë sytë të vegjëlve si urim për një zgjim të shpejtë dhe lutje që fëmijët të mos bëhen dembelë, por punëtorë si baballarët e tyre.

Gjatë festës përgatitet një zjarr me degë dëllinje dhe gjyshet thonë se fëmijët duhet ta kapërcejnë zjarrin që t'u largohen të këqijat.

Muzika popullore dhe të gjitha këto festime mirëpresin me dashuri dhe përkushtim dy mikeshat të dashura: Pranverën dhe Verën!

KONTAKTE: SHOQATA PRO PËRMET

Pro Përmet

You Tube: Pro Përmet
pro.permet@gmail.com
www.visitpermet.org

KONVIVIUM SLOW FOOD PËRMET

Slow Food Permet-Albania
slowfoodpermet.al@gmail.com
You Tube: Slow Food Permet
www.slowfood.com
www.terramadre.info
tel: +355 (0)69 4617965

Cesvi Albania

Cesvi Albania

You Tube: Cesvi Albania
cesvi.albania@gmail.com
Tel: +355 (0)81323725
www.cesvi.org
www.cesvi.eu

RAFTING VJOSA ALBANIA OUTDOORS SPORT

Rafting Vjosa Albania

e-mail: raftingvjosa@gmail.com

Ahmet Berzani, tel: +355 (0)69 2778215

ZIT - ZYRA E INFORMACIONIT TURISTIK

Qendra Kulturore Multifunkionale
Shëtitorja Odise Paskali

Ora e hapjes : çdo ditë nga ora 8.00 - 18.00

Tel. +355 (0) 81320015

Ofertat e parezistueshme

TISA TOURS

E-mail: tisatours@gmail.com
www.tisatours.com

www.tisatours.com

Pranverë në Spanjë dhe Portugali, 8 Ditë €595

Nisja më 19 Maj - Vizitohet: Barcelonë, Zaragosa, Madrid, Lisbonë, Sevilje, Cordoba, Malaga, Granada dhe Valencia. Fjetje 2 Netë Barcelonë, 1 natë Madrid, 2 netë Lisbonë, 1 natë Malaga dhe 1 natë Valencia. Transferim Vajtje Ardhje me autobus Tiranë - Aeroporti i Shkupit, Fluturimi direkt Vajtje - Ardhje me Avion direkt Shkup - Barcelonë - Shkup, Mëngjeset në Hotel, Transfertat dhe Shëtitjet.

Erdhi pranvera, stina e ripërtëritjes dhe e shpërthimit të ngjyrave. E bashkë me të, edhe e shpërthimit të ofertave Drejtohuni tek agjencitë tuaja për të marrë aty ofertën më të fundit. Zgjidhni destinacionet e preferuara. Studioni çmimet më të favorshme për ju. Dhe merrni edhe dhuratën tonë bashkë me paketën turistike apo biletën tuaj.

Nëse do t'i drejtoheni cilësdogjenci, emrin e së cilës do ta gjeni në Travel Portal, për çdo shërbim që do të të merrni prej aty, do t'ju jepet dhuratë edhe një numër i revistës Travel me qëllim që të shijoni çdo destinacion që ju këmi ofruar nga ky numër

Rent a Car

With the best prices and quality, at:

TISA TOURS

www.tisatours.com

ideal
Travel & Tours

The best partner for your travel!

- Bileta Udhëtimi me Avjon
- Bileta Udhëtimi me Tragjet
- Paketa Turistike në Grup
- Paketa Turistike Individuale
- Rezervime Hotelesh
- Makina me Qira
- Siguracion Shëndeti
- Tranfertë Taxi VIP

Bulevardi Gjergj Fishta, (pranë ish-ekspozitës "Shqipëria Sot") Pallati "E88", Nr. 8, Tirana, Albania
Cel.: +355 69 21 03 119 / +355 68 90 21 731 - Email: reservation@ideal-travel.com.al

DRITA
TRAVEL & TOURS

Linje me Autobus

- + **ULQIN**
- + **BAR**
- + **PETROVAC**
- + **BUDVA**
- + **TIVAT**
- + **KOTOR**
- + **PODGORICE**
- + **DUBROVNIK**
- + **SPLIT**

Çdo ditë 08:00

Tel. 069 32 553 11 / 069 23 48 608

Rr. Urani Pano (mbrapa Hotel Tirana)

të pranverës

TISA TOURS

www.tisatours.com

Rr. "Ismail Qemali" Blv. Vlore – Skele
Tel: +355 33 224 339
Cel: +355 69 67 50 800

Pranverë në Kryeqytetet Skandinave, 5 Ditë €545

- Nisja më 24 Maj, - Vizita në: Stockholm, Oslo, Malmo, Copenhagen. Fjetje 1 natë në Stockholm, 1 natë në Oslo dhe 2 netë në Malmo. Transferimi Vajtje Ardhje me autobus nga Tirana në Shkup, Vajtje - Ardhje me Avion Direkt Shkup - Stockholm dhe Malmo - Shkup. Shoqërues Shqiptar gjatë udhëtimit.

KOPLIKU TRAVEL
Shkodër, Albania

vetëm
10
euro

*sepse Me Kopliku Travel...
udhëtimi juaj merr vlera...*

Shkodër, Albania, pranë Teatrit "Migjeni"
+355 682031125; +355 682031124
+355 674447720; 0222 50370
koplikuttravel@yahoo.it

-10 %!!!

zbritje në të gjitha shërbimet që do të merrni pranë TISA TOURS, nëse merrni me vete **një kopje të revistës Travel** dhe e dërgoni në agjenci ose prisni këtë kupon

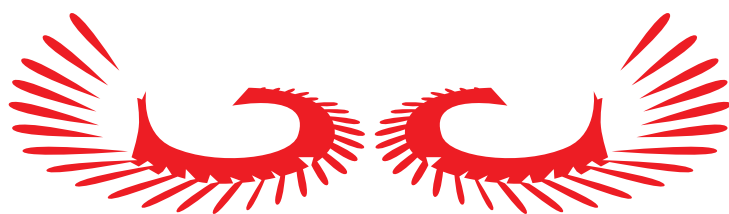
Shijoni Gjirokastrën dhe Antigonenë, përmes Udhëtimeve me kuaj

Caravan Riding Center organizon "Udhëtim me kuaj në Parkun e Antigonesë" çdo fundjavë mes muajve Nëntor dhe Mars.

Pjesëmarrja kërkon minimalisht formë të mirë sportive. Maksimumi i lejuar i peshës për të marrë pjesë është 85 kg.

www.caravanhorseriding.com,
Mob. 0695375743 / 0692234137
Mob: 0695259527,
travelcaravan@ymail.com

ALER Travel

Tourism & Real Estate in Albania

*Your rest with us
is a choice of competence
and reliability!*

"ALER TRAVEL"

Tourism & Real Estate in Albania
Teodor Keko str, Konfort Konstruksion
Tirana, Albania

Cel. +355 69 3655684

+355 69 2969214

Tel./Fax: +355 4 453 5555

Skype: office.alertravel

www.alertravel.com

Marina Maritime SA Company

*Përkëdhelni
ëndrrat tuaja
Me udhëtimet
tona...*

E re!

Përveç shërbimeve të tjera të shumta që ju i njihni, Finikas Lines ju ofron këtë verë një shërbim të ri.

Tashmë nëse doni të vizitoni Korfuzin mund ta merrni me vete makinën tuaj.

Finikas Lines ju ofron **transport për automjete** me tragetin e ri të linjës **Sarandë-Korfuz**.

Eksploroni ishullin cep më cep me makinën tuaj!

Rruga Mitat Hoxha, Mbi portin Detar Sarandë, Albania;

Tel: 0035585226057; Fax: 0035585225117

Mob: 00355672022004; Mob: 00355692073711;

info@finikas-lines.com; finikaslines@yahoo.com

marinamaritime.sa@gmail.com; www.finikas-lines.com

travel

albaniantravel.info

Nº 22 | 2017

Periodike / Botim i Blue Agency / ÇMIMI/PRICE Shqipëri 300 lekë / Kosovë, Mali i Zi 3 € / Maqedonë, Danimarkë, Greqi, Itali 5.5 €

Histori shqiptare

rrëfyer me zemër

Alma Çupi, gazetarka e ABC News, në një rrëfim befasues për shqiptarët e thjeshtë që i kanë pasuruar jetën